(٢١٩)

كتاب شعر

٥٢٨

فضولی

لیلی و مجنون

HACI MAHMUD EFENDİ
BEŞİKTAŞ
Vakıf Kütüphanesi

T.C. Süleymaniye Kütüphanesi 1923

Süleymaniye U. Kütüphanesi
Kısmı: Hacı Mahmud Ef.
Yeni Kayıt No: 5284
Eski Kayıt No:

عدد اوراقه

١١٥

٢٢٧
٢٧٦٥

بسم الله الرحمن الرحيم

الهی لیلی سرحقیقت سرپردهٔ وحدتدن اقتضای ظهور ایدوب
تجلی جمالیله فضای صوری مزین ایتدکده ومجنون سرکشتهٔ بادیهٔ
غفلت ایکن دل شعشعهٔ جمالی کوروب عنان اختیاری الدن کیدکده
اکر علاقهٔ آبای علوی ورابطهٔ امهات سفلی اول لذت جانفزایه ومستر
دلکشایه مانع اولموب فریب مواعظ کونه وحیلهٔ نصایح نمونه‌یله محرک
سلسلهٔ انقطاع وپیوند تدبیر وصال ومدبر وسیلهٔ انفصال عقدا
اولمق ایسته‌لر توقع اولدرکه اول لیلی عالم آرایه بو تقریر رفع حجاب
جسمانیه موجب تأخیر اوله وبو اول مجنون جهان پیمایه بو تزویر

نفی تصورات نفسانیه باعث تقصیر ذکر بهانه‌سی فانایه عشق حقیقی
ازلیه‌دن فصحای بلاغت پیشه وفصحای بلاغت اندیشه جواهر اسرار
دوشیزهٔ نظمه چکوب وثمرهٔ اغماض شجرهٔ عبارتده کوستروب نقاب حجاب
عنا رفع تمکین ایتسه‌لر ترقب اولدرکه حسن مساعدت سبحانی ولطف
معاونت ربانی حصول مرتبهٔ وصوله وحضور درجهٔ ظهوره ممهد اولوب
لیلی تخیلات خاص لرینه ومجنون حسن اخلاص لرینه اهانت تشنیع سفها
وذلت بلهادن که اطلاق تعرض لری استعاره ده تصور معایب لری
مشابه طعن هجوده لیلی ومنزلهٔ نفایده مجنوندر متنبع لتأثیر اوله
واکر بو فقیر مستهام فضولی سرانجام غایت قلت بضاعت ونهایت نقص
اشعهٔ فصاحتیله استدعای اندراج سلک ارباب حقایق ومنتسبی
سلسلهٔ اصحاب دقایق اولوب خزانهٔ حسن لیلی تسخیرینه وخرابهٔ عشق مجنون
تعمیرینه عازم اولورسه‌ده اولدرکه اول طراز خامه ونقش نامه حسن
وحیله تنبیر اولوب حکایت لیلی کمی عالمکیر ومحنت مجنون کمی تعالیه اوله
بو حضرت عزتدن اظهار حمد ایله استمداد حصول مطالب لسنه
وآثار شکر ایله استدعای ستر معایب در

الحمد لواهب المکارم | والشکر لصاحب المطاعم
وهو الازلی فی البدایه | وهو الابدی فی النهایه
قد شاع بصنعه سناه | ما اعظم فی البقاء شانه
سبحان الله زهی خداوند | بی شبه و شریک و مثل و مانند
مشاطه نوعروس عالم | گوهرکش سلک نسل آدم
صراف جواهر حقایق | کشاف غوامض دقایق
پیدا کن هر نهان که باشد | پنهان کن هر عیان که باشد
معمار بنای آفرینش | سیراب کن ریاض بینش
یارب بدی که دردمندم | آشفته و زار و مستمندم
از فیض هنر خبر ندارم | جز بی‌هنری هنر ندارم
شغل عجبی گرفته‌ام پیش | پیش و پس او تمام تشویش
سنگی است بر اهتمام او قناده | بحریست مرا هراس داده
توفیق توام اگر نباشد | در لطف تو راهبر نباشد
مشکل که مرا درخ نماید | زین بحر دری بدستم آید
آن کن که دلم فروغ گیرد | لوحم رقم صفا پذیرد

بو

آیینه خاطرم شود پاک | روشن کردم چو چراغ ادراک
قفل در آرزو بتابم | هر چیز طلب کنم بیابم
بخشد بریاض دولتم آب | ابر کرم رسول و اصحاب

بو سکوگه گلزار توحید و نوباوه بوستان تمجید

ای مونس اهل ذوق اذنک | ابواب امل کلیدی آذنک
ای کنج عطا طلسمی اسمونک | سن کنج نهان جهان طلسمونک
ای جود وجود دگونه واهب | ذاتینگه اعتراف واجب
ای سلسله وجوده ناظم | رزاق اراذل و اعاظم
ای پرده‌کش رموز مبهم | مستحفظ انتظام عالم
ای نقش طراز صفحه خاک | صاحب رقم خطوط افلاک
ای محتجب جهات ارکان | کان گهر وجوب امکان
ای مبدء فیض آفرینش | سندن روشن چراغ بینش
ای سر وجودنک امری معلوم | موجود همین سنی اوزکه معدوم
ای بیدی گل و طقوز گلستان | فیض کرمنکه سبز و خندان
ای وارلیق یوقلیقین یوقه وا | یوق وارلیغنکه ظن و انکار

ای شاهد غیب پرده داری   فکرنک کل معرفت بهاری

ای عالمه فیض جود سندن   خلقه شرف وجود سندن

ای جمله جهان سنکا رضاجوی   سندن خجالی سنکله مملو

ای شمع ازل فتیله سوزی   بزمایده انجمن فروزی

ای شبه و شریکدن منزه   سن ازل و ابددن آکه

ای بار خدای عالم آرای   تحسین ایشونکا همین اوله رای

احسنت زهی حکیم کامل   نیشکرا وله صنعونکا مقابل

فطرت رقمن چکین زمانع   حقا که بو امرکن فکانع

حکم ایتدنک کیم بتا اوله احوال   صنعله چرکنه مه و سال

دوران نه زمانه اوله اختر   هر دورنده بنا اوله ظاهر

نیچه اوله فرد نسل آدم   هر فردی آننک ایده همدم

اشیاده چوق ایتمزم تفکر   سندن سنکا درهمین تحیر

اشیا عجب اولمز اولسه ظاهر   چون وارسنونک کمی مظاهر

اما چو سنکا قدیمدر ذات   ادراک سنکا تیرمی هیهات

ادراکمزه کمال حیرت   توحیدنکا بدرر دلالت

اندیشه ذات قلمک اولمز   بیلمک بو ایرکه بیلماک اولمز

اولدم که اوروب بنای محکم   چکدنک رقم نظام عالم

حقا که خوش انتظام ویردنک   آرایشنی تمام ویردنک

ایتدنک کرکین کرآز و کر چوق   برنسه کرکلو یوق که اول یوق

برنو علا ایلدنک مهیا   کیم کلدی قصوردن مبرا

اشیاده اکرچه راز چوق در   اولکیم اوله رازنک آنده یوقدر

اشیا نیجه سندن اولسون آکاه   القدرة والبقاء لله

بو مناجات دریا سندن برگوهر در و تضرع معدنندن جوهر در

یارب کرمایت که خوار و زارم   درگاهه بسی امیدوارم

تو پرغمیدم ایلدنک برآن   مستوجب عقل و قابل جان

گرجانمه خاک درکهنکدر   ور عقلمه پاک رهنکدر

بن گلشن جان اچنده خوارم   اندیشه عقله پرغبارم

نم وار که لا فنا یدم اوزمدن   محو ایله بنی بنم کوزمدن

اولکون که یوقیدی بنده قدرت   قلدنک بنی غیبمده شفقت

جان ویردنک صاحب آلتنک   ادراکا موره قابل ایتدنک

ترصیفی صورته مثالم / حکمزدی قضا نوکوردی عالم
حالا که حوالکاه جودم / مقبول سعادت وجودم
یوزنشکر که یوق سنکا خلافم / انصافم وار و اعترافم
ایله دکلم که بو اراده / سدّ ولە سلوک اعتقاده
هر لحظه عقیدەم اوله زایل / توحیدنکا ایستیم دلایل
راه طلبونکده بی قرارم / امّا طلبونکده شرمسارم
دوغرو یوله کتمدیم نه حاصل / بر منزله یتمدیم نه حاصل
هر عرصده‌یه اثر که کوردوم / سنسن دیوب اول اثره یوز اوردم
چون ویردی خیال آنکا ترویج / بن منفعل اولدم اول اثر هیچ
بن عقلدن استرم دلالت / عقلم نکا کوستر ضلالت
تحقیق یولنده عقل نتون / اعمی و غریب قنده کتون
توفیق ایده سن نکر رفیقم / تا سهل اوله شدت طریقم
کوزهر صمی ایستکنکده ویرکام / سندن اقبال و بندن اقدام
علمونکده عیاندر اعتقادم / سنسن سندن همین مرادم
دنیاده و تعلقاتی / اندیشهٔ موتدر حیاتی

امّا دیرم

امّا دیرم بیاندر اول هم / سرمنزل امتحاندر اول هم
بالله که بو دلفریب منزل / ایله نکا ویره راحت دل
کیم اسکی مقاممی اونتدم / حیراندم وطنم مقام دوتدم
مشکل کلور ایمدی ترکن ایتمک / براوزکه مقامه دخی یتمک
بن بیله قلوردم اعتباری / کیم بونده اولور کوکل قراری
بوندن اوزکه مقام اولمز / ذوقی بو یرنک تمام اولمز
امّا چو سننکدر بو کشتی / کیم دنیی دن اوزکه آخرت وار
اولدرکه مقام جاودانەدر / کام دل و راحت رواندر
کشتارنکا اعتقاد قلدم / اول بخششه ذوق اولیدی بیلدم
بولدوم بو امیش شونک مراد / کیم اهل کمال اوله عباد
بونده یته رتبهٔ کماله / آنده یته دولت وصاله
فرض اولدی بو عزمی جزم قلمق / معراج کماله عزم قلمق
بوراهدن ایتمک اولمزاکره / خوش راهدر سنکا کدن راه
اولده چو لطفنک اولدی معلوم / آخر کونده هم ایتمه محروم
چون یاد وصال ایدر دوام / عزمم ده قرینک ایده جام

اول همه لحظه ایمه شفقتونک کم / توفیق رفیقم ایله بر دم
چون عقلیله جان ایا ستکدر / بنده اثر غنا تینک در
بولاری همه زار قلمه / بر نیچه عزیزی خوار قلمه
تا کیم بو مقامی ترک ایدنده / سندن ینکا عزم ایدوب کیدنده
بندن جزعیله کتمونلر / درکاهه شکایت ایتمونلر
شوم اولمسون آنلره وصالم / اولماسون اولاردن انفعالم

بو توحید دریاسیندن بر گلتر و تمجید دریاسیندن بر دانه گوهر در

آفرین ای صانع تن پرور جان آفرین / خالق اشیا آله الخلق رب العالمین
مبدع آثار قدرت عقد پیوند وجود / ضابط ارکان فطرت نقش بند ماء و طین
ای سموم سطوتونک تاثیری نیران جحیم / دی سحاب رحمتونک سیرابی فردوس برین
قدرتونک گلزارینه بر سبزه سدرة المنتهی / حکمتونک شیمینه بر پروانه جبریل امین
صنعتونک لونیده بر قندیل دور آسمان / صنعتونک دیباچه سنده بر ورق روی زمین
درگه تعظیم و تکریمنکده عالم کامجو / خرمن احسان و الطافنکده آدم خوشه چین
عرصه ادراک فوز فهمنک دار الامان / رشته امید فیض رحمتنک حبل المتین

فاکدن

خاکدن هر ذره تا سینه نکله بر جسم لطیف / آبدن هر قطره توفیقنکله بر در ثمین
اول عموم الفیض منعم سن که فیض مائدنک / رزق تعیینده قیلمز اختیار الصالحین
دودی اکینکده درگشته فهم نه سپهر / ملک توحیدنکده در محصور عقل دوربین
علم عرفانکده هر کیمسه بر تعیین ایتمشوی / هیچ شک یوق قدر کیم اول درا حصیر ایتمیز یقین
اقتضای حکمتنک اظهار قدرت قیلمغه / اختلاف طبع ایله اضداد ایمش همنشین
اختلاف حادثات دوردن کورمز خلل / کیمه کیم معموره حفظنکدر او حصن حصین
هیچ کیم جرمیله درگاهنکدن اولمز ناامید / سندن استیر کام اگر رسوا و گر خلوت نشین
سن اظهار ایلین معشوقه عاشق شوقنی / عاشقی سن قیلن معشوق شوقیله حزین
نشاه شوقنکله در مجنون سرو دیده درد ناک / پرتو حسنونکله در لیلی جمالی نازنین
پادشاها اقتضای حکمتنک تاثیر ایدوب / گرچه حور و روضه رضوانه قوبمشدر رهین
طاعتونک استر قصو طاعت او لذتیجه دلی / حوصله نه روضه رضوان دیلر نه حور عین
حور عین و روضه رضوان هوای نفسدر / نفسدن کیجمیشدر سندن سنی استیر همین

بو ظلمت غفلتی روشن ایتمکه بر برق لامعدر و رمز حکمتی مبرهن ایتمکه بر قاطع برهان در

ایمک کرکل فیض منش / تحقیق وجود آفرینش

بلمك كركن نه كیم جواهر   نه كنج نهاندن اولدی ظاهر
نه دایره در بو دور افلاك   نه ضابطه در بو مركز خاك
جسمه عرضی كیم ایتدی قائم   ناره ندن اولدی نور لازم
هر خلقته كرچه بر سبب وار   آیا سببین كیم ایتدی اظهار
كر كافیله نوندن اولدی عالم   آیا ندن اولدی كاف و نون هم
بیهوده دكل بو كارخانه   بی فایده كردش زمانه
حاشا كه بو طرفه نقش غرّا   نقّاشندن اوله مبرّا
شویله كه بو باركاه عالی   بر دم ایله سندن اوله خالی
فكر ایله و كور ندر بو اسلوب   نه صانعه در بو صنع منسوب
هر ذره ده ظاهر انك ظهوری   برا وركیه باغلیدر ضروری
ای حكمته باقمین نظرسیز   احوال زمانه دن خبرسیز
طعن ایتمه كه چرخ بی وفادر   دایم ایشی جور له جفادر
شرح ایله بكا كه چرخ نه ایتدی   آندن نه جفا ظهوره یتدی
نك وار یدی كیم الندن آلدی   نه مرتبه دن اشاغه صالدی
دوران كتوردی مهر و ماهی   انجیدی سپیدی و سیاهی

كر آتشه جر آب ویردی   كه باده خشم تراب بردی
شمع املونك منوّر ایتدی   هر نه دیلدینك میسّر ایتدی
قلدی سنی هیچدن بر آدم   اسباب تنعّمنك فراهم
چرخنك خود ایشی سنكله بیله   سن نیلدینك ایتدكنله سویله
هر دم آنی بی وفا و جور سن   دونونك دیونك عطا ایدرسن
چون اول سنكا قلدی مهربانلق   بخشیه لقا ایلمه یمانلوق
ای روح كه جام جهل ایدب نوش   حبّ وطن ایلدنك فراموش
كیم صالدی سنی تو بنك رهه   قندن دوشدنك بو دامكاهه
سن ترك قلوب عدم دیارن   بولدوقده وجود اعتبارن
قلمشدی سنكله حكمت ایتمه   اجناس و هوس و عقل همراه
تا عالمه كلدكنك نه مانده   بازار تردّد جهانده
سرمایه لرنكدن ایده سن سود   اول سود ندر رضای معبود
حالا كه خسارت اولدی واقع   سرمایه لرنك تمام ضایع
حیران و مكدّر و تهی دست   احوالی خراب و رتبه سی پست
دونسنك نه كلدكنك مقامه   قالمی دوشرسن احترامه

ای نفس پرست جسم پرور   اولمه غم حرص ایله مکدّر
جهد ایله عذاب کور یقمه   سعی ایله متاع مور یقمه
البته ذلیل و خوار اولورسن   بو فعل ایله شرمسار اولورسن
آلمه اله ساغر می ناب   کیم غرقه ایدر سنی بو کرداب
اولمه نگران سبزه‌نك   کآیینهٔ دلنکه صدا اولور زنك
دف کبی کوکسه لهو قومیه   نی کبی هوای نفسه اویمه
دامان طریق شرعه دوت کل   هر نه که خلاف شرع اونوت کل
تحصیل وسیلهٔ وصول ایت   تقلید شریعت رسول ایت

بو سر دفتر انشا اپونك اوصافندن بر ورق و سر صحیفه ورا گلزار الطافندن بر طبقدر

ای پادشه سریر لولاک   مقصود وجود خاک و افلاک
اولمش افلاک خاک راهنك   چکمش افلاکه خاک جاهنك
ای راقم نسخهٔ معانی   معمورهٔ دینه علم بانی
شاهنشه مسند رسالت   رسّام قواعد عدالت

ای عرش

ای عرش نواز و فرش پرور   دفتر دار حساب محشر
سر دفتر انبیای مرسل   آنلاره هم آخر و هم اوّل
ای واضع اصطلاح ایمان   حقدن سبب نزول قرآن
سنسن سلطان و غیر خیلوبك   سندن اوزکه سنك طفیلوبك
ای خلوت قدسه شمع محفل   جبریل تردّدینه منزل
خلقون امری سنکله جاری   قولنکله اول امرنك اعتباری
ای قبله نمای اهل طاعت   کنجینهٔ کوهر شفاعت
تاج سر عرش خاکپاینك   شمع شب قدر نور راینك
ای واسطهٔ نظام عالم   اعیان وجوده صدر اعظم
عرفان صفات ذاته عارف   کیفیت کائناته واقف
ای ذاتنك ایچون بشر وجودی   آدمده سنکا ملك سجودی
یس صدف در صفاتنك   طه کل بوستان ذاتنك
ای مکتب دانشه معلّم   محروسهٔ حکم شرعه حاکم
درکاهنکا انبیا رجوعی   تعظیمنکا آسمان رکوعی
تحسین سنکا ای نخبهٔ فرجام   کیم وضع قلوب طریق اسلام

كيفيت حالى روشن اتدنك | خير وشر ايشين معين اتدنك
احوال وامر ونواهيه | معلوم اتدنك بنده كماهى
سن بلدردنك كه كيمدر آگه | سن سزكيم اولوردى آندن آگاه
كمراهلرى طريقه صالدنك | ارشاده لرنك الينى آلدنك
فاش اولدى نصيحتنك جهانه | سن قويدنك اورته ده بهانه
اما بزه يوقدر اول سعادت | كيم حفظ طريقنك اوله عادت
اهمال ايدرز اطاعتنكده | تقصير اداى خدمتنكده
هرنچه كه خوار وشرمساروز | بو جرم ايله هم اميدوارز
كيم فيض عواطف عميمنك | شاد ايليه كوكلن اهل غمنك
عاصيلرنك اوله سن پناهى | نوميدلرنك اميدگاهى
سن سن چو شفيع هر معاصى | نه غم اكر اوله كيمسه عاصى
كرنده اوله تمام طاعت | اظهار ندن بولور شفاعت
سن سن بو سريره پادشاهى | بو ملكده اولانونك پناهى
هر عصرده بر نبى ظهورى | هر دورده بر رسول نورى
فطرت يولنى مزين اتدى | يوز بين شمعيله روشن اتدى

تا كلك

تا كلكه روشن اوله رهنك | بو درره درسمى پادشاهنك
خواب عدم ايچره شخص عالم | كورمشدى وجوددن مقدم
كيم لمعه نوردن بر افسر | كيمش ويرمش اوزنيه زيور
بيدار اولانده اول وجوددن | كتمشدى قرارى آرزودن
چون ايستدى اول نبايه تعبير | سندن آنكا مژده ويردى تقدير
دنيايه پيام فيض نورنك | تنبيه سعادت ظهورنك
خلقه ويروب انتظار مقدم | اولدم كلدى كه كلدى آدم
دنيا طلبنكده اولدى قايم | درديله سنى ديلردى دايم
بربر تيوب اوزكه انبيايه | معراجه چقردى پايه پايه
كزمزدى سنكله سايه همراه | كوياكه نهال قدنك ايدى آه
بو عالمه ويرمشيدى دايه | اول عالمه صالمشيدى سايه

بو شب معراج بيانى ومطلوع آسمانيدر

چون فيض وجودنك ايدى پاك | رشك فلك اولدى عرصهٔ خاك
ديدارنكى كورنكى فلكلر | پابوسنكه تميكى ملكلر

چوق ایلیوب اضطراب پیدا
ایتمەدن ایتدلر تمنا

برنخشی زمان شهر فلو ساعت
رفع ایتکەی دعالرە اجابت

جبریل تیوب تیوردی فرمان
کای سرور ریاض علم و عرفان

خورشید تکیە عرش سایە قیلغیل
معراجی بلند پایە قیلغیل

ای قدری بلند پادشه دور
لطف ایت شب قدر قدرن آرتور

رفع ایلە حجاب ماسوانی
سیر ایلە مکان لامکانی

مشتاق جمالدر ملکلر
محتاج وصالدر فلکلر

ایوان سپهردە ستارە
بنک بنک کوز آچیدر نظارە

خوش اول کە بوب براقنی خوشحال
بولدنک درجات عز و اقبال

باصدنکا یاغنک بو چار طاقە
چقدنک درجات ... روا قە

نعلینکا سوردی یوز مە نو
خورشید رخنکدن آلدی پرتو

کوستردی عطارد اختر امنینک
خط ویردی کە بن سنینک علا

اقبالنک اولوب قرین خورشید
اوکرتدی مسیحە رسم تجرید

تیغنکدە بولوب نظام ایام
تعلیم شجاعت آلدی بهرام

برجیس مساعد اولدی اقبال
فیض قدمنکدن اولدی خوشحال

تا هید فروزلیغ ایدب نشاطن
بزم طرب ایلەدنک بساطن

کیوان شب قدرنی ایلەدنک روز
اولدنک آنکا شمع مجلس افروز

رایت صفتی تپاتە چکدنک
اول مزرعە مهر تخمین اکدنک

قلدنک فلک اطلسینی زنکین
اول محفلە ویردنک اوزکە تحسین

لوح و قلمنی مزین ایتدنک
کرسی ایلە عرشنی روشن ایتدنک

جبریلنی قویوب براقنی صالدنک
توحید یولندە فرد قالدنک

رفع اولدی سنکا حجاب مابین
نزهتکهنک اولدی قاب قوسین

کتدنک اویرەکە کیتمک اولماز
تیدنک اویرەکە تیمک اولماز

بزدن حقە عرضلر تیوردنک
حقدن بزە مژدەلر تیوردنک

لطف ایتدی سنکا عنایت حق
توفیق نعا ذوامر مطلق

هم مخزن معرفت کلیدی
هم نعمت و مرحمت امیدی

دریادە آلوب غنا کهردن
ذو قیلە دوندە اول سفردن

کرمیدی هنوز خوابکاهنک
جنبشدە غبار رهکذارنک

انصاف همین اولە سیاحت
بیک سفر ایلە استراحت

اولدی سنکا فیض موجە حاصل
بو واقعەدن زمانە غافل

عاقلری ایلدیکی جبر دادر — اسرار نهانی حقه یتمک قضادر

آچدیک در التفات و انعام — ویردیک کرکنجه هرکیمه کام

چون شفقت عامنکه دلید مقسوم — لطفیله نبی هم ایتمه محروم

بیچاره فضولیسم که دائم — ذل کنهیله شرمسارم

تدبیرده سستم و سبکرای — سن بر مدد ایتمینک بکا وای

ای مشعلهٔ طریق تاریک — وی رهنمای راه باریک

بر فیض نظر بکا رفیق ایت — احسانکی هادی طریق ایت

پیر دلکونکی ایلیم طربناک — کالایش اختلافدن پاک

کلزار وجودم ایده سیراب — باران رضای آل و اصحاب

بو قصیده حضرت محمد شاننده در

یا معدن المکارم یا منبع الوفا — یا مجمع المحاسن یا مظهر العطاء

انت الذی بعثت الینا مبشرا — واختارک الاله عن الخلق واصطفی

انت الذی تفضله اقرب القبول — وانت الذی تفرده العز والعلی

من ارتجی لطفک ما خاب اشفع — من اقتدی بشرعک ما ضاع واهتدی

یا عون من تفقده عند شدت — یا کهف من تحصن فی الحصر والنجی

عیسی نمیرسد بتو در قدر و منزلت — بر چرخ اگر نهد ز سر فخر قدر پا

معراج یافتی تو و بر طور شد کلیم — فرق از تو تا کلیم ز رخصت بجا

آب تو بود کآتش نمرود را نشاند — روزی که کرده در سر آتش خلیل جا

اقرار کافرست ز شرع تو انحراف — برهان گمرهیست بغیر تو اقتدا

تا منقطع نگردد از آسیب اختلاف — شد بر تو ختم سلسلهٔ سلک انبیا

با انبیا نسبت ذات تو چون الف — هم ابتدا تویی بحقیقت هم انتها

تقدیر جز رضای تو کاری نمیکند — پیوسته طاعت تو ادا میکند قضا

ای آفتاب ذاتنکا هر ذره بزینی — پیش شرع و دین یارنه هر ذره بر ضیا

سن غایت وجودسن اوزکه لر طفیل — سن پادشاه ملکسن اوزکه لر گدا

جاروب کرد درکهنک بال جبرئیل — طاق و رواق درکهنک ایوان کبریا

دار الشفای حشرده بیمار معصیت — شهد شفاعتنکدن امر شربت شفا

انجار حد کاهنک اعیان ملکدن — ارباب صدق و معدلت وارث و حیا

دورنک بو دورت فضیلیله بر معتد ارکان — شرعنک بو دورت کله بر معتبر بنا

یا مصطفی فضولی محتاجه رحم قل — الطافیلا تمه قل حاجتین روا

بو عرض عدم قدرت و عذر فقد قوتدر

آرایش صحبت ایله ساقی … ویر باده مروّت ایله ساقی

بر جام ملال دماغمی تر … لطف ایله برا التفات کوستر

غم مرحله‌سنده قالمشم فرد … نه یار نه همنشین نه همدرد

همجنسلرم تمام کیتمش … سوز ملکندن نظام کیتمش

بو بزمده سن قالوبسن و بن … بو بزمی کل ایده لوم مزیّن

سن ویر باده بن ایلیم نوش … بن نظم ایده‌یم سن آنکا دوت کوش

بر دورده‌یم که نظم اولوب خوار … اشعاره بولوب کساد بازار

اول رتبه‌ده قدر نظم‌دردون … کیم کفره دوتر کلام موزون

بر ملکده‌یم که کریه دوب قان … مضمون عبارته چکوب جان

بنک رشته‌یه طرفه لعل چکیم … بنک روضه‌یه زمین کل اکسم

قلمز آنکا هیچکیم نظاره … دیرلر کله خار لعله خاره

انجق دیمزم که خاک بغداد … آلایش نظمدن اولدی آزاد

یوقدر بر ملک بو زمانده … کیم نظم رواجی اوله آنده

نه هند نه فارس نه خراسان … نه روم و عجم نه شام و شروان

اولمیدی برنده بر سخن سنج … البته عیان اولوردی اول کنج

کنجینهٔ نظم کزلو قالمز … صانمنک کونش اولمه نور صالمز

کانی نیجه کیم نهان دوتر طاش … ایلر آنی لعل عالمه فاش

حالا که قضای دوران … اولدر که اوله بو کنج پنهان

دوران ایله بن نقیض سیرم … دور اهلندن اگر که غیرم

دوران استر که خوار اوله نظم … بی عزت و اعتبار اوله نظم

بن مضطرم ویرمم رواجن … بیمار ایله ایلیم علاجن

اولسه نفی کمال حکمت ایلر … لازم بولورم خسارت ایلر

تعمیر خرابه طالبم بن … انشاالله غالبم بن

ساقی مدد ایت که دردمندم … غم سلسله‌سینه پای بندم

سندن نه عنایت اولسه واقع … فکر ایتمه که بنده اوله ضایع

بن بر صدف فم سن ابر نیسان … ویر قطره و آل دُرّ غلطان

سن خورشید و بن سینه خاک … ویر آتش و آل جوهر پاک

رحم ایت که غریب و خاکسارم … بی مونس و یار غمکسارم

اول برنچه بسدم موافق — یعنی شعرای دور سابق
تدریجیله کله‌لر جهانه — تعظیمیله اولدلر روانه
دورانلری معظم اتدی — هر دوره برین مکرم اتدی
هر برینه حامی اولدی بر شاه — ذوق سخندن اولدی آگاه
ترک و عرب و عجمده ایام — هر شاعره ویرمشیدی بر کام
شاد اتمشیدی بی نوایی — هارون خلیفه‌نک عطایی
بولمشدی صفای دل نظامی — شروانشاه دوشوب گرامی
اولمشدی نوایی سخندان — منظور شهنشه خراسان
سوزکو هر نه نظر صالانلر — گنجینه ویردب گهر آلانلر
چون قالمادی قالمادی فصاحت — ارباب فصاحته ایچره راحت
اول طایفه چکدی خرقه باش — حالتلرین ایتمز اولدلر فاش
تا اولیه رسم شعر مفقود — ابواب فنون نظم مسدود
لازم نیجه اولدی حفظ قانون — ضبطنش کلام موزون
ناچار دوتوب طریق مأنوس — رحتدن اولوب ندیم مأیوس
عهدی سوزه استوار قیلدم — اشعاری یک شعار قیلدم

چون صنعت عدالت ندیمیم — آنلر غنچه سست رأیم
هر سوزکه کلور ظهوره بندن — تک طعنه بولور هر انجمندن
ایلر همه اهلی باغلوب کین — تحسین عوضینه نفی و نفرین
بیسدکه رفع اولوب کدورت — تغییر پذیر اوله بو صورت
اول قوم بو گلشنی گزنده — بو گلشن ایچنده گل درنده
گل تازه ایدی و سبزه نوخیز — دیرندکجه نسیم گل ریز
آنلر گل دردلر بن زار — حالا درلرم درم خس و خار
بو بزمه اولار ویرنده تزیین — می صاف قیدی بزم هم نوآیین
می صاف اولاره اولدی پروزی — قالدی بیکا داغ و درد و سوزی
بو درده بن اولمشم هواخواه — برشاه ویررمی چیلمزم آه

بو پادشاه اسلامنک دعا دولتی قهرمان ایامنک ثناسی کتیدر

ساقی کرم ایله جام گزدر — دوتمه قدحی مدام گزدر
گزدر قدحی قرار قیلمه — دورانه چوق اعتبار قلمه
توک آلوب الی کوموش صراحی — زر ساغره روح بخش راحی

صرف ایله رعایتمده الطاف / تهالغمی گورایله انصاف
شغلم بو بساط ایچنده چوق قدر / سندن اوزگه مددچی یوق قدر
همدم لکم ایله عار قیلمه / بندن نفرت شعار قیلمه
گرسیلر سینک که بن نه ذاتم / نه ظلمت چشمه حیاتم
فیض هنرم شرار بدن صور / نور جگرم گجا بدن صور
دوتسن الیمی بن فقیرنگ / حق اوله همیشه دستگیرنگ
بن شاعر موسوی کلامم / ساحرلره معجزنمامم
بن ساحر باسلی نژادم / هاروته بو اندیشده اوستادم
سوزدرکنه صرف ایدوب فراست / املاکنه بولمشم ریاست
که طرز قصیده ایلرم ساز / شهباز زم اولور بلند پرواز
که داب غزل اولور شعارم / اول دابه روان ویرر قرارم
که مثنوی اولوب هوسناک / اول بحرده ایسترم دُر پاک
هر ولده که وار اهل ارزم / مجموع فنونه عشقبازم
برکارگرم هنر اریشه / جانم چکوب ایسترم همیشه
دکانم اوله رواج بازار / هر ایستدکن بوله خریدار

ساقی

ساقی نه ایدی بو جام گلگون / کیم حالمی ایلدی دگرگون
سرمست اولوبم سوزم هبادر / هر لاف که ایلرم خطادر
تاثیری صها لوب دماغه تشویر / تشویر مزاجم اندی تغییر
بن قندن ولاف لطف بخشا / کیم سوزدکم اولم ثناخوا
اولسیدی بنم سوزمده بو حال / البته اولوردم اهل اقبال
مستوجب عز و جاه اولوردم / شایسته بارگاه اولوردم
مقبول دوشردم آستانه / منظور شهنشه زمانه
اول پادشه بلند بینش / کیم خاک رهیدر آفرینش
متحفظ دین پناه اسلام / مخدوم زمان ملاذ ایام
ابر استحسان و برگیسنه / شاهنشه مکه و مدینه
مستخدم حق مخل طابل / سلطان مرادبخش عادل
ارباب هنر امیدگاهی / ترک و عرب و عجم پناهی
دریاکبی ایلین داما دم / اندیشه قرب و بعد عالم
لطفیله ویرن باغنه لؤلؤ / ابر ایله یراغه گوندرن سو
لؤلؤسنی ایلین جهانتاب / لب تشنه لری دریله سیراب

گردونکه لطف ایدنده ظاهر
دامن دامن نثار جواهر

گونکه بولانده جودن مظهر
خرمن خرمن نثار ایدر زر

طغرای مثال آل ایمان
سلطان سپه سخن سلیمان

پرده دوشرا ولسه فیضی خاکه
طعن ایلر خاک روح پاکه

گوکده نظر اتسه برهنمایه
خورشیده صالور همای سایه

گرشرقه اوره سنان سرکش
گون کیبی خنجر سپهر آتش

درغربه صالورسه تیغ بران
گردونه نیر شفق کبی قان

دون چرخ یکانه قلم
نظاره لوح ماه قیلدم

گوردم بو خطی که خامه خور
اوللوحده ایلمیش مصور

بو قصیده پادشاه اسلام شاننده در

زهی کامل که عقل نکته دان درکنده حیران ایدر
وجود نمسا انتخاب نوع انساندر

فلک بر درج آننک ذات شریفی گوهر یکتا
جهان بر جسم آننک حکم روانی فی المثل جاندر

اساس حکمیدر معنیده برتر سکندرکیم
آننک یاجوجدر برپاسی بربا فنی بنیاندر

بنای قدر ایدر معنیده بر عالی عمارتکیم
مقرنس طاق گردون اول عمارتدن بر ایواندر

مظفر دایما سلطان سلیمان خان عادلدر
که هر کیم تابع فرمانی اولمز نامسلماندر

جهانگیری که گون ملک تسخیرینه عزم ایتسه
محقق جلوه گاه عرصه ایران و توراندر

سخی طبع و مروت پیشه کیم بحر الطافی
تموج قلسه موجی قعر دریا دینه طوفاندر

کمینه کیسه کمتر عطاسی حاصل دریا
محقق مجلسنده ذل حقیر بهره کاندر

وجود پاکی حق رحمتی در عالمه نازل
اطاعت ایتمه کوسر و عدلیه احساندر

سلیمان بارگاهیدر یقین هپ شیلو درگاهی
کیم آنده ویولر تابع پریلر بنده فرماندر

زماننده نه توب جمعیت اسبابه عار فلکلر
اولوب درهم همین مجبوری زلف پریشاندر

خلایق صبح تک خندان اولوب مهر جمالندن
دل سوزانله دوزنده انجق شمع گریاندر

حوادثدن مزاج ملک تغییر ایتمه امکان یوق
کمال عدلیله ملکه یمان ایدن علی سلطاندر

بحمد الله بو گون خوف و خطادن شرع ایمندر
بولوب توفیق نصرت تا خلقی سلطان سلیماندر

نشان فیضدر اول نصرت اقبال کیم حالا
نه یان کیم عزم قلسه همرهی تایید یزداندر

دل و جاندن قصور عمره ایسته دشاهنک
رضای حق ایچون دایم دعاگوی و ثناخواندر

چو اولدر حامی اسلام و خیبر آننک مدحی
نه کیم مدح ایدن اول ذرکه سوزدن آندن پشیماندر

الهی تا اولسون دایم انسان پرور و قابلی
جهان فانی تا بنای نوع انساندر

مثنوی

یارب بو مظفر اوله دائم
ذاتیله بنای عدل قائم

شایستهٔ آنکا سریر و افسر
عالملره عدلی سایه گستر

بو سبب نظم کتاب و باعث ارتکاب عذر بدر

ساقی دعوت ایلیم که خسته حالم
غم رهگذرنده پایمالم

سنسن بن مبتلایه همغمخواره
سندندر اوزرکه دخی کیمم وار

مشکل ایشه دوشمشم مدیدیقل
می حرزایله بلامی رد قیل

حل ایلیه گور بو مشکلاتی
کم ایتمه قوکنکدن التفاتی

برکون که می سهیل تأثیر
ویرمشدی مزاج پاکه تغییر

همرنگ بهارایدی خزانم
دونمشدی عقیقه زعفرانم

جمع ایدی یاغده اتفاقی
ساز و مزه و شراب و ساقی

پیوسته لبالب و پیاپی
نوش ایلردم قدح قدح می

ذوقا وزره می ژنده ذوقم
شوقا وزره زیاد اولوردی شوقم

اول برمیدی عافیت بهاری
بن بلبل زار و بی قراری

برحده ایرشدی نشاهٔ جام
کیم قالمدی اهل بزمه آرام

اسرار دل اولدی آشکارا
مسدود اولوبن در مدارا

اولمشدی رفیق و همزبانم
آیینهٔ طوطی روانم

بریچه ظریف خطهٔ روم
رومی که دیدنک فضیلیهٔ معلوم

یعنی که قمو دقایق اهلی
هر مسئله ده حقایق اهلی

هر علمده قنده نکته دانلر
هم سوز روشنده درفشانلر

کیملر ایدی دقایق راز
شیخ دن واحمد بدن آغاز

کیمسه سوکرداو کوب کلامی
اوصاف خلیلی و نظامی

بلمشلر دی که حسن گفتار
قدر مقدر نجه بنده هم وار

چون واریدی مسلکده لافم
تا اکلنه صدقم و خلافم

بن خسته نی اتدلر نشانه
بر رنگله تیر امتحانه

فاش ایله جهانه برنهان گنج
لطفیله دیدیلر ای سخن سنج

لیلی مجنون عجمده چوقدر
اتراکده اول فسانه یوقدر

تقریر ده گتور بو داستانی
قل تازه بو اسکی بوستانی

بیلدم بو قضیه امتحاندر
زیرا که بو بر بلای جاندر

سوداسی دراز و بحری کوتاه
مضمونی فغان و ناله و آه

بر بزم مصیبت و بلا در | کیم اوّلی غم صونغی فنا در
نه باده نه شاهددن رنک | نه نغمه نه قرحه دن آهنک
اعداکه ویرور خیالی آزار | افکاری ایدر ملالی افکار
اولسیدی توجهی مناسب | توجهنه چوق اولوردی راغب
بالله که نه خوش دیمش نظامی | بو بابده ختم ایدوب کلامی
اسباب سخن نشاط و نازاست | زین هر دو سخن بهانه سازاست
میدان سخن فراخ باید | تا طبع سواریی نماید
در کرمی ریک و سختی کوه | تا چند رود سخن با نبوه
بر ایش که قلور شکایت استاد | شاکرد اولور رجوعی بیداد
کرچه بیلورم بو بر ستم در | تکلیفی بونک غم اوزره غم در
امّا نیجه اولور ایتمک اکراه | بر واقعه در که دوشدی ناکاه
یکدر ینه عذردن شروعم | بو ایشده توکله رجوعم
ای طبع لطیف و عقل والا | ادراک بلند و نطق کویا
دوشدی سفرم دیار درده | کیمدر بکا یار بو سفرده
هر کیمده که وار استطاعت | درد و غم و محنته قناعت

اولدر بو سفرده یارهم | ذوق اهلنه بو قدر اعتبارهم
هرکیب کرک اوله عزم راهه | بدرقه در خامه و سیاهه
ور توشهٔ راه اولورسه مطلوب | مضمون خوش و عبارت خوب
عزم ایلیه لوم تعلل ایتمک | منزل کسلوم تغافل ایتمک
ای بخت وفاسز اولمه سن هم | همراه اول ایت بزمله بردم

بو سعادتلو پاک حضرتلرینک مدحیدر

اینجا نه سرکش و سبکخیز | وقتا اولدیکه اوله سن کهریز
بن عاجزم و بو امر مشکل | امداد میدر ایدلمه غافل
آثار مروّتی ایله اظهار | بر دیرن اکر مروّتنک وار
سن قل هنری بنی ایلیم آد | سن چابک الی بنی دلیم شاد
چون نخل حدیقهٔ هنر سن | مفتاح خزانهٔ کهر سن
جهد ایله جقر جواهر پاک | فکر ایتمه که بو قدر اهل ادراک
دیمه که بولوب کساد بازار | بولمز بو متاعه خریدار
یتمزمی سنکا امیر کامل | سردار زمانه ویسی عادل

اول بحر عطا و کان الطاف … کیم شانه کلدی عدل و انصاف
سردار معظم و مکرم … جانانهٔ ملک و جان عالم
ذاتنده آنک همیشه موجود … عدل و ادب و شجاعت و جود
عدلندن اکر ترانه چنک … فاش ایلیه بزمده بر آهنک
بیل شمعه دخی تعرض ایتمز … پروانه‌یه شمع ظلمی یتمز
حسن داد بیله ایله معتاد … کیم نوری یانده آتشه لر یاد
اول سوزدلمزکه اوله تکرار … تا تیغنه سایه سینه آزار
اسلوب شجاعتا و زره‌نامه … خورشید صفت جهانده ظاهر
هم خاص آنی سویلمکده هم عام … هم روم دولوآ دیله هم شام
کر جود نه اوله کیمسه طالب … ممکن اوله لطفی قهره غالب
یعنی بنکا اوکر دب سخاوت … بر حاجتی ایستمک نه حاجت
اولمش آنکا خانهٔ امارت … بو دورت بنا ایله عمارت
ای دوست نواز و دشمن انداز … شاهین روش بلند پرواز
دوزدم سنکا طرفه آشیانه … یعنی بدیع نشاط خانه
معمور ایدیم بنای حالی … جنت صفتی ارم مثالی

تاروز

تا روزا بدبو نی مقام ایت … بی دغدغه عشرت مدام ایت
باشه که وکل بیان اثر بو … کر آدیسه مدعا نه سر بو
بن کیم سنکا اولمشم ثناخوان … سلطان دیسه نیچون که سلطان
بو درغم که جاودانی … آدنک دوته عرصهٔ جهانی
تا باقی اوله بو سبز کلشن … هم بن اولم اهل ذکر هم سن

بو طغرای مثال محبت دیباچهٔ دیوان محنتدر

دهقان حدیقهٔ حکایت … صراف جواهر روایت
معنی چمننده کل تکنده … سوز رشته‌سنه کهر چکنده
قلمش بوروشده نکته دانلق … کلریزلق و کهرفشانلق
کیم خیل عربده بر جوانمرد … جمعیت عز و جاه ایله فرد
مجتمع جملهٔ فضایل … بولمشدی ریاست قبایل
امرینه عرب مطیع و منقاد … کم بصره مقامی کاه بغداد
بر بقعده اولمیوب قراری … کزمکده کیچردی روزکاری
هر لحظه اوردی دل یکانه … سرچشمه‌لره سیاه خانه

گلزارلر ایچره لاله چاغی — شکر ردی یونیه لاله داغی

اموالی جمع ایتدن چوق — اما بو جهانده وارثی یوق

گر قلسه انی تلف حوادث — یوق بر خلفی که اوله وارث

فرزندسز آدمی تلف در — باقی یدن آدمی خلفدر

نسلیله اولور بقای انسان — نظم بشر ونظام دوران

جان جوهرنه بدل در اولاد — اولاد قوین قویه همین آد

خوش اولکه خلفدن اوله خوشدل — دنیاده بر اولادی اوله قابل

پیرایه سی اوله دستگاهه — سرمایه سی اوله عز وجاهه

آواره اوله بر نغمه وسرکش — اطواری کره یه خلقی ناخوش

تشنیع اوقنه اولوب نشانه — بیزار اوله آندن آته آنه

القصه اول افضل قبایل — اول پیر حمیده الخصایل

فرزنده اولوب همیشه طالب — تحصیل بقای نسله راغب

چوق ماه تماشه آلدی — چوق طرفه زمینه تخم صالدی

چوق نذرلر ایتدی هر مراده — چوق قلدی نیاز کردگاره

تأثیر قلوب فغان وآهی — عون ایتدی عنایت الهی

دیکه

بر کیجه آچلدی باب رحمت — بولدی اثر دعا اجابت

مقصد شمعی منور اولدی — صندوق امل دریا یه دولدی

تدبیر حکله قلدی کلک تقدیر — نقش غرضی رحمده تصویر

پروردی نهال باغ مقصود — آچلدی گل حدیقهٔ جود

چون وعده ایرشدی وعده برآی — خورشید رخیله عالم آرای

شاد اولدیلر اندن آته آنه — شکرانه ویردیلر چوق خزانه

القصه عدمدن اولدی پیدا — بر طفل مذکر و مزکا

خورشید کمی کماله قابل — عیسی کمی طفلکده کامل

اولدم که بو خاکدانه دوشدی — حالینی بولوب فغانه دوشدی

آخر کوزین آچدی ال ایلیوب یاد — آخندی سرشک قلدی فریاد

یعنی که وجود دام غمدر — آزاده لرک یری عدمدر

هر کیم که اسیر اولور بو دامه — صبر ایده گرک غم مدامه

اولمشدی زبان حاله گویا — سویلردی که ای جفاچی دنیا

بیلدم غمنکی سننک که چوقدر — غم چکمه که بر حریف یوقدر

گلدم که اولم غمنک حریفی — گل تجربه قل بن ضعیفی

هر جانده غم اولسه قلمه همال / جمع ایله دل حزینمه صال

هم دیرینکا غم یمک کمالی / هم عالمی غمدن ایله خالی

پیوسته بنی اسیر غم قیل / کم اتمه نصیبمی کرم قیل

ذوقیله کچورمه روزکارم / فانی ولانه یوقی اعتبارم

ای عشق غریب عالم اولدم / آوارهٔ وادی غم اولدم

تدبیر غم اتمک اولمز اولدی / کلدم کر وکتمک اولمز اولدی

سندن دیلرم مدد که دائم / تمکینم اوله سنکله قائم

بو بزمده کیم شرابی قاندر / ساقی جلاد بی اماندر

بر می بنکا صون که مست و مدهوش / دایم اوزمی ایدم فراموش

نه کلدکمی بیلم جهانه / نه آنی که نیچه در زمانه

عالم کوزومه کورنمیه هیچ / بو رشته ده بولمیم خم و پیچ

دایه آنی پاک قلدی قاندن / قالدردی بو تیره خاکداندن

غسلن و یروب آب چشم تردن / سُد یرینه قان ویرب جکردن

اقوام و قبایل اولوب شاد / اول درسه قیس قویدلر آد

جانیله قلوردی دایه اعزاز / اسباب کمال تربیت ساز

لیکن

لیکن اول ایدب همیشه ناله / خوشنود دکلدی هیچ حاله

اعضاسن ایدب الیله افکار / ایلردی مدام ناله زار

سُد ایچیه صنانوردی کیم ایچر قان / امجک کورنوردی آنکا پیکان

یوقیدی فریب ایله قراری / یاننده فریبونک اعتباری

بر کون آنی کزدرردی دایه / دردینی تیورمکه دوایه

برادده مکر که بر پریوش / اول طفلی کوربسی نموتش

رحم اتدی الینه آلدی بردم / طفل آنی کورنجه اولدی خرّم

حسنینه باقوب قرار دوتدی / فریاد و فغانی اونوتدی

اولدقچه الینده اولدی خندان / دوشدکچه الندن اتدی افغان

ماهیتنی چو دایه بیلدی / اول ماهی آنکا انیس قلدی

اولدی بو دخی آنکله معتاد / نه دایه نه آنه ایلدی یاد

ذاتنده چو واریدی محبّت / محبوبی کورنجه دوتدی الفت

عشقیدی که حسنه اولدی مایل / حسنی نه بیلوردی طفل جاهل

معلومیدی اهل حاله اول حال / کیم نسخهٔ عشقدر بو تمثال

البتّه قلوردی صبح تاثیر / خورشید چقوب اولوب جهانگیر

البته بو حفله نذر ایدر عشق		آشفتهٔ روزگارایدر عشق
چون تربیت ادیب و دایه		ویردی ثمر تمام ول آیه
کون کوندن اولوب کمال حاصل		اولماه نو اولدی بدر کامل
کلدکجه می وفادن ایام		هر دورده صوندی آنکا بر جام
تا قلدی آنی تمام سرمست		تدریجله جام عشقه پابست
چون سر عقله دونب زمانه		اون یاشنه یتدی ول یگانه
بابا سنه مقتضای عادت		فرض اولدی که ایده آنی سنّت
جمع اتدی اهالی دیاری		هر صاحب عزّ و اعتباری
بذل ایلدی نقد زر و سیم		کیم یتدی قیاسه فقردن بیم
خلق آنده کوردی کثرت مال		بیم اولدی که منعکس اوله حال
اول صاف ضمیر پاک مشرب		بر بزم که ایلدی مرتّب
کیم کوردی آنی چشم ساغر		جمشیددن اوزکیه میسّر
اتمامنه تیوب طریق سنّت		تعلیم علومه یتدی نوبت

اسباب آنکا ایلیوب مرتّب
ویردیلر آنکا زیب مکتب

بوبنیاد

بو بنیاد بلا و مقدمهٔ الم و ابتلادر

مکتبده آنکا اولدی همدم		بر نیچه ملک مثال قیز هم
بر صنف قیز اولوردی بر صنف اوغلان		جمع اولدی بهشته حور و غلمان
اوغلانلره قیزلر اولسه لر یار		عشقه بولونور رواج بازار
قیز نرگس مست ایدب فسونساز		اوغلانه صاتاندی عشوه و ناز
اوغلان نیجه صبر پیشه قلسون		ور صبری هم اولسه نیجه قلسون
اول قزلر ایچنده بر پری زاد		قیدیله محبّت اتدی بنیاد
بر طرفه صنم که عقل کامل		کوردکده آنی اولوردی زائل
زلفین مسلسل گره گیر		جان بوینینه بر بلالو زنجیر
ابروی خمی بلای عشّاق		هم جفت لطافت ایچره هم طاق
هر کیپرکی بر خدنک خونریز		پیکان خدنکی غمزهٔ تیز
دریای بلا جبین پاکی		چین جنبش موج سهمناکی
چشم سیهینه سرمه دن عار		هندوسنه سرمه هم گرفتار
رخسارینه رنگ غازه دن ننگ		هرگز آنکا غازه ویرمش رنگ

کوزمردمکندن اولسه خالی — کوزمردمکی اولوردی حالی
لعل و دری کوستررده هر دم — اوراق کل ایچره عقد شبنم
ابواب تکلم ایتسه مفتوح

تصویر مکتبده صنف و درس آلیرکن

امواته ویررردی مژده روح

شمشاد لطیفه مرکب — سیب زنخ وترنج غبغب
اندامی لطیفهٔ الهی — دریای لطافت ایچره ماهی

شهباز باخشلو آهو کوزلو — شیرین حرکتلو شهد سوزلو
راه وردوشی مدام غمزه — باشدن آیغه تمام غمزه
آیرقجه شکل خوشچه پیکر — نخچه صنم کوزلجه دلبر
عالم سر مونینک طفیلی — محبوبهٔ عالم آدی لیلی
قیس آنی کوروب هلاک اولدی — نیک شوقله دردناک اولدی
اول نادره هم که قیسی کوردی — نیک ذوق بولوب اوزن اوزردی
کوردی که برآفت زمانه — مثلی وخی کلمه مشر زمانه

بو صفت مجنون در

بر دلبر سروقد و کلرودی — سروخوش و کلرخ سمن بوی
شیرین لبی منشاء لطافت — رعنا قدی دوردغیله آفت
اوصاف لطافتنده سوز چوق — الطاف ملاحتنده سوز یوق
شهلا کوزی نرکس پرفسون — زیبا قاشی نرکس اوزرکی نون
حسنی کل ولاله شقق فام — زلفی خمی لاله اوزرکی لام
آغزی صفتن خود ایتمک اولمز — اسرار نهانه تیمک اولمز

لعلی سوزی ذکر حلقهٔ راز　　لعل لبی آب چشمهٔ ناز
دور مه رویی چشمهٔ نور　　خاک کف پایی سرمهٔ حور
برغایتده شمایلی خوب　　کیم لیلی دلانده آنکا محبوب
برگوزکو به کرآچوب گوزینی　　گوزکوده گوریدی اوز یوزینی
اوز عارضنه دلولردی لیلی　　قلمزدی هواسی حسن لیلی
اول ایکی سمنبر سهی قد　　بربرینه اولدلر مقید
اول ایکی خراب بادهٔ ذوق　　برجامدن ایچدلر می شوق
گرداب بلایه اولدلر غرق　　قالمدی آرالرنده بر فرق
اوضاع مخالف اولدی یکسان　　گویا ایکی تنده ایدی بر جان
هر کیم صورر اولسه قیسه بر راز　　قیسدن آنکا یتردی آواز
کیم لیلیه قلسه بر خطابی　　قیسدی آنکا ویرن جوابی
ایلرلردی خط وفا مشق　　آرتاردی دمادم آنلره عشق
لیلی ده داقومق اضطرابی　　اولسه رخ قیسدی کتابی
مشق اتمکه قیس آلسه بر خط　　لیلی قاشی ایدی آنکا سر مشق
خطا وزره قیلوردی اول گوزللر　　تنک نازله بحثلر جدللر

اماته

اماته جدل کمال لطف　　نه بحث نهایت محبت
چون برنیچه مدت اول ایکی پاک　　اوقات گچوردلر طربناک
عشق اولدیغی پرده مخفی اولمز　　عشق ایچره اولان قرار بولمز
عشق آتشنه بودر علامت　　کیم باش شعله یچکه ملامت
حسن آفت عشق اولوب دمادم　　گلدکجه ارادتی اولدی محکم
برغایته یتدی نشاهٔ حال　　کیم اولدی حواس عقل پامال
قالمدی زبانه تاب کتمار　　کیم ایلیه لر محبت اظهار
کیفیت حالی قلمغه فاش　　گلمشدی تکلمه گوز قاش
ایلردی گوزیله بو خطابی　　قاشیله ویرردی اول جوابی
قاش وگوز ایله اولدی تکلم　　هم قلمدی دفع ظن مردم
مردمدن ایدب دمیه کناره　　مردم گوزی ایچنده درنه چاره
همرازیکن اول ایکی وفادار　　دمساز ایکن اول ایکی جگرخوار
رفع اولدی حجاب شاهد راز　　عشق اولدی ملامتیله دمساز
عاشقلره گرلو قالمادی حال　　معلوم اولدی جمیع احوال
گرد آینهٔ نشاطه دوشدی　　من بعد ایش احتیاطه دوشدی

سویلشمکرا اول ایکی یکانه   قالمدی سبب مکر بهانه
تا اولمیه راز آشکارا   دورانله قیلدیلر مدارا
برنوع بهانه ایله هردم   کوکلینی قلوردی قیس خرّم
قاصدلر اوتوردی درس اولرلر   لیلیه دیردی ای وفادار
خط نسق ایتدی باغرمی خون   بندن بیلرم بیلورسن افزون
بن بیلمدکم نیکا اوقوت کل   درسمی ویوم قولاغ دوتکل
چون لوحلرا وزره خط یازردی   عمدن خطینی غلط یازردی
یعنی که خطا توهمّ ایده   اول کل آچلوب تبسّم ایده
کفشاره کله که بو غلطدر   ترک ایت که خلاف رسم خطدر
اوله سبب تکلّم یار   فهم ایتمیه مدّعانی اغیار
اطفال قلنده دورنساد   واری بیله ایلنیده فریاد
اول یاره عرض حال ایدردی   اوزکه دورن خیال ایدردی
قلمزلردی سوزینی معلوم   بلمزلردی سوزینه مفهوم
مکتبدن اولن زمانلر آزاد   وصل ایچون ایدردی حیله بنیاد
قصد یله نهان ایدب کتابن   حددن آشوردی اضطرابن

لیلی بولنی دوتوب دوردی   سن کورذنک اوله دیه صورردی
یعنی بوبهانه ایله بردم   یارن کوره اوله شاد وخرّم
علم خطه عمرن ایلیوب صرف   مشق ایتمشدی همین ایکی حرف
برصفحده لام ویا مکرّر   یازردی آنی قیلردی ازبر
کیم بو ایکی حرفدر مرادم   روشن بولار یله درسوادم

بولیلیه نانون عتاب ایتدیکی وبهما وصالنه بادجر ایتدیکی

چون مکر یله قیس بد سرانجام   برنیچه زمان کیچوردی ایّام
تدبیرله عشق ذوق ویرمز   تدبیردیار عشقه کیرمز
عشقیله ریا دکل موافق   رسوا کرک همیشه عاشق
دیلمدن دیله دوشدی اول فسانه   فاش اولدی بو ماجرا جهانه
کیم قیس اولوبن اسیر لیلی   لیلی دخی صالمش آنکا میلی
تدریج مساوی ایله ناکاه   لیلی ننک آناسی اولدی آگاه
اودلاره دوشدی یاسه باتدی   اول غنچه دهانه دیل اوزاتدی
یانرا وداولوب چکوب زبانه   اول کلرخه دیدی یانه یانه

کای شوخ ندر بو گشتکولر ... قلمش سنکا طعنه عیب جولر
نیچون اوزنکا زبان ایدرسن ... بخشنده آدونکی یمان ایدرسن
نیچون سنکا طعنه ایده بدگو ... ناموسه تعلق ایتسه دربو
نازک بدنیله برک کلسن ... اتما نه دیم آیین بوگولسن
لاله کیبی سنده لطف چو قدر ... اتما نه دیم یوزنکا چو قدر

مجلس ملامت کردن مادر لیلی لیلا را

تمکینی جنونه قیلمه تبدیل ... قرنسن اوجوز اولمه قدرنکی بیل
هر صورته عکس کیبی باقمه ... هر کوزدکنکا سو کیبی آقمه
می کرچه صفا ویرر دماغه ... آغزنی ایچون دوشر ایاغه
کوزکو کیبی قاتی یوزلو اولمه ... نرکس کمی خیره کوزلو اولمه

کوزدن کرکه اوله سن نهان سن ... تا دیمکه اوله سنکا که جان سن
سن شمع سن اولمغل هوایه ... کیمسه شمعی هوا ویرور فنایه
لعبت کیبی اوزنکی بزتمه ... روزن کیبی کوچه لره کوزتمه
ساغر کبی کزمکی حرام ایت ... نغمه کیبی پرده ده مقام ایت
سایه کبی هر یره یوز اورمه ... هیچ کمسه ایله اوتورمه دورمه
سن سادهسن اوزکه اهل نیرنک ... جهد ایله ویرلمون زنک
دیرلر سنی عشقه مبتلاسن ... بیکانه لر ایله آشناسن
سن قندن وعشق ذوقی قندن ... سن قندن ودوست ذوقی قندن
اوغلان عجب اولمز اوله عاشق ... عاشقلق ایشی قزه نه لایق
ای ایکی کوزم یمان اولور عار ... ناموسنی ایتورمه زنهار
بر عالم ایچنده سنکا موز ... معروف تمام خاص و عاموز
نه ننک ایلایده لوم دلاف ... بزدیملیسن ایله انصاف
دوت کیم سنکا قیزم بن زار ... بندن اولور بدتر نک وار
نیلرسن اکر آتانک ایشتسه ... قهر ایله سنکا سیاست ایتسه
من بعد کل ایله ترک مکتب ... چیل مکتبونکی همین جدواب

ایتمه قلمیله مشقدن یاد — سوزن دوت وقفش ایله فریاد
اطفالدن ایله قطع لعث — همراز تیر یانوز کده عبث
تبکیبی ایله برا وده منزل — اولمه دخی هریکا یه مائل
هفقا کمی غزلت ایله پیشه — ایله روش ایله کیم همیشه
کرچه آدنک اوله دیلده مذکور — کورمک سنی اوله غیر مقدور
خوش اول که قزی همیشه کزلر — خود کزلو کرک همیشه قزلر

بو انکار ایله لیلینون آناسنه جواب ویردکیدر وقضای عشرتدن چقوب سرای محنته کردکیدر

لیلی بو عتابی چون اشیتدی — اوزکو کلنده مقرر ایتدی
کیم شعبده سپهر ظالم — طرح ایلدی نقش نا ملایم
ایام وصاله یتدی هجران — وقت اولدی جکرلر اوله بریان
امانه دیوین نه چاره قلسون — تدبیرنه اولدوغن بیلسون
ناچار دونوب طریق انکار — آثار تحمل ایتدی اظهار
کلزار عتابه آب ویردی — کریان کریان جواب ویردی

کای

کای مونس روزکار آخر — درج در شاهوارم آنه
سوزلر دیرسن که بیلمزم بن — مضمونینی فهم قیلمزم بن
دیرسن معشوق وعشق وعاشق — بن ساده ضمیر طفل صادق
بیلمن ندر اول حدیثه مضمون — سویله نیجه اولمیشم دکرکون
عشقون قیلمزدی کیمسه یادن — ها سندن ایشتدم ایشیدیسه دن
باتنه ندر آنه عشقه مفهوم — بو سر نهانی ایله معلوم
هادی ره مراد دم اولغل — بو شیوه ده اوستاد دم اولغل
بن مکتبه رابتیله کیمتن — پیر تشغل عنا فقر ... ایتمز
هم سن دیرسن که مکتبه دار — هم سن دیرسن که کیمسه زنهار
خانمی سوزه اعتبار دم اولسون — سنکا نیجه اعتماد دم اولسون
بن هم دکلم بو زجره قابل — کیم هر دم اولوب چراغ محفل
ناجنسلر ایله همدم اولم — بیر یرده مقید غم اولم
هر دیده دن ایده دیده پرهیز — اوقات نیجه کدورت آمیز
پیوسته معلم ایلیوب جور — کاهی سبق اوقده کهی دور
باتنه بنکا هم بو ایدی مقصود — مکتبده اولوردی طفل خوشنود
آیرق بو سوزی مکرر ایتمه — لطف ایله بنی مکدر ایتمه

چون آنی ایشتدی بو جوابی — ترک ایتدی شکایت و عتابی

سکسیز نگار روشن اولدی کاولمسه — عاشقلغدن دکلدر آگه

بیهوده در اول تموّ فسانه — کیم عاشقدر فلان فلانه

چون واقعه سنک محلّی اولدی — اول واقعه دن تسلّی اولدی

لیلی هم دوتوردی یوزده ناچار — دوزدی صدف سینه دُرّ شهوار

پر برجده ثابت اولدی اختر — محبوس خزانه اولدی گوهر

لعل اولدی اسیر سینهٔ سنک — حبس اولدی گلابه شیشهٔ تنک

غمدن سیاه اولدی روزگاری — نومید دل امیدواری

آه ایلردی دلی نه حاصل — اول بیل آچمزدی غنچهٔ دل

کوز یاشی توکردی لیک نه سود — بتمزدی آنکله تخم مقصود

زلفی کبی پیچ و تابه دوشدی — حیران قالوب اضطرابه دوشدی

آنعزی کمی خلقن ایتدی غمخوار — چشمی کمی جسمی اولدی بیمار

نه دردینی ساخله قراری — نه شرح غم ایتمه غمگساری

فانوس خیاله کیردی و شمع — کوکلنی قلوب خیاله جمع

هر دم چکوب اول غم ایچره آه — صبر ایتدی ضرورتیله اولماه

درد ایله دوتوب ترانهٔ غم — بو بر غزلی اوقوردی هر دم

غزل

فلک آیردی بنی جور ایله جانانمدن — خبر ایتمزمی عجبا لهٔ و افغانمدن

اوده یاندرسه گر شعله ایله نه فلکی — نه تیر آتش آه دل سوزانمدن

غم پنهانی اولوردی بو همه بر غم کتسم — کلر خم اولمدی آکه غم پنهانمدن

آه ایدی همنفسم آه که اول هم آخر — چقدی اکراه قلوب کلبهٔ احزانمدن

بن نه حاجت که قلم داغ نهانم شرحن — عاقبت ظاهر اولور چاک گریبانمدن

حق بیلور یار دکل جان و دلمدن غائب — نوله گر غائب اوله دیدهٔ گریانمدن

جان اگر چقسه تنمدن اثر مهری ایله — اثر مهری صانمنک که چقیه جانمدن

لطف ایدوب سن گذر ای باد بو کونده بو ملبه — دیره سن بر خبر اول سرو خرامانمدن

ای غضنفر غم هجر ایله پریشاندر حال — کیمسه آگاه دکل حال پریشانمدن

تمامی سخن

ساقی کتور اول می معانی — کیم اوندوردم غم جهانی

رحم ایله که قصد جان ایدر غم — باغرم ستمیله قان ایدر غم

قل عقلمی باده ایله زائل — چرخک ستمندن ایله غافل

فریاد که ... | ... بوده جفا ...

برعاد تله مداری یوقدر | دورانینک اعتباری یوقدر

گر همنفس ایسه ایکی یاری | بربره کنور سه ایکی زاری

البته سبب حصا لور آرایه | انلاری اسیر ایدر بلایه

بالته نه یمانی در اشنالق | چون واقع اولور ینه جدالق

گلزار کلام باغبانی | بسله بزه مش بو بوستانی

کیم سرور یاض محنت درد | سوداز ده قیس درد پرورد

هر صبح کیدردی مکتبه شاد | مکتبده اولوردی غمدن آزاد

مشق خط حسن ایار ایدردی | دفع غم روزکار ایدردی

ذوقیله دوتوب طریق سابق | عادتا وزره صبح صادق

گلدی ینه مکتبه فرحناک | تا کیم قیله ذوق وصل ادراک

کوردی که بهشته حور کلمز | کون چقدی هنوز نور کلمز

خورشید سیز اولدی روزتابش | اولدی کوزینه قرانقو مکتب

بیلدی که سپهر شعبده باز | برشعبده ایلیوبدر آغاز

البته جفای طعن اغیار | اول کل یولینه برقدی برخار

نومید اولوب اتدی ناله بنیاد | دیدی منده ای فلک بو بیداد

نندم سنکا قصد جانم اتدنک | قطع ره دوستانم اتدنک

کسدنک طلب غرضده راهم | بیلدرمدنکا کیم ندر گناهم

اول بنی ایلدنک مکرم | وصل صنمیله شاد وخرم

دوندنک ینه بیله جور ایدرسن | اول دوره نقیض دور ایدرسن

وهم ایلیدنک می کیم هجوم آه | سوز جگریله بر سحرگاه

یاندرم اوده دوتوزرداقنک | سوزن سنکا بیلدرم قرقنک

آمدن مجنون بمکتب و ندیدن لیلی و تضرع کردن بمعلم

تدبیر قیلای معلم پیر | ایت سحر یلا اول پرینی تسخیر

انجق بنکا صانمه ایدی بو غم | کیم بیدی بنکا یتن سنکا هم

دوشن ای الف استقامتونکدن
شرم ایله بو قدّ و قامتینکدن

قدّی هوسیله دم اورورسن
اول کیتدی عجب کیم سن دورورسن

ای نون چو نهان ندر ابروی یار
سن دخی نظرده دورمه نهان

ای میم چو آغزی اولدی نایاب
اولدی سنکا هم عدم مناسب

اوسنینک نولای دواتینک
آیینه خاطرینک دوتوبینک

ای طرّه مشکبودن آیرو
هجران قره باغرینک تلمیش سو

اینجا مه سرشکبار اولوبسن
سرگشته و بیقرار اولوبسن

گویا بو کون اتمش میسّر
دوران سنکا دستبوس دلبر

ای لوح خطینک ایله یادن
قل سینه ده نقش نامرادن

بر نیچه کون ای دل اسیر هجران
مکتبه کردبا یدردی افغان

هر روز فغانی ایله تا شب
تعذیب چکردی اهل مکتب

شب هم قیلوبن فغان و زاری
ایلردی مخاطب ال دلنکاری

کای کوز نوری کوکل سروری
سنسیز کوزمنینک یوقتی اولدی نوری

اوّل نه ایدی بو آشنالق
آخر نیه ایلدینک جدالق

اوّل نیه ایلدینک منی مست
اظهار محبّت ایله پابست

آخر نه ایچون خماره صالدینک
بو محنت و اضطرابه صالدینک

صالدینک دل زاره نار فرقت
قیلدینک کوزومی پر آب حسرت

کونکلم اوّدی قالدی یانه یانه
آهینکلی شفق تیک آسمانه

یاشم صوی اولدی زار و زاره
بر بحر که یوق آنینکا کناره

بن استیرم بو کنده همدم
یانمدن ایلت خیالینکنی هم

اولمایه دوشب خیالینک آیه
اوده یانه صویه باته مانکه

سرمست شراب اشتیاقم
مدهوش تحیّر فراقم

قویمه غمینکلی بیمله همراه
قاتشن ایلرم آنی خلقنا کاه

سرمست ده اختیار اولمز
مدهوش ده اعتبار اولمز

جان اولدی غمونینک کلنده برباد
تشویش فنادن اولدوم آزاد

کوستردی منکا غمونینک مذاقی
عیش ایلدی نشاط باقی

گر کلسه اجل منم آله
جان خود نیه قدر کیم غم آله

شمع شب محنت و بلایم
آشفته جنبش هوایم

سوز دلیله توکلسه یاشم
تیغ غمیله کسلسه باشم

جاندن چیقرو ب هوای عشقی
ترک ایلمزم بلای عشقی

بو کونلری کیسم غم ایچره زارم هجران ایله بی قرارم
کرنامه عمره کلک تقدیر کوندردی بو بن قلورسه تحریر
ایلر نیه اول حساب مغبون کیسم صورت حالدر دکرکون
کون شرطی دیرلر اقشامی باتنه که بو نکته در حسابی
هر کونکه کوردونمز اقشامم بن کون دیمزم بو در حسابم
یوق کمسه بو درد دلدن آکاه بو درد ایله نیلیم آه
دردم سوزه کلدکجه آرتار اوددر بیل ایله زبانه دارتار
ایام وصاله ایلیوب یاد اولنخته بو شعری اتدی بنیاد

غزل

انخوش اولکونلرکه بن همرازیدم جانانه نعمت وصلن کوروب نازن چکردم جانانه
کورمشدی کلشن عیشیم خزان تفرقه اولمشدی تیره ایام شب هجرانه
محو ایتمشدی دشمن دوستلر دوران جدا دشمنیدی هیچ سلمن نعمتم دورانه
تیسه کرجاشقلرینک فلاکه افغانی نه سود نیمک اولمزیا هوشلر وصلته افغانه
ذوقدن دیباچه یا کلنسدیکی کتاب غم قویدی دوران کیجه وقاتم اول عنوانه
نعضولی اشتر چشم ساعد اولمدی کیمه اولم بر دم مقارن اولمه یا نانه

بو لیلیه مجنونک کذرده مقابل اولدغیدر وکون مقابلنده هلال عشقی بدر کامل اولدیغیدر

سوز مختصر اول اسیر سودا بر نو علم اولدی خلقه رسوا
کیسم قیس ایکن آدی اولدی مجنون احوالنی اتدی غم دکرکون
هر کونکه بهار عالم افروز دیرمشدی جهانه زیب نوروز
صالمشدی نقاب چهره دن کل چکمشدی سرود ناله بلبل
شبنمی نابی ایله لاله دولدرمشدی قیزل پیاله
اولمشدی کلیله سبزه تر فیروزه فروز لعل پرور
بر غنچه مصاحب وفادار مجنون شکسته نی کوروب زار
هر یان دیدلرکه ای بلاکش کل چاغیدر اولمغل مشوش
بو فصلده آدمی کرک شاد اندوه و بلا و غمدن آزاد
چون ابر دکلسن اولمه کریان چون رعد دکلسن اتمه افغان
کل کبی برتمه سینه چاک سبزه کبی اتمه بستر خاک
انجق اوزکی اسیر غم قیل لطف ایله خطرمه کل کرم قیل

صحراده دوته لوم می ایچلوم شاد   اندوهله اولمه بیله معتاد
ای غنچه دهان سرو قامت   گل اوینه زمانی قیل فراغت
پاکیزه وجوده حیفدر غم   بیله دخی قالمیه بو عالم
شاید آچیله گل مرادڭ   محکم قیل اساس اعتقادڭ
سیر ایدره بو نوبهار فصلی   شاید بوله نگار وصلی
مجنون حزین باغه دوردی   صحرالره سیر ایچون یوز اوردی
گریان گریان قیلوردی سیران   حیران حیران گزردی هر یان
گه سبزه‌یه عرض راز ایدردی   گه لالیه نیک نیاز ایدردی
چشمینه سوردی لاله داغن   عاشق صباغوب دپوب ایاغن
نرگس گوزینه نگاه ایدردی   یارن گوزین انکوب آه ایدردی
سویلردی بنفشه‌یه غم دل   کیم سویله اوله یاره واصل
بلبل لره شرح ایدردی حالن   قمریلره محنت و ملالن
هر طرفه چچک گوروب چکوب آه   منزل منزل گزردی ناگاه
بر منزله دوشدی رهگذاری   کیم سیرده ایدی آنده یاری
برنجه پری خیله همدم   مجنون شکسته‌دن مقدم

لیلی کز

لیلی گذر ایتمش اول فضایه   صالمش گل و لاله اوزره سایه
بر سبزه‌یه سبز خرگه اورمش   مه صحن فلکده هاله قورمش
غنچه گبی اول لطیف خرگاه   گلبرگ گبی ایچنده اول ماه
مجنونه مقابل اولدی لیلی   بحر غمه یتدی درد سیلی
لیلی دیمه شمع مجلس افروز   مجنون دیمه آتش جگر سوز
لیلی دیمه جنت ایچره بر حور   مجنون دیمه ظلمت ایچره بر نور
لیلی دیمه اوج حسنه بر ماه   مجنون دیمه ملک عشقه بر شاه
لیلی دیمه بریگانهٔ دهر   مجنون دیمه بر فسانهٔ شهر
لیلی چمن بلا نهالی   مجنون فلک وفا هلالی
لیلی مه آسمان حشمت   مجنون شه کشور ملامت
لیلی صف اهل حسن امیری   مجنون سر کوی غم فقیری
لیلی ایشی عشوه و کرشمه   مجنون گوزی یاشی چشمه چشمه
لیلی و نشاط حسن کامی   مجنون و بلای عشق دامی
لیلی و لطافت دلارای   مجنون و ملامت غم افزای
لیلیده کمال حسنه ذوق   مجنونده جمال لیلیه شوق

لیلی صدف حیایه بیر دُر — مجنونه آنکله نیک تفاخر
لیلی ده وصال دوست میلی — مجنونده هم آرزوی لیلی
اول ایکی سهی قد و صنوبر — بر بیرینه اولدلر برابر
فولاده صبا تاشدی سنگ خاره — اوددوشدی قرار و آشیانه

تصویر رسیدن مجنون بلیلی در مرغزار و نشستن [illegible]

هر سازنده دوزلدی اول ایکی یار — گرم اولدی رواج ناله زار
اول باقدی بو نگار نشاطه بوکیدی — بو گوردی آنی مقید اولدی
مجنونده قرار و تمیوب هوش — دریای تحیر ایلدی جوش
بیر دم باقه بیلمدی اول آیه — دوشندی یره ذره مثل سایه

لیلی هم ایتوردی حیشیارین — بیر دم گوره بیلمدی نگارین
جیرانلغی اولمقامه یتدی — گیم دوشدی یاغه روحی گتدی
گل سوبی سپوب روان یوزینه — لیلی گتوردی ایرا وزینه
هربان ویدلر آنکا که ای ماه — ناگه اولور آتانگ آننگ آگاه
کیسم غیرلر آشنا اولوبسن — بیر دلبره مبتلا اولوبسن
ویرمز بو روش نتیجه خوب — شایسته دگل سنگا بو اسلوب
بخشی نظر ایله سن ییاندر — هم پیره وهم سنگا زیاندر
آندن گوتورب بساط وخرگاه — اولماه لقانی خواه و ناخواه
اوزبرجه قبیلهلر روانه — تا اولدیلر واقف آستانه
سوزدیلر بو ماجرادن — نه گیجه دن و نه گوندزادن
مجنونه هم ایتدی چشم خونبار — سولرسا یوبن یوزینه بیدار
گوردی که نگاردن نشان یوق — بیر جسم فسرده وار جان یوق
دیوانه قالوب پری کیدندر — صالوب آنی دلبری کیدندر
چاک ایلدی جامه چکدی ناله — حالی بدل اولدی اوزگه حاله
ترک ایتدی لباس لاله گونی — رخت اولدی تنینه اشک خونی

کرماتم ایچون مثال خامه
سار مشدی باشنه سیه عمامه

چرکندی باشنه دود آهی
یاندردی عمامه سیاهی

اکرا هله چقدی پرمهندن
جار ایتدی شهید غم کفندن

نعلینی برقدی اول بلاجو
کیسم جامه شقه پای بند در بو

همدرده عذر قیلدی آغاز
کای پیرنیجه همنشین همراز

سیلاب هجوم عشق ییتدی
بن شیفته حالی غرقه ایتدی

اولمنک بن خسته ایله همدم
تا باتمیه سیز بو صویه سیز هم

بن زنک ملامته بویاندم
سوزانده لقا ودینه یاندم

البته بوادوکه دوشدی جانه
آخر توتوشب جکر زبانه

دشوار بلامی سهل صانمنک
سیز داخی بنم اودومه یانمنک

بندن سیزه دوشمون بیر اخکر
چون دکمدی خیر دکمسون شر

سوداسینه تدی روزکارم
عشق آلدی عنان اختیارم

بن پرقوشم اوچدم آشیاندن
بن قندن و میل جانه قندن

قلمنک بنکا او حکایتن چوق
داخی بنم آنده کتمکم یوق

سیزدن صورر اولسه ته حالم
کیفیت محنت و ملالم

سویلنک که فنایه ویردی رختن
ایام سیاه قیلدی بختن

ای پیر شکسته حال ناشاد
تنکری ایچون اولمدن ایله داد

دیدی که نذر بو ماجرالر
سندن بنکا یتدی بو بلالر

بن بیلمزیدم غم جهانی
تشویش زمین و آسمانی

آسوده سراچه عدمده
نه غصه ده ایدم و نه غمده

بیلمزلک ایله خوش ایدی حالم
نه حسن و نه عشقدی خیالم

سن واسطه وجودم اولدک
سن باعث فیض جودم اولدک

اولدنک که بنم اولدک سن شاد
درداکه بهیده اولدی بنیاد

بن یوق اولوبم سن ایدی وار اول
اودرکه خلفه بهیده وار اول

معذور دوت ای عزیز معذور
بن قصد له سندن اولمدم دور

چون صدقله ایلدی اونکا عزم
کیتسم دولت وصلنکا تیمم جزم

سوصاکدی بولومه اشک حسرت
دامانمی دوتدی خار محنت

تحریر قلوب مناسب حال
بو شعری هم ایتدی آنکا ارسال

غزل

فضای عشقنی تاکوردم صلاح عقلدن دوردم
بنی رسوا کوروب منع ایتمه ای ناصح که معذورم

اکر چاك کریبان ایتیم منع ایلمنك کیم بن متاع نکهدن عارم لباس عاردن عورم
بن وحشی صحرای وحشت منزل اتمن بجا فیت کنجکن اسیر وادی ظلمت دلم چون طالب نورم
تمرد عقل فرماندن ایتسم دوستلر بالله بنی رسوا ایله صاحب‌نمك عشق سلطانینه مأمورم
بنکا کیم طعنه ایلر کیم نصیحت اهل عالمدن خوشم کیم اعتبار عقله هر دلده مذکورم
بلای عشق و درد دوست ترکن قلمزم زاهد نه مشتاق بهشتم بن کبی طالب حورم
خیال لب چین زلف و خط ابرو سیله ذوقم کو صنمسن چشمیله کسریم قدریله مغفورم
غرض بیر آد دمش عالمده بن هم ایلیرم پیدا بحمد الله فضولیلك رند ورسوالغده مشهورم

تمامی سخن

اول شیوهٔ عشق ایچنده ماهر قلدقده وصیتینی اخر
قیلدی کوزدوب طریق وحشت اصحابدن انقطاع الفت
صحرایه دوشوب کونش مثالی تنها یوریرا ولدی لاابالی
هر دشته که یتدی توکدی یاشن تعمیر ایلدی کوه و دشت داشن
کوز یاشنی بسکه توکدی هر سو هر مرحله‌دن آخندی بیك جو
برابر بلا یدی کو اسهی باران سرشك و برق آهی
باراننه برقی جسم و جاندن برمرتبه‌ده که بوندن آندن

دریالره تیره لمعهٔ تاب صحرالره دوشسه قطرهٔ آب
دریالر اولوردی جمله صحرا صحرالر اولوردی جمله دریا
فریادله دلدریب بو دیری فریاده یتوردی وحش و طیری
افغانی یتوردی آسمانه افغانله آسمانی جانه

بو مجنون آتاسنینك وفاتی اولدوغن و پیامی غربتده ایشتدوکیدر

کنجینه کشای کنج کفتار اولمش بو دایله کهربار
کا دل برنجه بیقرار محزون ناچار قیلوب وداع مجنون
نومید دونوب شکسته و خوار قیلدیلر آتاسنی خبردار
اول پیر چو واقف اولدی حاله مجنون کبی ایتدی آه و ناله
صحرالره دوندی سیل تك یوز دیلره آچدی چشمه تك کوز
چوق آردی کزدی هر مکانی بولمدی اوغلونك نشانی
تا عاقبت اول شکسته حالی برکوشه‌ده کوردی لاابالی
دوشمش یره خاکسار و غمناك احوالی خراب و سینه‌سی چاك
دونمش کل سرخی زعفرانه شمشاد لطیفی خیزرانه

آینه‌سی غباره دوشمش | زنکار غم روزکاره دوشمش
اتمش انی ستم یوکی دال | قیلمش قلمین فلک غمی نال
همصحبتی مور و همدمی مار | تکیه‌کهی خاک و بستری خار
خارا وزره آنکا دلوک دلوک تن | آچمش غم اونیه دولو روزن
اول پیر چو کوردی صورت حال | صورتک کیبی قالدی پیر نالال
بر لحظه آنی تحیّر آلدی | حیرت کوزی ایله باخه قالدی

نقیه یافتن مدد مجنون
مجنون را در صحرا
و هدایت کردن
او را

صونکره چکه بر توب اتدی فریاد | کای بلبل بوستان بیداد
حال دلونکی نکا عیان ایت | اسرار نهانونکی بیان ایت
کیم آلدی الکدن اختیارنک | کیم ایلدی تیره روزکارنک

بامّه

با تنه نیه بیقرار اولوبسن | آشفته روزکار اولوبسن
نیرده سنکا طلبت نه | بو ناله زار نکا سبب نه
دریاده ایسه سنکا درر کام | سن سویله بن ایلیم انجام
ظلماتده ایسه شمع مقصود | روشن قیل و بندن ایسته موجود
مجنون دیدی ای منکا ویرن پند | دانای سخنور و خردمند
کیمسن ندر و بو گفتگولر | بی فایده باطل آرزولر
کیت دردمه سن دوا دکلسن | بیگانه سن آشنا دکلسن
بن ایله کلامه دوتمه کوش | لیلی سوزی سویله یوقسه خاموش
دیدی بنم اتنکای بلاکش | بن سنک ملامتم سن آتش
دیدی ندر آته یوقسه آنه | لیلی کرکا اوزکه در فسانه
چون کوردی اطاعته اهمال | سویلدی که فقیرا اوزکه در حال
وردی بو فریبله تسلی | یکیم دورکیدلیم خبردی لیلی
لیلی بزه کلدی میهمان ندر | لیلی طلبونکده ور فشاندر
مجنون که اشیدی لیلی آدن | صاندی که فلک ویرر مرادن
بتتیک دیو باغه دوردی | اول کعبه مقصده یوز اوردی

پیر ایله جوان دل شکسته	کلدی او ده دلفکار و خسته
باشنده هوای وصل لیلی	نی آنه غمی نی آنه میلی
کر آته نصیحت ایتدی آغاز	که آنه سی اولدی پندپرداز

بو قیسه آتاسینینک نصیحت ویردوکی و بونینک ملالتیندین کلامت کیلدوردی

کای راحت جان و نور دیده	فرزند یگانهٔ گزیده
شانینکده ریاست عرب وار	میراث شجاعت و ادب وار
اطوار ملوک دوتت همیشه	آیین شجاعت ایله پیشه
ابروی خم اولسه کر مرادینک	سست ایتمه کمانه اعتقادینک
مژگان سیاهدین کونکول دل	اول ناوک جانستانه مایل
اولسنک نگران قد و قامت	قیل نیزهٔ خونفشانه رغبت
کر زلفیغه کورماک استسنک حال	کور هیئت نقطه پیکر دال
کونکلونک کوز و قاش ایله مشغول	کور دیدهٔ عین و ابروی نون
سن سرو سن و لعل کرنیا	ازاد اوله کورنه کیم گرفتار
سن لعل سن و لعل سبک سنک	دوندرمه کونکلونک کورب رنک

ایتمه اوزونکی حباب مانند	باشونکده اولان هوایه خرسند
کیم بو قدر اول هوایه بنیاد	باشونک اولور اول هوایه برباد
سرگرم لغ ایتمه شمع نسبت	سوز غم عشقیله مروت
کور شمع نیچه دوشر بلایه	باشینه کیدن کیدر بلایه
ذوق دل و دیده قیلمه عادت	صالمه می و شاهده ارادت
محبوب و می ایله سلیمن جان	صالما اولور ال عقل و ایمان
عقلنی آلور مدام مستونک	ایمانی اولور می پرستینک
شعره هوس ایتمه کیم نماذر	بخشنده دیلر آنی یالاندر
حالا ایده کورکال حاصل	فوت ایتمه مجالی کز مه غافل
ای باغ امید مز نهالی	قیلمه بزی سنک پامیالی
محبوب سیم بیته سنک کم اولمز	بر کیم سونکورسنکا غم اولمز
دُر دربو چشمده سنک قیتپله	هر طایفه ایچره سنک چپله
بر بر قلملوم قمو سنکا عرض	قیمون یر نه بیزه اولان فرض
بر سرو سهی قد سمنبر	تزویجو نکا ایدلوم مقرر
تعیین ایده لوم سنکا مه و سال	صرف ایلیه سیلد کنکچه اموال

سن دخی همین غریبی طوت   قطع نسب ایلمه امانت
پندمدن بو نصیحتی قبول ایت   هر لحظه تیر پنزی ملول ایت
عشاق تغافلتن قیلوب یاد   بو شعری نه خوش دیمش بر استاد

مجلس نصیحت کردن مجنون را پدر و ملکش درعا

جان دیرمه غم عشقه که عشق آفت جاندر   عشق آفت جان اولدیغی مشهور جهاندر
سود ایتمه سودای غم عشقه که هرگز   کیم حاصل سودای غم عشق زیاندر
هر بر ودی خم قتلوکا بر خنجر خونریز   هر زلف سیه قصدکا بر افعی یلاندر

ریحکردوز

بخشیدی کورونورصورتی مهوشلرینک اما   بخشیدی نظر ایتدکده سرانجامی یماندر
عشق ایچره عذاب اولدغن بیلورم تحقیقم   هرکیمسه که عاشقدر ایشی آه وفغاندر
یاد ایتمه قرا کوزلولرینک مردم چشمین   مردم دیو آللانمه که ایچدکلری قاندر
کر دیسه فضولی که کوزللرده وفا وار   آلدانمه که شاعر سوزی البته یلاندر

بو مجنون نصیحت قبول ایتمیدوکیدر و آتاسینک دردی درمان ایتمیدوکیدر

مجنون که ایشتدی بو خطابی   ویردی بو طریقیله جوابی
کای روح روانم آتە آنه   کام دل و جانم آتە آنه
تحقیق ایدوبم ایشم خطادر   هرنه دیسلر بنکا رودر
آلوده رنک دود آهم   ذلتکنه ایله شرمسارم
بن هم بیلورم ایشمدن آکاه   اما نه دیم نه سویلیم آه
یوقدر بو ایشده اعتبارم   ضبطمده عنان اختیارم
عقل اولدی ضعیف عشق غالب   خاطر نکران نکار جاذب
دوتدی تن و جانمی غم یار   غیر المحبوب لیس فی الدار
بنده دخی نیجه نبلک اولسون   بندن نبی ایستین نه بولسون

تقدیره چو پیله در نه ند بیر | تقدیری بدرمی کیمسه تغییر
اولمسیدی بنکا نشاط روزی | اسیرمی ایدم بو دردو سوزی
گر صحته قادر اولسه همای | درده اوزنی یلمز گرفتا
ال ویرسه گدایه پادشالق | صانمنک که ایدردخی گدالق
فطرتده نه حالت اولسه مقسوم | رفع اولمدیغیدر امر معلوم
اصلاحمه ایلمنک تأمل | کیم گل تکن اولمز و تکن گل
کیفیت آب و جوهر خاک | دیمنک اوله می قبول ادراک
سو شعله لکندن اوزر اولورمی | اود یاندره پیلمیه بیلورمی
اولکونکه رحمده کلک قدرت | ایجاد ده ویردی زیب صورت
دولدردی هوا یله دماغم | سودا یله باغلدی ایاغم
دولدی بدنمده رک و پوستی | باشدن ایاغه محبت دوستی
ملک ایلدی کونکلمی بلایه | وقف ایلدی جانی هوایه
یوق بنده بو حکمدن تخلف | اول ملکه وقفه یوق تصرف
دردازلی دوا بولورمی | مهر ابدی فنا بولورمی
بن شمع سرادقه فراقم | سوز جگر یله خوش مذاقم

بزن

بندن دیلین بو سوزی زایل | پیدا دمه دیلمش اوله مایل
شمعنک که حیاتی اولدی آتش | حالی آنک آتش ایله درخوش
اوددن دیلین آنک نجاتن | فانی دیلمش اوله حیاتن
دشمنلغه دوستلق قلوب آد | تدبیر نجاتم ایلمنک یاد
بن غرقه بحر شوق یارم | برهم زده غم نکارم
انجق سبب قرارم اولدر | آرام دل فکارم اولدر
انکله ایدنک بو دردہ مرهم | اورمنک دخی آندن اوزگه دم
دیرسیز بنکا وار دلربالر | لیلی کبی چوق پری لقالر
بالله دمیکوز بو حرفی زنهار | عالمده برآندن اوزگه کیم وار
بلبل کلیچون قلنده ناله | دردنیه دوا اولورمی لاله
خسرو دکلم که بنکا دلبر | شیرین اوله گاه گاه شکر
بن بیجهتم طرز یقتم ده | تغییر ایشی یوق جبلتمده
عذرنی بیان ایدب هم اولدم | تقریره کتوردی بیر غزل هم

غزل

عشق دردینه ایمعالج قابل درمان دکل | جوهر ذاتمده ایلمک حسبی جدا آسان دکل

دور جورندن شکایت ایدنه عاشق دیمنک   عشق مستی و ذوق کیفیت دوران دکل

شهرده صحرایه سیرقده اولدغن هر کیم پیلوبر   بیلمش اول کیم عشق صحراسنده سرکردان دکل

هر کیم ادراک ایلر کیفیت تغییر حال   دوست رخسارینه عین شوقله حیران دکل

جان جانانه اتحادی فارغ ایلر جسمدن   جسمدن آکاه اولن جانان وصل جانان دکل

دیرلیش دشمن که همدم رقصنو یارله   هر سوزی بهتان نسیج انجق بو سوز بهتان دکل

بو مجنونن اتاسنک لیلی یه خواستگار اولدغیدر

ساقی کتور اول شراب نابی   کیسم سیده نصابه غم حسابی

غم دشمن جان مبتلادر   دفع ایلیه کور که پر بلادر

سوز جوهر نه اولن خبر یدر   بو نوعله قیلدی کرم بازار

کیم عاجز اولوب غم ایچره اول پیر   دیوانه سنه دیلر دی زنجیر

بیلدی که کراولمز اوله لیلی   ممکن دکل اولمقی تسلی

قیلدی طلبن اوزنیه لازم   جمع اتدی عالی واعاظم

امید له باغلدی اومو ب کام   اول کعبه آرزویه احرام

چون لیلی اتاسی بیلدی حالی   اویدردی کابر واهالی

قرشولرنه

قرشولرنه اولوب روانه   قیلدی اولر ایله عزم خانه

اهلا سهلا دیوب دمادم   ینک کزدیدی وله خیر مقدم

چون شمع صفنشا ولر اوتوردی   اول سترکبی ایاغه دوردی

اورتایه برقدی طرفه خوانلر   تاکام دل اله میهمانلر

اوکشدی دولو کبابله خوان   جدی وحملیله آسمانسان

اما عجب ارقیله حرمند   اول خوانلری آسمانه مانند

هر کیم که غرض بو یورد خوان   بو ممکن اولورمی آتمازن

خوانلر کوتورلدکنده اول آن   تقریبله دردن اتدی تقریر

کای قدر له قبله قبایل   سندن تمونک مراد حاصل

اصل و نسبم سکا عیاندر   حکم نیچه بین اوده رواندر

مشهور قبایلم سخاده   معروف طوایفم عطاده

هم وار محبتمده تاثیر   هم وار عدوتمده تشویر

سردفتر اهل روزگارم   هر نیچه دیسم بوز آنجه وارم

نخل املم ثمر ویر بدر   ایزد بکا برکهر ویرمدر

حالا دیلرم بو طرفه لؤلؤ   بر لعل ایله اوله همترازو

تا لؤلؤ اولنده لعله واصل   ترکیب قیلم مفرح دل
چوق کانلره تیشه وش اوردم یوز   چوق لعل حقیقتینی صوردم
هر کانده اکرچه لعل چوق در   بر لعل که لایق اوله یوقدر
بر لعلنک اشتدم نشانک وار   کیم لؤلؤمه اولدر سزاوار

مجلس
خواستکاری کردن
پدر مجنون لیلی را بجهة
مجنون

لطفیله عنایت و کرم قیل   اول لعله قدری محترم قیل
قلسون کلی سرو سایه پرور   اولسون کله سرو سایه کستر
فهم ایت سوزومی تغافل ایتمه   خیرایشدر بو تعلل ایتمه
کر حاصل اولور بو کام سندن   هر نه که دیلرسن ایسته بندن

انجه

انجه قلیم سنکا روان کنج   کیم یوزن ایلمیه نهان کنج
انجه کهر ایلیم روانه   کیم بولمیه سن آنکا خزانه
اول سرو سمنبرنک آتاسی   اول کنج نهاننک اژدهاسی
لطفیله دیدی که ای خردمند   بن کیبی اسیر دام فرزند
سن خوش کلدنک صفا کتوردنک   تو پرغلردن بیزی کوتوردنک
مشکلجه خطا بدر خطا بنک   بیلمن نیجه ویریم جوابنک
قربنک بیلورم بنکا شرفدر   اما خلفونک عجب خلفدر
مجنون دیو طعن ایدر خلایق   مجنونه نیجه قزم نه لایق
لیلی دیمیم که نازنیندر   بر پیره کنیز کمتریندر
اولمزمی کنیز جنس مردم   یوقدرمی کنیزه هم ترحم
دیو یله پری اولورمی همدم   اولمز سوزی آچمه ایسلم ایسیم
دیوانه یه ضایع ایلمه رنج   ویرانه کرک آنکا ندر کنج
تدبیرله دوندر بو مزاجن   سوداسینک ایلمنک علاجن
لیلی آنک اولسون ایلدم عهد   ورایدی سن ایت علاجنه جهد

بو مجنوننک آتاسینک حرمایندرو غیرباپیله تدبیر دریار

اول صاحب نینک و نام و ناموس / دوندی ده کلدی خار و مایوس
مجنونه دیدی که ای یخشی کش / حاجت تبرا و لیغیل مشوش
عقلینگ ایچیلوبرا ول معمّا / لیلینی سنکا ویررلر امّا
شرطی بوکه اوله سن خردمند / ارباب خرد دن آله سن پند
رفع اوله علامت جنوننک / عقل اوله همیشه رهنموننک
مجنون دیدی ای ادیب کامل / دیوانه عشق اولورمی عاقل
گر بنده بر اختیار اولیدی / تدبیرمه اعتبار اولیدی
اوّل دن ادب شعار ایدردم / تمکینمنی استوار ایدردم
اولمزدی بو حاله احتیاجم / کیم اوله غذا بله علاجم
بنده بو علاجه یوق مدارا / گر لو غمم اولدی آشکارا
یوقدر روشمده انقلابم / اوّل لکی جوابدر جوابم
سن اهل خردسن ایله تدبیر / تدبیرنک ایده مگر که تاثیر
لیلینی دخی بنا تیمیم یاد / بن عاقل وقت اولوم سن آزاد
اول پیر شکسته حال حیران / تدبیر علاجه ایدی گردان
هرقنده اشیتدی بیر طبیبی / گلزارینک اولدی عندلیبی

اظهار

اظهار ایدب آنکا احتیاجین / بیمارینک ایستدی علاجین
بیمارینه بنک طبیب حاذق / بیر شربت ایچوردی موافق
هر یرده که بیر کیسه بر نظرگاه / وارب آنکا اولدی خاک درگاه
چوق آل کوتورب دعالر ایدی / چوق نذر ویروب عطالر ایدی
زنبیل طولولن ایتمکه شاد / نینک بیردن آلمادی بیر ارشاد
چوق سحر اولونوب یازلدی تعویذ / چوق مکرلزه دوتولدی تمهید
ایرلمدی هیچ بیرله چاره / نه چاره قضای کردگاره
بیرکون دیدلر آنکا که ای پیر / عالمده سنکا بوقالدی تدبیر
کیم کعبه ایدی سننک سیرنک / اوله که حق اوله دستگیرنک
طوف حرم اولسه آنکا حاصل / سرگشته لکیدن اوله زایل
اول رسم مبارکه باش / یومشار اگر اوله قره داش

بو مجنوننک کعبه یوز اوردی و مناجاتله سوداسن بیتوردیدر

اول پیر بو خبر ایشیدب چند / مجنونه مرتب ایتدی بیرمهد
آلدی آنی عزم راه قیلدی / طوف حرم آله قیلدی

چون کعبه یه یردی اول کوچوی
مجنونه دیدی که ای بلاجوی

دوت کعبه رهی طاعت ایله
تمکین ادب رعایت ایله

تعظیم شرایطن ادا قیل
اخلاص درستیله دعا قیل

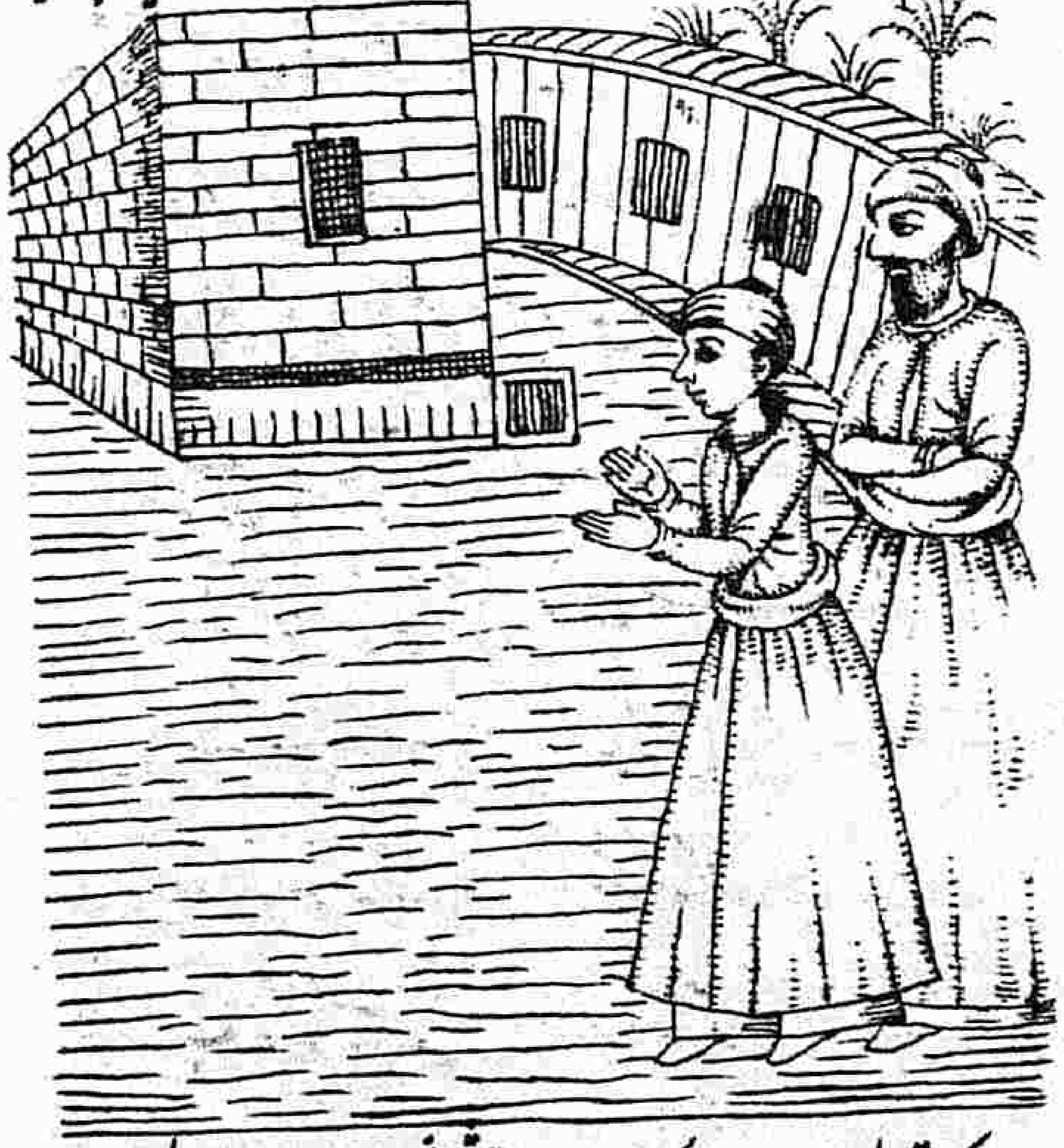

صورت مکهٔ معظمه و مجنون با پدرش مناجات کردن حجه نمبره

اول که قبول اوله نیازنک
حق شفقتی اوله چاره زنک

بویرده قبول اولور دعالر
بو بقعه ده بخش اولور عطالر

قیل توبه که احسن عملدر
جهد ایله نجاته کیم محلدر

مجنون بولوب اول مقامدن ذوق
صالدی آنکا عشق نشاٴه شوق

بوزله

سوزیله جکوب جکردن آواز
عرض ایتدی بنای کعبه یه راز

کای سقفی بلند و قدری عالی
محرابی عظام و اعالی

ای قبلهٔ اهل عز و اقبال
رخسار زمینه عنبرین خال

ای مغز وفایه کسوتنک پوست
همرنک پلاس خانهٔ دوست

ای کلبن غنچهٔ عبادت
صندوق جواهر سعادت

ای دایم اولن بنمله همدرد
اما نه بنم کبی جهان کرد

کوکسنه اوران حجر کبی داش
زمزم کبی کوزدن آقدن یاش

پیوسته سیه قلن لباسن
کوکلنده نهان قلن هواسن

بالله کیمه سن بویرده عاشق
سویله که انکیله کم موافق

اولمش سنکا فیض عشق حاصل
قیلمش سنی قبلهٔ قبایل

یارب بو حرم سرای حقیچون
بو معبد پرصفا حقیچون

قیل بنده بنای عشقی دائم
مانند اساس کعبه قائم

صال کوکلمه درد عشقدن غم
هر لحظه و هر زمان و هردم

عشق ایچره مدام شوقم آرتور
شوقیله همیشه ذوقم آرتور

هرقنده که عالم ایچره غم وار
قیل کوکلمی اول غمه کرفتار

اندیشهٔ عقلدن جدا ایسل
عقلیله همیشه آشنا قیل

آرتور نیجه ذوق و شوق لیلی
دایم نیجه آنده قیل تجلی

چوق قدرنی آدم ایچره پیدا
ایت کوکلمی وحشتیله معتاد

پیر ملکده ویر نیجه قراری
کیم تیمیه آدمی غباری

اول زایر کعبهٔ امانت
ایستردی دعا قبول اجابت

طغیان بلادن ایتمیوب فکر
بو شعریدی هر دم ایتدکی ذکر

غزل

یا رب بلای عشقله قیل آشنا بنی
بر دم بلای عشقدن ایتمه جدا بنی

آز ایلمه عنایتوکی اهل درددن
یعنی که چوق بلالره قیل مبتلا بنی

اولدقجه بن کوتورمه بلادن ارادتم
بن ایسترم بلانی چو ایستر بلا بنی

تمکینمی بلای محبتده قیلمه کم
تا دوست طعن ایدب دیمیه بی وفا بنی

کندکجه حسنن ایلیه زیاده نگارمنک
کلدکجه دردنه تر ایت مبتلا بنی

بن قندن و ملازمت اعتبار و جاهدن
قیل قابل سعادت فقر و فنا بنی

ایله ضعیف ایله تنم فرقتنده کیم
وصلینه نگر ایلتور ایک صبا بنی

نخوت قلوب نصیب فضولی کبی نیجه
یا رب مقید ایلمه مطلق نیجه بنی

تمامی سخن

بر بر ایشدب سوزن آتاسی
بیلدی که قبول اولور دعاسی

افزون اولورا ول غم و ملامت
ممکن دکل اوغلنه سلامت

چوق قلدی فغان و ناله زار
اوغلندن امید کسدی ناچار

اول پیر قالوب اراده حیران
مجنون دوتوب ره بیابان

تنها سفر اختیار قلدی
عزم سرکوی یار قیلدی

کوندز کوزی یاشی ها دی راه
کیجه یولی شمعی شعلهٔ آه

کرد ره یاری یاد ایدردی
کاه وتره که دوره کیدردی

بو مجنونک طاغه دردینی شرح ایتدکی آهوندن نوید کتد وکیدر

پیر طاغ ایرشدی یولده ناکاه
قدنیه لباس و هم کوتاه

تیغنده عقاب چرخ قانی
مضمر کمرنده لعل کانی

منعم صفتی لباسی فاخر
جیب و بغلی دولو جواهر

دریا قلوبن آنکا تولا
ایلردی معیشتن تمنا

اول چشمه لرا ایلیوب روانه
اولمشدی و لاله آتده آنه

تعظیم ایله قلمش آنی حق یاد — قرآنده که و الجبال اوتاد

مجنون آنکا ایلیوب تماشا — بیر او دلو سرود قیلدی انشا

اول قده سرود له نوا ساز — هم آندن اشیتدی عکس آواز

صاندی که اوزیله همنفسدر — دیدی بنکا بو رفیق بسدر

یوز شکر که یار غار بولدم — کزدم بو جهانی یار بولدم

عشق اوددی آنکا هم ایتدرونی — کای گوشه نشین پاک دامن

سوز جگرمدن اولدنک آگاه — احسنت احسنت بارک الله

بر عاشق مبتلا ایمش سن — دردا هلنه آشنا ایمش سن

سن سن بنکا همدم موافق — طاغیله اولور همیشه عاشق

پیدا دیلیه گوکسنه دروب داش — دردیلیه کوزندن آقذن یاش

تولوب بنکا پیله مست اولکوسن — غم دامنه پای بست اولکوسن

قاینله دولو پدرر کنارنک — نه کلدن اوله بولا لاله زارنک

باغرنک کوررم دولیدرر صو — نه سرو قدنک هوا سیدر بو

کل آغلیه لوم بو ماجرایه — بیر دم قوشلوم صدا صدایه

چون بیر دم آنکله آغلدی زار — درد دل زارن ایتدی اظهار

عزم ایلدی خاک کوی یاره — لیلی نینک ایوی اولان دیاره

بو مجنوننک صیاد دن آهونی آزاد ایتدکیدر

کوردی که بیر آوچی دام قورمش — دامینه غزاللر یوزی اورمش

اول دامه جفای چرخ غدار — بیر آهونی ایلمش گرفتار

بوینی بورولوب ایاغی باغلو — شهلا کوزی قانلو جانی داغلو

احواله رحم قیلدی مجنون — باقدی آنکا توکدی اشک گلگون

کوکلینه قاتی کلوب بو سودا — یوغشق یوغشق دیدی که صیادا

رحم ایله بو مسکین غزاله — رحم ایتمزمی کیشی بو حاله

صیادا بو ناتوانه قیمه — قیل جانینه رحم جانه قیمه

صیاد قن جفا یامان در — بیلمزمیسن که قانه قاندر

صیاد بنکا باغشله قانن — یا اندرمه جفا اوزینه جانن

صیاد دیدی بو در معاشم — آچمن ایاغین کیدرسه باشم

قیلنده بو صیدنک اتیم آشم — اطفال و عیالمه نولورحال

مجنون آنکا ویردی جمله رختین — پاک ایلدی برکدن درختین

اول طرفه غزالنك آچدی بندین … شاد ایلدی جانن دردمندین

یوزلر دوردی یوزینه قبله‌ی افغان … کوز سوردی کوزینه اولدی کریان

کاهی بادیه کرد باد ناورد … نازك بدنیله نازپرورد

سن زینت هر کل زمینسن … کل کبی لطیف و نازنینسن

ای سبزهٔ جویبار وحشت … رعنا سمن بهار رحمت

تنها قویمه بنی ز بوینی … اولغل بکا دشت رهنمونی

کزر بیچه کون بنمله همراه … انسانده یوق اتمه بندن اکراه

یاشم کبی کتمه چشم تردن … کسمه یاغنك بو رهکذردن

سرچشمهٔ چشم ایله منزل … سرمنزلمزدن اولمه غافل

اولسون نك بکم قرار کاهنك … اشکم مژه آبله کیاهنك

ای چشم نکار یادکاری … سهل ایله بکا غم نکاری

قلمده خیال چشم لیلی … سن ویر بن خسته‌یه تسلی

چون دل بشرتین اونوتدی … آهو هم آنکله انس دوتدی

آنك سبیله هم چوق آهو

صحراده آنکله دوتدلر خو

بو مجنونك کبوتره شرح حالیدر و آندن التماس تدارك ما فی البالدر

پر منزله یتدی زار و مضطر … پرواده کوردی بر کبوتر

هر روزن دامی بر در غم … بنك غمه متوجه آنکا هر دم

مجنون آنکا باقدی یاندی جانی … یاشی کبی جوشه کلدی قانی

صیاده دینه ایلدی تضرع … قورترمغن ایلدی توقع

صیاده دیدی که بن فقیرم … فقره بو حمامه تك اسیرم

حاشا که بو مرغ تیزرفتار … آزاد اوله بن قالام کرفتار

کر واریسه قیمتن ادا قیل … آندن آنی دامدن رها قیل

واردی قولنده پر دُر تر … شفاف چو دیدهٔ کبوتر

ویردی آنی آلدی اول اسیری … افتاده‌نك اولدی دستکیری

سوردی قدمینه چشم پرخون … آنجه که یاغن اتدی کلکون

هر دم آنکا عرض راز ایدردی … بنك نغمهٔ شوق ساز ایدردی

کای تیزپر و بلندپرواز … ارباب وفایه محرم راز

بورنك لباس نیلفامنك … اندوه و ملالت مدامنك

اظهار قلوب نشانهٔ غم | کیم اتدی سنی اسیر ماتم
کر عاشقنک سن ایجهان کرد | قاچمه که نجم سننکله همدرد
هر لحظه نجمله همنشین اول | گنجینه رازمه امین اول
باشم تو کبین آشیانه قلقل | کوز یاشمی آب ودانه قلقل
سن قاصد همنشین ایکامه | بندن هم ایلت نکاره نامه

صورت آزاد کردن مجنون کبوتر را از دست صیاد

کور هجر زنده اضطرابم | پیغامم ایلت کبوتر جوابم
بالله سر کوینه کیدنده | هر چرخ کونو بن طواف ایندنده
یاد ایله بنی ثوا اجه بیر | هر طوف ثوا بنی بنکا ویر
قون خاک درینه استه داد | قیل اوز نکا دانه‌نی بهانه
اولدقجه مجالنک اتمیه ناموس | بندن تیورا ول یره زمین بوس

آنجه دیدی

آنجه دیدی آنکا هم غم دل | کیم قلدی آنی هم انسه مایل
باشنده اولوب شب آشیانی | کوندز اولوردی یه بانی
ذاتنده کوروب نشانهٔ خیر | هم وحش مطیعی اولدی هم طیر
رام اولدی بهایم دل افکار | هر فوج یغلدی داره وار
اول زاریدی ملک دردشاهی | خیل دد ودام آننک سپاهی
اولمشدی شردن ایله پیرا | کیم اوز عکس صبا نوردا غبیا
دار تب کوکه دود شعله آه | اوز سایه سن ایتمزدی همراه

بو لیلی احوالندن خبر و معشوق عاشقه پیطورلندیپیر اثردر

ساقی متالم خمارم | مشتاق شراب خوشکوارم
افتاده لغم کور اتما اهمال | رحم ایت بیرا یاغلا ملم آل
اظهار قلوب صفای مشرب | بو بزمی چوا ایلدنک مرتب
بزم اهلنه نوبتیله ویر جام | هم خاص رعایت ایله هم عام
مجنونه همین شراب دوتمه | لیلیی که اصلدر اونوتمه
دهقان فصیح فارسی زاد | بو کلشنه سیله ایکدی شمشاد

کیملر دل چمن وفا بهاری　　داغ غم عشق لاله زاری
یعنی روش وفاده محکم　　لیلی صدف جواهر غم
کرمشدی حصاره کنج ماتنده　　اورمشدی یاغه بند دن بند
نه بر فرحی نه بر نشاطی　　نه کمسه ایله بر اختلاطی
بزار آتادن و آنادن　　بیکانه جمیع آشنادن
یاننده اولوردی خوبلر جمع　　پروانه صفت حوالی شمع
شاد اولمغه خاطر حزینی　　اکلنمکه طبع نازنینی
بنک طرفجه طرفجه فسانه　　شیرین سوزیله چکوب زبانه
ایلرلردی زمان زمان یاد　　تقریله لحظه لحظه انشاد
اول ترک قلوب طور راحت　　بر عضونی ایلیوب جراحت
ایلردی بهانه ایله ناله　　دوشمزدی ولر دوش خیاله
قزلر قاشه ویرسه وسمه دن رنک　　جان کوزکوسنه صالوردی اول زنک
قزلر یوزه قویسه نیلدن خال　　اول نیله جکردی رخت فی الحال
قزلرده خیال نقش پا　　اول نقش خیال لاله سیما
قزلار نکاسی حناده کلکون　　آنک الی اشکی ایله پرخون

نه ایکنده ایکده میلی　　مژکانه توکردی اشک سیلی
قزلر قلوب آرزوی زیور　　کررشته یه چکه لردی کوهر
اول داغی جکردی ایلیوب زر　　تار بدنینه کوهر اشک
مجنوندن آیدی جنونی افزون　　لیلی دینه دیردی مجنون
دونلرکه کیدوب اناسندن اول جمع　　هرکوشه ده اول قالوردی وشمع
شمعه غم دل بیان ایدردی　　سوز جکرن عیان ایدردی

بو لیلینک غصه ایله ماجرا ایتدیکی وایدحاره سیدن آن نشستو دل غمناکی در

کای دیده سی عطوباغی دوا غلو　　باشی قره لوا یاغی با غلو
کل اولدی همنفس بن وسن　　راز دل زار نک ایله روشن
نه دردوستی نزار اید ویدر　　آشفته ودرود زار ایدویدر
باشدن آیغه نه دربو یا نمق　　دود دله دمبدم بو یانمق
نه جنس در اصلنک ی بلاکش　　کیم آب حیاتنک ولدی آتش
شرح دل کرم وچشم تر دیر　　سر رشته رازدن خبر ویر
هر لحظه دوشرسن اضطرابه　　هم آتشه غرقه سن هم آبه

نه سحر قلورسن ای سحرخیز / کیم آتشنک آیدن اولور تیز
بن سوخته دن هم اولمه غافل / بنده دخی وار پر غم دل
بن هم سنکا بکزرم وفاده / بلکه نیجه مرتبه زیاده
سن کیجه همین یانرسن ای یار / بن کیجه وکوندزم کرفتار
سنده اثر هوا زیاندر / نسبت بنکا راحت رواندر
خود سنکا سرنکی توکوب یاش / مجلسلر ایچنده ایلیک فاش
کوکلنک چو دکل هواده قایم / کوکلنکده کیدر دلینکده دایم
بن ثابت عرصهٔ بلایم / نی کبی خزینهٔ هوایم
اولمش اولور اولدیله دمساز / باشم کسلرسه سویلمن راز
دیر دم سنکا سویلیم غم دل / سنده دخی تاب یوق نه حاصل
دوزمز جکرنک بو شرح رازه / آهم کتورر سنی کدازه
بر پاره بو دردی ایتمدم فاش / کیم اوله بنکا بو یولده یولداش
صبر ایلمدی بو درد وداغه / قتلمندی دوشدی دشته داغه
شمعنک چو کورردی یوق زبانی / دم ورمغه یوق یانده جانی

بولبلینونک پروانه یه شرح رازی وفی الجمله اظهار نیازی در

پروانه

پروانه یه شرح ایدردی رازن / عرض ایلردی اولن نیازن
کای طایر آشیانهٔ عشق / سرگشتهٔ آب ودانهٔ عشق
سنسن ره عشق ایچنده صادق / عاشق اولان تمام عاشق
هر کورکه یاری جان ویررسن / هر ذوقه ایکی جهان ویررسن
خوشندر طلب فناده جانلنک / کویا که فناده در وصالنک

مکالمهٔ لیلا با پروانه

هر نیجه که شهرهٔ جهانسن / عشق ایچره سرآمد زمانسن
مشکل که بنم کبی اولوب زار / موبموی اوله سنده شوق دیدار
سن سیرده سن همیشه سرمست / بن دام بلا و درده پابست
دو دلرسنکا دوست همنشیندر / هجران بنکا متصل قریندر
هر شعله یه سن نثار ایدوب جان / دشوار غمنک قلورسن آسان

بن جان ایله استرم حکم غم | نیک جان دیلرم غم ایچره هردم
نیشنکا یوق غم نهانی | کروار دیننک قانی نشانی

قانی غم اشک چشم ریزنک | قانی دم سرد گرم خیزنک
قانی ستم و بلایه دوزنک | عشقده دوز شوب جفایه دوزنک
پروانه ده هم کورردی نقصان | بولمزدی آنکله درده درمان
ناچار قیلوب تحمل و صبر | اول سره دیلکی دغنیدن جبر
یارم کیچه لرکه چشمه خواب | کوزلر چمنین قیلوردی سیراب
ظلماته دوشردی نور بینش | آرام بولوردی آفرینش
بوقویه کیدردی یار و اغیار | درد اهلی همین قالوردی بیدار
صحرایه چیقردی اودن اول ماه | کامنجه قیلوردی ناله و آه
فریادن ایدوب بلند پایه | رازدلنی آچردی آیه

بو لیلینک آی ایله مناظره قلدوغی و خورشید کمی عشق سوادونه یاندوغی عندیدر

کای گاه قدم کمی خمیده | گاهی پرادلن مثال دیده
که ظاهر اولن نیکا غمم تک | که غایب انیس و همدمم تک

شاهدر

شاهد در آنکا بو نقلانیک | کیم عاشقی سن پر آفتابنک
هجرانی ایله زار اولوبسن | سرگشته روزگار اولوبسن
ای محنت عشقدن خبردار | کورتنکری چون نه محنتم وار
قیل شعله آهمه نظاره | کور ایسه رحمنک ایدچاره
سیر ایله فضای هر دیاری | کز خیمه دشت و کوهساری

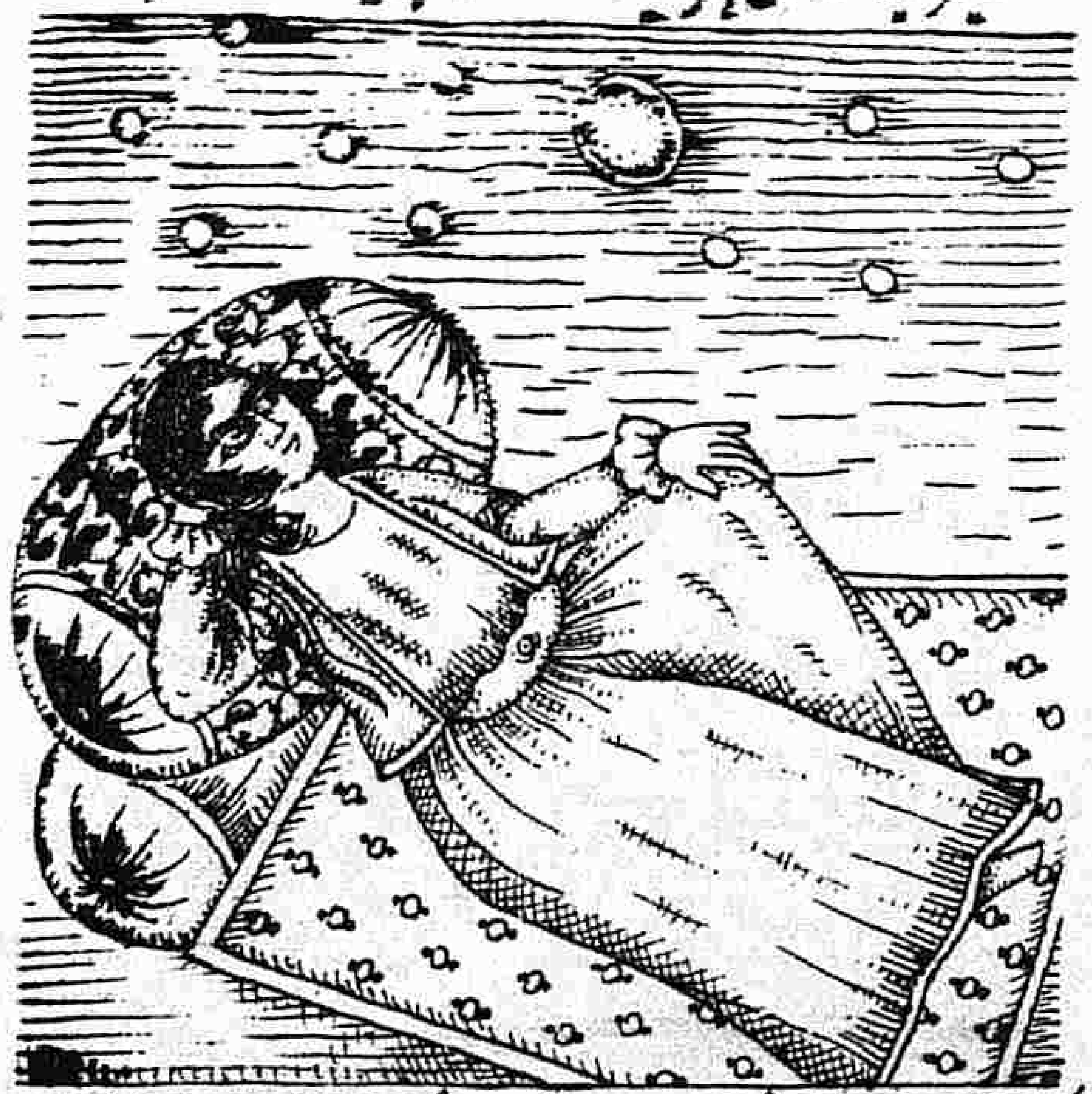

مکالمه لیلی با ماه در نیمکش باده

کور قنده در اول نجم پناهم | شاهم ماهم امیدگاهم
حال دیلم آنکا عرضه ایله | بالله نیچه کوردکیه سویله
تا وقت سحر بوایدی حالی | تشویشدن اولمز ایدی خالی

مرغ سحری چکنده آواز   ایلردی براوزکه نوحه آغاز
کاهوای توکندی مایهٔ عمر   خورشیده ایرشدی سایهٔ عمر
دندر دیر فرصتا وله مسدود   مشکل کوردو نور بیان مقصود
دندرادیانه یوقودن عنبر   شرح غم ودردمی وله دشوار
بن اختر برج اشتیاقم   بن شمع سراچهٔ فراقم
کوندز جسم کیجه نجاتم   کوندز موتم کیجه حیاتم
اولمش دونم وکونم منطابق   کون کورمز میش بلالو عاشق

بولبلیون صبایه پیغام احوال وبو امیدله رفع اندوه وملال ایلمسیدر

ایلردی صبایه دردن اظهار   کای باد صبا دوراید نهار
ای غافل ایکن بو ماجرادن   سلطانه ثنا یتور کدادن
کور مونس وغمگساری کیمدر   بزدن که اوصاندیاری کیمدر
کوکلی کیمنک ایله در تسلی   یادینه کلورمی هیچ لیلی
عرض ایله که ای گوزل شهنشاه   حقدر سنکا بنده دن بوکراه
اول که بن نگاری کوردنک   بر تازه وتر بهاری کوردک

حالا که اسیر دام دردم   مانند خزان ضعیف وزردم
میل ایلمه سن بن بزاره   دوندیسه رادتنکه چاره
بن برک خزانم اولمشم خوار   سن تازه بهاره سن طلبکار
هرنیچه که خوار وخاکسارم   هم شفقتونکه امیدوارم
ترک ایتمه عواطف عمیمی   یاد ایله مودت قدیمی
شب تاسحر اول بت سمنبر   بیدار قالوب مثال اختر
ایلردی بو شور شیله شیون   اولدم که دلوردی روز روشن
نغمه کبی پرده دار اولوردی   بیر پرده اچنبده زار اولوردی
دایم کیجه پرردی اول جگرسوز   اوقاتی بورسمله شب وروز
پیوسته جگر دی اول کلنداام   اندیشهٔ صبح ومحنت شام

بولبلینک بهار ایامیله کلزاره کلمسی و دروردده مقصود کیدسیدر

هرکون که بهار عالم آرای   ذوق اهلنه اولدی راحت افزای
آیینه دوردن کیدوب زنک   دوراتدی زمینی آسمان رنک
فیض شب کیمیا اثردن   تاثیر شمامهٔ سحردن

چیقدی چو علم بقعه‌دن تاب | شبنم کله صاچدی لؤلؤ ناب
گلزاره هوا عبیر توکدی | صحرایه غبار مشک چوکدی
باغ‌غه دری سحاب ژاله طاشین | اول طاشله یاردی غنچه باشین
زخمینه اورادی شکوفه مرهم | ینبوق ایکیلر آنگا دمادم
سبزه کله دیردی مشک باشین | پر سبزیه ملکنگ خراجین
خوش رنگله بغدلر تجمل | فیروزه لعلی سبزه و گل
درگاه یلدی غنچه رمز وایما | گل آدینه آچدی بنگ معما
مضمون رباعی عناصر | فیض ولدوقنی خلقه اولدی ظاهر
سوسن ورقی اوچوب هوایه | هر سبزه کیم صاکوردی [illegible]
اول سبزه یا دعربیت آچیق چو | بولاده اگر دریدی پرصو
بولاد دهنده جان بولوردی | شمشیر صفت زبان بولوردی
آرایش سبزه‌دن زمانه | بنگزتدی زمینی آسمانه
خورشید چراغ چشم عالم | کوکدن یره دوشدکنده هردم
تحقیق ایدوب چیقوب کاندن | پیلمزدی زمینی آسماندن
گلزارلر اولدی عشرت آباد | هر یرده اولندی بزم بنیاد

هرکوشه

هرگوشه‌ده هر کیم آلدی کام | هر بقعه‌ده هر کیم ایچدی جام
لیلینونگ آناسی کوردی مطلق | یوقسن لیلی ناتوانه رونق
میل گل و سرو و سبزه قیلمز | بینک غنچه چیلدی ول آچلمز
صرف ایتدی شکوفه تک درملر | جمع ایلدی نازنین صنملر
صحرایه چیقردی دل نگاری | قیلدی کله عرض نوبهاری
تا غصه و غمدن اوله آزاد | بر دم کله اوینیا اوله شاد
اول پرنجه بکر پاکدامان | همراه اولوب اولدلر خرامان
یوزدن گوتوروب اوب نقابن | رخ‌غه یلدلر حیا حجابن
هر کیم نه پیلورسه لعب بالهو | اظهاره کتوردی ایتمیوب عفو
کاه ایلیوبن سرودلر ساز | بلبل‌لره اولدلر هم آواز
که گوستروب ونیمقده حالت | شمشاده یتوردلر خجالت
لیکن هوس ایلمزدی لیلی | اولمزدی بولهو ولعبه میلی
آرتر ایدی بهار دردین | گل دوقنی رخ نگار زردن
ایستردی فراغتیله بزم | تنها دوته پر بوجقده ماتم
آیرلیوب اول پری نگارلر | آرتوردی ملامت بلالر

چون ایدی کثرت آهی و تپنک | تیرنکله ویردی آنره رنک
کاه سر ویرر ایدینک اقامت | تا اوده چکلمیه ندامت
دور دونک قالدوم طرف طرف گشت | سیر ایلیه لوم حوالی دشت
ساچوب بله ناز ایمن نکلر | جمع ایلیه لوم کوزل چچکلر
چوق درمکه برکیم اولسم قادر | اولدر بو چمنده ایچره نادر
هر بر پایه کتدی پیر پریوش | داغلده شرر دوشدی آتش
تنها قالوب ایتدی ناگه زار | قیلدی کوزن بروش گهربار

بو لیلینوک بریله اظهار نیازی و عشق بابندن کشف رازی در

ابر یله تکلم ایتدی آغاز | کاهی آتمیله همیشه همراز
کرباشنک ایله کوکه تیرسن | صنائعه بن زاردن بترسن
عرض ایلیه رعد و برق وباران | بحث ایتمه تبسمله روز هجران
فریاد قلوب دم سحرگاه | افلاکه چکینده شعله آه
سیلاب سرشک ایدنده جاری | کل کوربن زار و بی قراری
ای بر براکسلنده سونیک | دریالره هم اغثله آندن

آل

آل صوی چشم خونفشانن | دریالره هم اغثله آندن
ای بر بکا دمی وفا قیل | دوشدی سنکا حاجتم روا قیل
وار اول یوزی کل نکاره بندن | زار آغله و سویله پاره بندن
کاهی طرفه نکار نازنینم | دی آرزوی دل حزینم
کل کورکه غمنکده نیجه زارم | سن سیز نیجه زار و بی قرارم
رنک رخ زرد و اشک آلم | کل کورکه نه در غمنکده حالم
جان بار بدن کوتورمز اولدی | کوز ژنک وجود کورمز اولدی
جانم جانی کوزم چراغی | رحم ایله که کلدی رحم چاغی
بن بیلمزیدم بلا ایمش عشق | پر درد لو ماجرا ایمش عشق
دیر دنک که بلا بولنده فردم | عشق ایچره سنکا شریک دردم
صالدنک بن خسته نی بو حاله | درده بنی ایلدنک حواله
هر درد که دار لیلی آلدی | معلوم در سنکا نه قالدی
ای مرد رهیم دین اوران لاف | انصاف میدر بو قانی انصاف
دوست کیم خس و خار رهکذارم | تپراق کبی یولنکده خارم
خورشید جمالنک ای مه نو | توپراقه نولور برقه پرتو

یاران وصالنک ای ذباب　　قسمه حس وخاری غوله سیرب

اولمه می غفلت ایله مدهوش　　همصحبتنک ایمز فراموش

ای یار موافق و وفادار　　ای بن کیبی بکا سزاوار

کل بانه کمه آشنالق　　بخشیمی دلوری بی وفالق

دیرلر سنی عاشق ای نکورو　　عاشقلره بیله می دلورجوی

هرکیم کرکا ور اشیده کامل　　عاشق نه روا که اوله عاقل

عاشق کرکا دلیوب قراری　　طوفا یده مدام کوی یاری

دوشمن بونیکا سنک کذارنک　　ذرا وله مکر باوزکه یارنک

یارنک

یارتک بن اسیم بکا نظر قیل　　کاهی بونیکا یه بر کذر قیل

کرسنده اولن فراغت دل　　بر دم بکا اولسه ایدی حاصل

کیسوی مسلسل کره کیم　　بونیمده کرا ولمسیدی زنجیر

ورباغلمسیدی بند خلخال　　قید ایله ایاغمی مه وصال

عیب ایله چکلمسیدی آدم　　باشته بو ایدی همان مرادم

کیم سایه مثالی سندن ای نو　　اولدقجه وجودم اولمیسم دور

اتاناایدیم اسیر قیدم　　پر بونی ایاغی باغلوصیدم

بیلدرمکه محنت و ملالم　　بوشعر تر بیان حالم

غزل

عشق داینیه کرفتار اولدی زار اولوم　　نه بلاده کیم آنکا بیله کرفتار اولوم

دل دیمکدن کسلوب تن جگر کندن وه کیم　　کنج غمخانه یه بر صورت دیوار اولوم

قدرتم یوق که قلم کیمیه شرح غم دل　　ایلیه کیم عارضه هجرله بیمار اولوم

هذرم طعنه دن اول غایته تمیشدر کیم　　یاره اغیار اولوب اغیاره ملامتیار اولوم

دیرم ذوقی بکا عاشقم ای کل یرا　　سکا عاشقلغم اظهار ایدلی خوار اولوم

عقل و صبر و دل و دین کتدی بکا اشته کیم　　واله نقش خیال رخ دلدار اولوم

تمامی سخن

زار آغلر ایکن بو رسمه اولماه   بر طرفدن صدا ایشیتدی ناگاه
پر کمله دوقوردی شعر مجنون   بو نکته عبارتنده مضمون
کای نشأه عشقدن اودن دم   مجنونی صاغنمه کیمسه دن کم
مجنونله لیلینی برابر   گر کیمسه دیرسه قلمه باور
لیلی ده اگرچه درد چوقدر   مجنون حزینجه دردی یوقدر
لیلایی اگنه دن ایدر افکار   مجنونه قلیجلر ایلمز کار
لیلی یتر که اسله غم   مجنون غمین آرتررد مادم
لیلینی ایدر حزین دو دلگیر   مجنونه ویرر نشاط زنجیر
مجنوندر اولن غمه گرفتار   لیلی کیم اولمش اوله غمخوار
مجنونه تیر شکنجه تب   لیلی کیمه در طبیب یا رب
مجنوندر اسیر دام لیلی   لیلی کیمه صالمش اوله میلی
لیلی دو توب اولترانه گوش   اوز نغمه سن ایلدی فراموش
تحقیقنه ایلدی بو حسابی   کیم یوق شررنده شعله تابی
البته بلا و درد گردون   مجنونه ویربد آندن افزون

بولیلینك

بو لیلینك ابن سلامه گرفتار اولدوغی و یاردن محروم و مقید اغیار اولدوغیدر

معمار سراچه عبارت   بیله بو یوی ایدر عمارت
کیم سیردن اولمیوب تسلی   اوز منزلنه دوندی لیلی
ویرمشدی اوزینه درلو زیور   هر زیوره بیر نتیجه مضمر
تا محو اوله گوزدن آفت خو   هم کوکلکی هم دونیدی گلگون
تا کیسوسی اوله دوداهنه مانند   باغلنمشدی نقش سربند
تا اولمیه اشکی یوزده معلوم   رخسارنه لؤلؤ ایدی منظوم
رعنا باشنه سرلوبن چکلر   نازک بیله ساچوبن انکلر
پروانه سیز ایلمزدی شمعن   ایلردی دو سرشك جمعن
رعنا رعنا یوریردی اولماه   بیر شکلده کیم تبارك الله
اول عصرده واریدی عربده   بیر معتبر اصلده نسبده
منظوم اعاظم و اعالی   مقبول اكارم و اهالی
ادراکی بلند و حسنی دلکش   اطواری خجسته سیرتی خوش

ویرمش حق اننك اولن مرادین / بختا بن سلام قویمش آدن

اول طرفه همای اوج اقبال / آسوده ضمیر و فارغ البال

آو قصدنه ایلمشدی پرواز / آلتنده عقاب ایلنده شهباز

بر راهگذرده اول نگاره / اوغرشدی و قیلدی بر نظاره

جان و جگرنده قالمدی تاب / محو اولدی نته که اودده سیماب

ترک ایتدی عزیمت شکاری / کلدی اوده کتدی اختیاری

طرح ایتدی بنای رسم و پیوند / تدبیرله بولدی بر خردمند

کیم لطفیله سوز قلنده تقریر / تقریری ویرردی داشه تغییر

انعام ایدوب آنکا بسی مال / لیلی طلبنه قلدی ارسال

شرط ایلدی اول الینه اخضر / کیم اولسه بو کام دل میسر

صرف ایلیه گنج و مال عالم / جانانه یولنده بلکه جان هم

چون کلدی بو راز دل بپانه / اولدی آنکا راضی آته آنه

اول مشتریه ویرلدی زهره / شایسته کورلدی ماه مهره

چون ابن سلامه یتدی پیغام / طبعینه نشاط و مژده کام

دریای نشاطی کلدی موجه / باشن چکدی نهال بختی اوجه

مخزن

مخزن مخزن جواهر آچدی / خرمن خرمن نثار صاچدی

آچدی در گنج گوهر و زر / فقرا غنی ایلدی توانگر

اول سرو ایاغی با غلو اولدی / آزاده ایکن آیاغلو اولدی

بو نوفلك مجنونیله منعقد اختلاطی و اول جوهر پاکدن نیل انبساطی در

ساقی ینه قصد جانه ایدر غم / ویر جام لبالب اوده مادم

بیکس قالوبم بن سبک رای / سن بر مدد ایتمین بکا وای

بن شیفته نك پناهی نوفل / بیکسلر امیدگاهی نوفل

جهد ایله و قلمه پرایشه عهد / در عهد اثنك وفایه قیل جهد

شمشیر مبارزه فسانه / بو رزمده بیله یاتدی قانه

کیم واریدی بر خجسته فرجام / اول عصرده عادل و نکونام

تیغیله مصاف مشکلی حل / معروف زمانه آدی نوفل

هم عشق یولنده چوق یوکورمش / هم چوق ستم زمانه کورمش

بزمنده مثال در مکنون / بر کون اوقونوردی شعر مجنون

غایتده بکندی طرز پاکن / مضمون کلام سوزناکن

صوردی صنعتن دیدیلر اشاه　　آشغته قیلو بدرآتنی پرماه

رسوالق ایدوب اوزینه پیشه　　دام ودده کزر همیشه

نوفل قیلوب آرزوسی مجنون　　اصحابله قیلدی عزم هامون

هرگوشه ده کوردی خوار ومهجور　　حالی نسق صلاحدن دور

اطرافنی طیر ووحش آلمش　　وحشت آنی بر حصاره صالمش

چون ذیره سباع مایل　　قطع اتدی سپه کوروب سلاسل

مجنونه تیشدی اول وفادار　　آثار تلطف اتدی اظهار

کای خسته نه در بو چکدکنک رنج　　ویرانه ده ضایع اتدکنک کنج

وحشی نه بیلور سننک مقامنک　　هم جنسلر نکدن استه کامنک

حال اهلی سن ایته اهل حالی　　صحرالره دوشمه لاابالی

دولت دیله سننک همادن استه　　کنج استه سن اژدهادن استه

غم چکمه که بن اولنجه غمخوار　　یارنک سنکا عنقریب اولور یار

گر اوله زر ایله ایش سرانجام　　یوک یوک توکلوم زر آله لوم کام

ور اوله غرض مصافه محتاج　　پنرقان توکه لوم سن ایله تاراج

انجق اوله کورنمله همدم　　بن کیم سنو نکم سنکدر اولاهم

بو مجنونک

بو مجنونک فلنیله قلندوک تولیه قلدودرد دوا و تفصیلکیه باجرا شرح سید غی دل سی

مجنون دیدی ای یگانه عهد　　تدبیرمه چوق قلرا تدلر جهد

چوق اهل عزایم اتدیسی تدبیر　　اولمادی پری بو دیوه تسخیر

توپرا غلره توکلدی چوق زر　　اولمادی بو کیمیا میسر

رسیدن نوفل در صحرا بمجنون

سنده بیلورم که لطف چوق قدر　　نه سود چو بنده بخت یو قدر

سرمه بیلورم که آرتر نور　　نه فایده کوز اگر اوله کور

اقبالمه یوقدر اعتمادم　　مشکل کوره نور بنسم مرادم

آه ازقله سن بو شغله اقدام　　زنهار که بیتمیه ایش اولمیه سرانجام

هم دوستم اولمیه بکا یار
هم دشمن اوله نه دوستکیم وار

بلکیم بیلورم منم بلا ندر
سود استیدکک بکا زیاندر

بلکیم صفتنده بیر غزل وار
دایم قیلورم بن آنی تکرار

غزل

وفا هر کیمسه‌دن کیم ایستدیم اندن جفا کوردم
کیمی کیم بی‌وفا دنیاده کوردم بی‌وفا کوردم

کیمه کیم درد اظهار قیلدم ایستیوب درمان
اوزندن بیم بتر بیر درده انی مبتلا کوردم

کدر خارندن قلمدی بیر کیمسه غم دفعین
صفادن دم اورن همدملری اهل ریا کوردم

اکر سودا ایدوب دوندم روان اولدم دونوب یوزدن
دکر کوزکوردن ایدم صدق عکسن ادعا کوردم

بکا کوستردی کردون تیره بختم کوزکورینمز
بن اندن تیره بخت آنکاه هر کاه کیم با قدم قرا کوردم

فضولی عیب قلمه یوز چویرسم اهل عالمدن
کیم هر کیمسه یوز دوندردم اندن یوز جفا کوردم

بو نوفلونک مجنونه امیدوارلق ویردوکی و حسن مصاحبتیله رضاسن کوردوکیدر

نوفل دیدی ای ادیب کامل
فیض نظرمدن اولمه غافل

لله الحمد غیرتم وار
غیرت قدرنجه قدرتم وار

بس جهد ایله که یار اوله حاصل
چون یار ره اهل کار در سهل

مجنون هم

مجنون هم اولوب امید له شاد
ترک ایتدی طریق طبع معتاد

هم سیلدی غبار فرق و کیسو
هم ایلدی قطع ناخن و مو

هم جسمنه ویردی زیب جامه
هم باشنه زیور عمامه

بزم طربه مقام دوتدی
میل طرب ایتدی جام دوتدی

نوفل هم اولوب ملازم عهد
ایلدی نه قیلدی جان ایله جهد

آلدی اله مشکبار خامه
لیلی خیمه‌سنه یازدی نامه

کای طایفهٔ بلند پایه
بیکانه‌نی ایتمینک آشنایه

ایدوب بنی التفاته ممنون
لیلینی ایدینک رفیق مجنون

اول لاله ایسه بو نسترندر
شمشاد ایسه اول بو نارون‌در

ادبو بکا بو آنکا ددسنزا وار
ای اهل غرض ندر بو آزار

کام اولسه نزاع سیز میسر
یا کنج دُر و خزانهٔ زر

ور اولسه بو خیره شیوه‌نه تاخیر
یا طعن سنان و ضرب شمشیر

اول قومه چو روشن اولدی احوال
اولدی بو جواب اولردن ارسال

کیم بیزده جنون علاجی یوقدر
دیوانه‌لر احتیاجی یوقدر

کنج و دُره ایلمه تفاخر
بندر بیزه کنجمزده کی دُر

تا قیلسه قبیله‌دن اونی دور بیگانه قیلیجی ترحم هم

بونوفلونک لیلی خیمه‌سنه رزمته کلدی مدده ووررق غالب اولمیوب صلحه عزم ایتدیگیدر

نوفل که اشیتدی بو جوابی — ترک ایلدی شاهد و شرابی
جمع ایتدی سپاه بی نهایت — چالدردی نفیر جنگه رایت
اول قوم چو اولدلر خبردار — جمع ایلدلر سپاه خونخوار
رفع اولدی ایکی طرفدن آرام — هنگامه رزمی ایتدلر گرم
هر صبح که قلدی خسرو روم — شام علمنه هند فتحی شوم
سیاره‌دن ایکی مهر میدان — چالدی قلیج و کوتوردی قلقان
کون خنجری اولدی آشکاره — گردون زرهینی ایتدی پاره
شطرنج مثال اول ایکی لشکر — هر بیرنه اولدلر برابر
که تیر قلوردی جانستانلق — که ناوک ایدردی خونفشانلق
اول نیکزردی قد نکاره — بو غمزه دلفریب یاره
ایلردی زبان طعن شمشیر — احوال عدم وجودده تقریر
احواله خلقنک آغلوب زار — چشم زره اولمشدی خونبار

گرز ایله اولوردی خرد هر سو — جوشنلره استخوان پهلو
رزم اولدی بلا باغشلو پر میغ — رعد دیرقی تفنک ایله تیغ
کوستردی گذار گرز و پیکان — قلخانده زره زرهده قلقان

صورت جنگ نوفل با پدر لیلی و در خواهش کردن مجنون فتح را بلشکر لیلی

مجنون اوله قلوب نظاره — چکمشدی اوزینی بر کناره
دورمشدی علم مثالی بی باک — هر عرصه‌ده دشمن مبارز غمناک
چکمشدی بو لشکره ایچره رایت — اول لشکره ایچون دیلردی نصرت

مونلارله هابی دهوا ایدردی   فتح انلره جستجو ایدردی
بولشکر آنکا معین وغمخوار   اول طالب فتح لشکر یار
کراورسه پهنده بو کورسه مقتول   لشکر ایلمکه اولوردی مشغول
ورکورسه قتیل قوم دلدار   دردیله قیلوردی ناله زار
سبزه کبی اولسه کرمیسر   اوز لشکرینه اوروردی خنجر
برکیمسه دیدی که ای سیه روز   خصمینی دیلرمی کیمسه فیروز
پنرجان قیلورز بولنکه پامال   سن دشمنه ایچون دیلرسن اقبال
عقله بو ایش ایلمزدلالت   کرعاقلسنک ندربو حالت
مجنون دیدی بن فدای یارم   وصلینه آنک امیدوارم
چون لشکر یار درقتیلن زرم   اول رزمه نه لایق ایلمک عزم
چون دوست سپاهیدرآیدن جنک   دشمنلکه خوش دکلدر آهنک
خوشدرکه بولم وصاله فرصت   یارم طرفندن اولسه نصرت
جانم اولسه دوسته لیدیری   پاکشته سی اولسه یا اسیری
بومعرکه یه نشاطمندم   اول سلسله یه سر بندم
مشکل ایشه اولمشم کرفتار   اغیار رم یارد یار رم اغیار

کرقتله دوست چکسه شمشیر   یوق بنده یه ضدادن ازکه تدبیر
خوشنود کلمیم بو حاله   کلیم جان ویرهم ویم وصاله
چون چلیه جواب ایشیدنسی نوفل   اول فضل وکماله اولدی قائل
کلدکجه اولوب زیاده آشوب   آز قالدی که نوفل اوله مغلوب
القصه بتیرا ولمیوب کام   اولکون جدل اولدی صبح تا شام
چون اولدی عیان طلیعه شب   میدان سپهری دوندی کوکب
آسایشه حاصل اولدی فرصت   جان آلمغه مرکه ویردی مهلت
هرصف پراکنده دوندی منزل   هرسرینه قوندی مقابل
همدیلره رزن آچدی نوفل   کیم مشکل حالی قلونک حل
بن اشجع اهل روزکارم   خورشید سپهرکارزارم
یوق کیمسه ده تاب تیغ تیزم   اندیشه طاقت ستیزم
بوررزمده چیلرم ندرحال   کیم فتحه نصرته ایلر اهمال
البته که حق رضاسیدر بو   پراهل دلنک دعاسیدر بو
عرض ایلدلر که ای جهاندار   مجنوندن اولوب همین خبردار
پنرجان قیلورز انک فداسی   اعدا مزه درآنک دعاسی

بر قصد ایدر ز آنک آندن	اول دشمنه باغلر اقتادن
نوفل که ایشتدی اول کلامی	قالمادی اول امره اهتمامی
بیلمشدی که صاحب نظردر	البته دعاسی معتبردر
بیلدی که میسر اولمز اولکام	تأثیر قیلور دعاسی انجام
چون وصل دکلدی حکم تقدیر	مشکل که اثر ویره‌دی تدبیر
وهم ایتدی که منعکس اوله حال	رزمنده مبارک اولمیه فال
کردارنی کوردی مناسب	نذر ایتدی که کر اولورسه غالب
ذکر ایتمیه داخی لیلی آدن	ترک ایده بو امر ایچون عنادن

بو نوفلک ایکنجی نوبت رزم ایدب غالب اولدوغی و وفا عهدده کاذب اولدوغیدر

چون تیغ چکوب مبارز روم	شام اهلنی ایتدی امره محکوم
فتح اولدی سپاه ترکه منسوب	اولدی عربک سپاهی مغلوب
عادتجه ینه اول ایکی لشکر	رزم ایتمکه ایتدلر مقرر
تیغ آلدی لیسنه پهلوانلر	باشلر کسلوب توکلدی قانلر
جان الدی ترک خانهٔ تن	اول چقمغه تیر آچدی روزن

باشلر ده

باشلرده بلانی چوق کوروب عقل	بیر اوزکه مقامه ایلدی نقل
پیکان سومک ایچره اولدی پیوند	کل شاخلرنده غنچه مانند
القصه خلاف رزم اوّل	اعدایه مظفر اولدی نوفل

صورت جنگ نوفل دوم

خصم ایتدی قبول حکم طاعت	باشلندی تضرّع و شفاعت
لیلینک آتاسی آچدی باشن	دولدوردی کوزینه قانلو یاشن
عجز ایله دیدی که ای خداوند	شاهنشه عادل و خردمند

گر لیلی ایچون ایدر اضطرابك — اگر اهله ویرمزم جوابك
آثاره و رسمده مقرر — هر عورته عیب اولدی ایکی ار
لیلی بو حشمده نامزددر — عقد ایله مقید ابددر
چون چکمنك ایدر بو رسمی پامال — باری آنی غیره ویرمه سن آل
گلبرگ گزی هوایه ویرمه — ناموس مرزی فنایه ویرمه
نوفل دیدی ای گزین اشراف — یوق بنده خلاف عدل و انصاف
بن محض مروت و وفایم — گنجینه گوهر عطایم
بیداد و ستم دکل شعارم — عدل ایچره تمام در عیارم
بن هم خجلم بو ماجرادن — عاجزلره قلدیغم جفادن
جفا بو دکلدی اعتقادم — کیم حاصل ایدیم بن اولدی مرادم
بن صنمه مومیا دیلردم — بر خسته ایچون شفا دیلردم
گوردوم گوردنر بو امر مشکل — بیمار دکل علاجه قابل
بیدادن اولمشم پشیمان — عفو ایده مگر بو سهوی سبحان
گلمز گوزمه عیال و مالنك — مالنك سننك اولسون و عیالنك
وار ایمدی سن ایمن اول خطردن — من بعد تو همله تیمه شردن

نوفل

نوفل دیدی آچدی آلت رزم — اذر محکمکینه ایلدی عزم
مجنون ایدر اعتراض ایدوب باز — اول سرورە طعنه ایتدی آغاز
کای بیهده قولنك و قرارك — عهد ایتمده بو میدر اعتبارك
نه فایده سکه سیز دردن — نه سود نتیجه سیز کردن
سانیك اولور ایسه نه حاصل — کیم فیض دمنده اوکدرزایل
هر نیجه که ایتدلر مراعات — کیم ایلیه لوم بونکا مکافات
آندن یکن ایده لوم بنکا یار — آسان ایشو بنکا ایتمه دشوار
مطلق اثر ایتمدی آنکا پند — زنجیر هوا قاچن دوتر بند
افغان چکوب ایتدی خرقه سن چاك — صحرالره دوشدی زار و غمناك

بو مجنونك زنجیره وزن ایدوب مقید اتدی و بهانه ایله لیلی طرفنه گیتدوکی

بر گون صحرا اول مجاور دشت — ایلردی گروه وحشیله گشت
بر پیر حزین گوردی ناگاه — زنجیرلو بر اسیری همراه
مجنونك اسیره یاندی جانی — اول پیر حزینه صوردی آنی
کیم بو نه اسیر در پیان ایت — جرمین بن مجرمه عیان ایت

سن دلنوازدی پیر روشن / کیم دوستدر دکل بو دشمن

بن خستهٔ دلبستهٔ عیالم / فقر ایله آیین شکسته حالم

بو هم بن زار دون ترددر / آواره وخوار و در بدر در

بر روزی ایچون اولوب فسون ساز / هر دم قیلور فسون نو آغاز

تا حاصل اوله معاش اطفال / پر شعبده در بو کوردکنک حال

بو قانلو لقه قیلوبدر اقرار / بن المیشم مونی کرفتار

صاحب دیتیم بن بو جنونی / کوردجه معاش ایچون فسونی

تا کیم کزوب ایله کدالق / بند اینه قیله کره کشالق

هر نه قزنه نور کزنده اولاد / تقسیم ایدزار اده جوجو

قسمتده هم ایتمیوز قراری / بن یاریم و بو شخص یاری

مجنون دیدی سهو ایدوبسن ای پیر / دیوانه لره کرک بو زنجیر

کل حاجتمی بنم روا قیل / بند ایله بنی مونی رها قیل

سائینکته کا اولوب بنکا همیم / بن اهل کرمدن استیم خیر

هر نه قیلورسه پیش یا کم / وارن سنکا ایلیم مسلم

قصدم بوکه ایلیم بن زار / اودن اوده سیر مشتری وار

شاید

شاید که پیر اوده اوله ممکن / اول زهره یله ملقسیم مقارن

پیر اولدی امید نفعله شاد / اول کی اسیرن اتدی آزاد

زنجیره کروب رمیده مجنون / ارباب جنونه ویردی قانون

اول سلسله ایله اولوب هم آواز / آغلردی که ای نهایه همراز

بو مجنوننک زنجیره شرح غمی و سلسله یه بیان المیدر

ای کنج بلایه اژدها سن / سر رشتهٔ محنت و بلا سن

شرح غمه وار بنک دهانک / ویرز دکیجه چیقر فغانک

باشدن ایاغه دلوک دلوک تن / کوکلوکدکی زاری اتدی روشن

ای منظر نظارهٔ یار / نظاره یاره بنک کوزنک وار

کزنک هوس نظاره خانه / اول پیرله اولدلر روانه

توفیق اولوبا ونکار ایله همراه / لیلی حشمی کورندی ناکاه

مجنون رسنی النده دل پیر / اوادو حشمی کزردی بیر بیر

لیلی اونه ایرشدی نوبت / اول خستیه غالب اولدی حسرت

سرکشتهٔ عالم اولدی پابست / میخانه اوکنده دوشدی سرمست

چون چکدی بیر حشیار بیر آه
لیلی ایو. ایچنده اولدی آکاه
بیر آچه قلدی خیمه سن چاک
مظلومنه آچدی چشم نمناک
کوردی که کوزنمز اولمش زار
اولمش غمیله ضعیف و بیمار

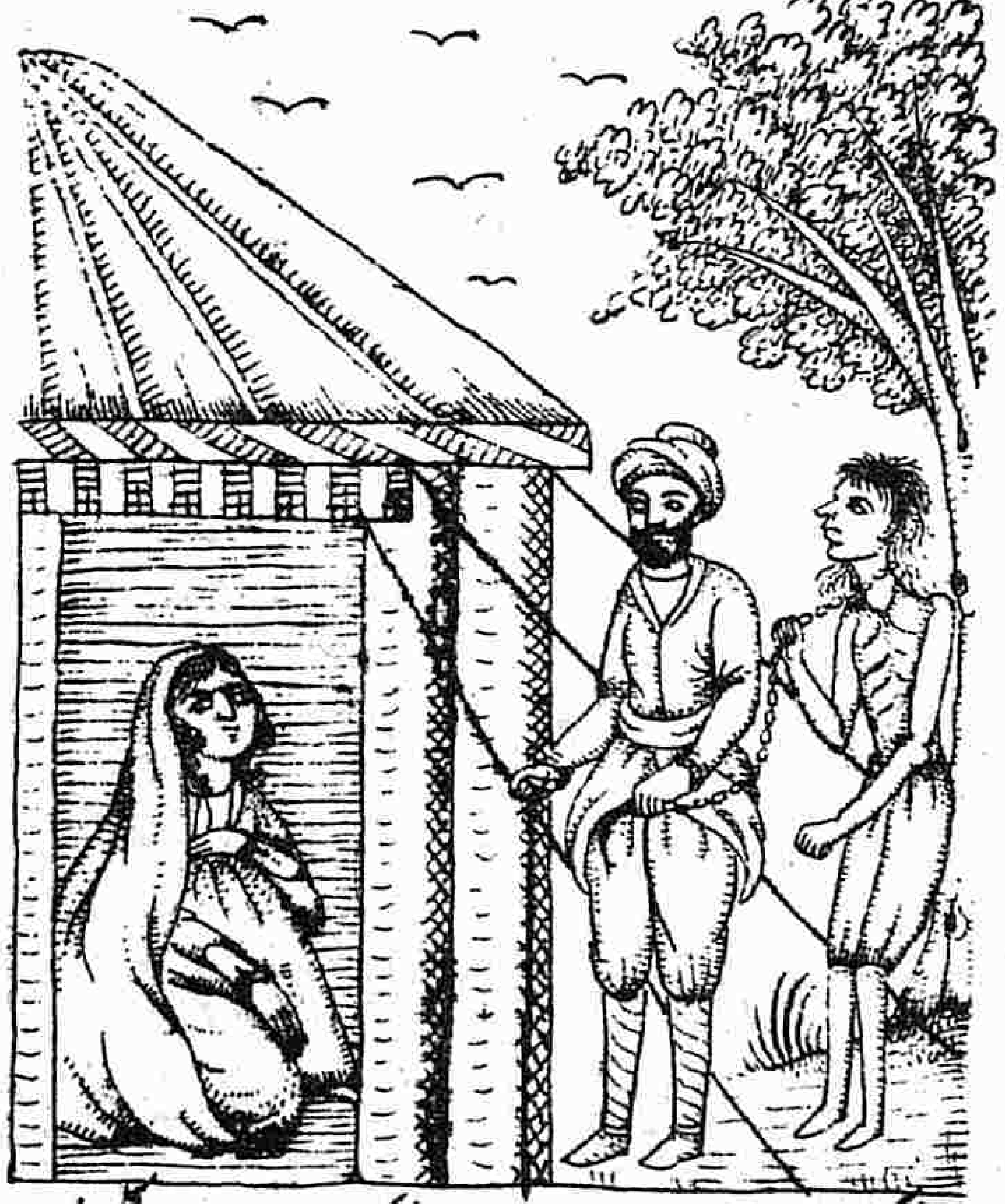

صورت آمدن مجنون بخیمه لیلی با زنجیر در گردن مخنوق کرده

قاشی کبی قامتی بوکلمش
باشی کبی پیکری توکلمش
جسمی غم ایچنده جان شبیهی
در کی نظری غمی بهی
دیدار ایله اول شه لطافت
مهماننه ایلدی ضیافت

رازدل زارن ایتدی فشا
بو شعری بدیهه قیلدی انشا

غزل

یار رحم ایتدی مکر ناله و فغانمزه
که قدم باصدی بوکون کلبهٔ احزانمزه
اشک بارانی اکر قلدی تر کیسم یا که
تبدی شاخ بو کل تازه کلستانمزه
بیزه آتشنک یاندی د آندن غم سیلنور
که چراغ ایلدی روشن شب هجرانمزه
بو وصاله یوقو حوالی دیک ممکن ایدی
اکر او کیدی یوقو دیدهٔ کریانمزه
بیر خیال ایدی مکر کوردکمز یوقسه نکار
مطلقا خاطر کلمز که کله یانمزه
یار مهمانمز اولدی کلنک ایچان وکو کل
قیله لوم صرف نمز دار ایسه مهمانمزه
دلبرنک جانمزه ایمش قصد فضولی کل تا کیم
جان ویروب دلبره منت قویه لوم جانمزه

تمامی سخن

مجنون که آنکا نظاره قیلدی
رازدلن آشکاره قیلدی
چکدی فلکه فغان و آهی
سلطاننک اولدی دادخواهی
کای قدری بلند پادشاهم
سیلدر بنکا کیم ندر کناهم
فرمانه مخالفت می قیلدم
اعدایه موافقت می قیلدم
بدخواهلر ایتمیدر بو تدبیر
غمازلر ایتمیدر بو تزویر

بن معتقدم بو استانه	یارب نوله رد مه بهانه
کیمدندر اوله بو مکر و حیله	کیم اولدی اولا آنکا وسیله
تا خاک درکهدن اولمشم دور	آشفته و خسته حال و رنجور
کاهی جکرم شکنجهٔ غم	کاهی اولورم بلایه همدم
تنها کیجر اولدی روزگارم	صحراده نه مونسم نه یارم
سن جور دکوزلم غمم یمزسن	اول شفقیه قنده دردیمزسن
سندن بو تغافلونک عجبدر	کویا که نشانهٔ غضبدر
بن بیله نچون زبون و خوارم	یا کلدم اگر کناهکارم
چوکدم یره کردنمده زنجیر	بسم الله اگر اولورسه تعذیر
فرمان سندن قبول بندن	اولمه کوزلم ملول بندن
زلف و مژه خنجر و رسن بر	حکمنکله یریت هم آس هم کس
کل آره ده بیر غبار توبه	اولدر بنی شرمسار توبه
تقریره ایلسنک تعلق	لازم بنی اولدر تغافل
ای لاله عذار و عنبرین موی	کنجینه جمال و مارکیسوی
تا زلفنکه اولمشم کرفتار	زنجیر جنونه رغبتم وار

غم

غم سلسله سینه پامی بندم	دیوانه لر ایچره سربلندم
سوداده دونوب زبانه سودم	پیوسته بو شعر در سرودم

غزل

کفر زلفنک صالسه رخنه لر ایمانمزه	کافر آغلر ییریم احوال پریشانمزه
سنی کورنک متعذر کوزدر بیله که	سنکا با قدقده دولر دیده کریانمزه
جوری چوق ایلمه کیم اولمیه که توبکنه	آز ایده ب جور جفالر قلهسن جانمزه
اکسک اولمز غمز اوتنجه که بیزدن غم اولور	هر کلن غملو کیدر شاد کلوب یانمزه
وار هر حلقهٔ زنجیر سر زلفک پرآغزی	متصل ویرکما فشا غم پنهانمزه
غم ایامم قصولی یزه پیدا اتدی	کلمشوز عجزله داد ایتمکه سلطانمزه

تمامی سخن

هر لحظه قیلوب بورسمه فریاد	سلطانمه ظلم عشقدن داد
زنجیرنی اتدی پاره پاره	دوتدی ینه خلقدن کناره
اندامی شکسته چشمی نمناک	رسوا و خراب و مست و بیباک
آردنجه قشون قشون اوشاقلر	احوالنه کیم کورکیم آغلر

بو مجنونک کورلق بهانه سی ایله دلداری جمالن کوردکی

و دیدهٔ امیدنی توتیای مقصوده تنویر کیدکی

بر کون دخی دل بهانه پرداز | پرواز که بهانه قیلدی آغاز
باغلادی ایکی کوزن که کورم | احوال جهانه بی شعورم
عرض ایلدی ضعف و بینوالق | اواو کز بایلدی کدالق
تقریبله عزم یار قیلدی | لیلی اونه کذار قیلدی
اول دوست نظاره‌ی مطلوب راز | یا دوست دیوب چیقوردی آواز
لیلی که ایشتدی اول صدانی | بیلدی اشکیند که کدانی
اودن چیقوب ایتدی عرض دیدار | قیلدی صدقه زکوة رخسار
پنهان باقوب اول قشابه | مجنون ینه کلدی بو عتابه
کاکی خال سیاهی کوز سوادی | جان آرزوسی کوکل مرادی
کر باغلو ایسه کوزم روادر | سرچشمهٔ لجهٔ بلادر
بند ایلسم اوکن دعادم | سیلابه کیدر تمام عالم
کوز کیم سنی ایلیوب نظاره | رسوا قیلور اهل روزکاره
تحقیق ایدیم که دشمنکدر | بن قیدمه آنکا رضا سنکدر
درکاهنکه باغلدم کوزدم | باش اوزره آیاغونکا توزم

ای غمزهٔ ولیسی تشنهٔ شمشیر | خواه عفو ایله آسی خواه تعذیر
درکاهنکه کلدکمده ای حور | سرمایه آیدی کوزمدکی نور
اوکرتدی بنکا غمونک تجارت | یوز شکر که قلمدم خسارت
کوز نورنی خاکپایه ویردم | آز ضوئی چوق بهایه ویردم
شاهم نظر ایت بن کدایه | بیکانه لق ایتمه آشنایه
جان باغنه غم نهالی تکدنک | تن ملکنه درد تخمنی اکدنک
اول تخم و نهاله نفع حاصل | اولدی نم اشک و سوزش دل
کل ملکونکه باغونکه کذر قیل | محصول و منافعه نظر قیل
مونی دیوب اول غریب حیران | دوتدی ره بادیه کما کان

بو ابیات لیلانک لیلی صبا غیب اولنه رالدوغی و عو مدیدهٔ صبح کاذب اولدوغی غمندر

ساقی بیزه راحت روان ویر | جان بسترلره همت ایله جان ویر
قیل مست بیزی می مغاندن | اول خوش و خرم ایله آندن
صوکیم بنجه در ثبات عالم | انجام فرح نهایت غم
دنیا ایشی اعتبار سیزدر | چرخنک روشی قرارسیزدر

جون نه کنج ایجون حکمر رنج غیر خزینه‌آنک حسیبا ولور کنج
کورآیی که جز نهال سرکش سوددن درو صرف ایلر آتش

تقدیره در اصل امر منسوب خوشدر بوکه طالب اوله مطلوب
چون ابن سلام پیلدی حالی میدان مرادی کوردی خالی

جمع ایتدی اکابر دیارن اعیانی اهل روزگارن
کوندردی نکاحیچون بسی مال شرطا ایتدکن ایتدی جمله ارسال

نیچه زرین نعل سب تازی مصری و عراقی و حجازی
نیچه جاریه و غلام زیبا پرپه‌لری حریر و دیبا
نیچه نافه نبات و قند یوکلو نسرین دری لو بنفشه توکلو

نیچه طبله عبیر و عنبر و مشک یوز یوک گهر تر و زر خشک
اسباب نکاح اولوب روانه کاپینی کسلدی نقد جانه

لیلی جو جفادن اولدی آگاه کیم بوکده بهار نه خزان راه
امیدی کوزینه اولدی تیراغ مقصودی بهانه‌لی توکدی یا ایاغ
عکس غرض اولدی صورت حال ادباره مبدل اولدی اقبال

گل استیر ایکن صبا ناسند خاره نور استیر ایکن توتشدی ناره

افغان

افغانله ماتم ایتدی سوری ماتمکده محفل سروری
مشاطه سکردی زلف و خالن آهیله مقنعه زنجیله جمالن

اول آه و سرشکله دمادم خالی کم ایدردی زلفی پر خم
اکمزدی هلالی وسمه باش کوزدن کوتوردی سرمه‌سن باش

گیسوسی چکردی شانه‌دن سر پرتابه یدی کردنده کوهر
کوزکوبه کدره‌ی ورودی آهی ظلمات شب استمزدی ماهی

یابوسنه بولمیوب خیال دست ایتمزدی نقاره‌ی نی آنی بست
اکلیلکه رخی اوردی آتش بوی خوش انکا کلوردی ناخوش

طعنه تکندن ایتمیوب باک کل کیمی پیرهنی قیلوردی چاک
هر لحظه قیلوردی آه و فریاد دیردی که اینکدی ن بو افلاک داد

سندن بو میدی یم مرادم دوراننکا باغلو اعتقادم
وصلینه توقع ایتدکم یار باشنه بو دکل ایا نکله زنهار

اول نقش صحیفه بقادر بو طرز جریده فنادر
اول غرقه بحر ذوق جاندر بو محو تنعم جهاندر
اول خیر یولینه راهبردر بو باشلدیکی طریق شردر

جانانه سی ایچون ول دیلر جان | اوز جانی ایچون دلربو جانان

بن آنکم اول مبتسم زلدن | سا خلقه بو علاقه خللدن

ایچرخ بو عقدا ولنده محکم | بیلکیم بو قیدنک ارادهسن هم

کل ترک تقلب وستم قیل | تنکرینی آراده کورکرم قیل

ویرمه قوییه ضعیفه مالن | دشمنلره دوستلر حلالن

مجنونی صاتمه کسه دن کم | بیرمرده بلا درا ول آه هم

ای بن سلام بی سرانجام | بیلنسنک سنکا مکر ایدیدنه ایام

مجنونه قوییدر آد لیلی | ایلرسنی اد یله تسلی

سن کام دل ایسته بن بلایم | سن کنج دیله بن اژدهایم

نه تا دیمرم اشنک خطادر | نسبت سنکا غایت عطادر

دردیله قیلوردی ناله وآه | اسباب تحملندن اکراه

دردندن ایدوب فغان وفریاد | بوشعری اوقوردی اول پریزاد

غزل

خلوتی بله ایقاک مدارا ایتدنک | بنی کل ایستر ایکن مبتلای خار ایتدنک

سرودعمرده سیر دیدنک مراد | دونه دونه سنکا ظلم ایتمکی شعار ایتدنک

اما نکته

اما نتیجه ده بیلمزم مرادنک کیم | عزیز عالم ایکن خوار وخاکسار ایتدنک

امیدوار دم ول که بیر نشاط کورم | بنا محنتمی شمدی آشکار ایتدنک

جفا ایله قیلوب چاک پرده صبرم | نهان ولن غمی حلقه آشکار ایتدنک

وفاده ویرمکه جان ویرمدنک سنکا مهلت | بنی بو عهد وفا شده شرمسار ایتدنک

بیر اوزکنی سنکا یار ایلمکده سن کویا | بنم ایله یاری اوزکه ایله یار ایتدنک

مکر سپهرده فضولی سنکا فلک جفالری | که وارنی بو جهانک یوقی اعتبار ایتدنک

تمامی سخن

اول نوع کورنلر اضطرابن | تزیین وجلادن احتسابن

ایلرلردی کمان که اول زار | بیر اوزکه بلایه درکرفتار

قیلمشدر اول اضطرابی مضطر | هجرندر وفراق مادر

دیرلردی حقنک وارای سمن بوی | دوتمشدر نک آهنک آنک ایله خوی

حالا که بولردن آیرلسنک | غربتستم اولدغن بیلکرسنک

افغانکا هیچ منع یوقدر | سن کبی بابن فراقه چوقدر

اما بو ایش جو خلقه عادت | سن هم جزع ایله زیادت

فردا ایم آتا اونده قالمز | پیوسته آتا یه مهر صالمز

لازم می غفلت ایلیوب فراموش
بکرسن تانک تانک حیرتده خموش

لیلی بو سوزه قیلوردی اقرار
دیمزدی سوزی انک جهتدن دیار

کورمزدی آنی اوزینه لایق
کیم طعنه یده آنکا خلایق

قزلر نجه اولسه یاره طالب
البته کرک حیاسی غالب

ایل طعنه سی ایله خواه ناخواه
تکلیفه دوشوب برندی اول ماه

بر اهل حیانک اهل آرام
عصیانه ولمز آتشین سرانجام

اول زینت اوزینه ویردی زینت
بر شکل ایله ویردی زیب صورت

کیم آنی کورنده ویرده کردون
انصاف کمال صبر مجنون

بر ابنیه اول منیدی آتش
بر ابنیه دن آرتور لطافت

بر حجره یه ایرشدی اول شابه
کیم اولدی نقابی حسنی تابه

چون دوندی عروس خلوت شام
تمکین ایله خلوتنده آرام

ظلمات ضیا یه دوکدی غالب
یاندردی مشاعلن کواکب

انجم کهری اولوب شب افروز
قیلدی شب تاری غیرت روز

کلدی چو صنملر اولدیلر جمع
هر بیر نسق الینده بر شمع

رسم طرب ایتدیلر مرتب
پیش یوزیت کلرخ و شکرلب

یوز غنچه

یوز غنچه دهنلو ماهپاره
کل صوبی سپردی رهگذاره

یوز کلرخ الینده مجمر عود
ایلردی هوانی عنبرآلود

یوز ماه لقا اولوب غناساز
قوشمشدی صدای سازه آواز

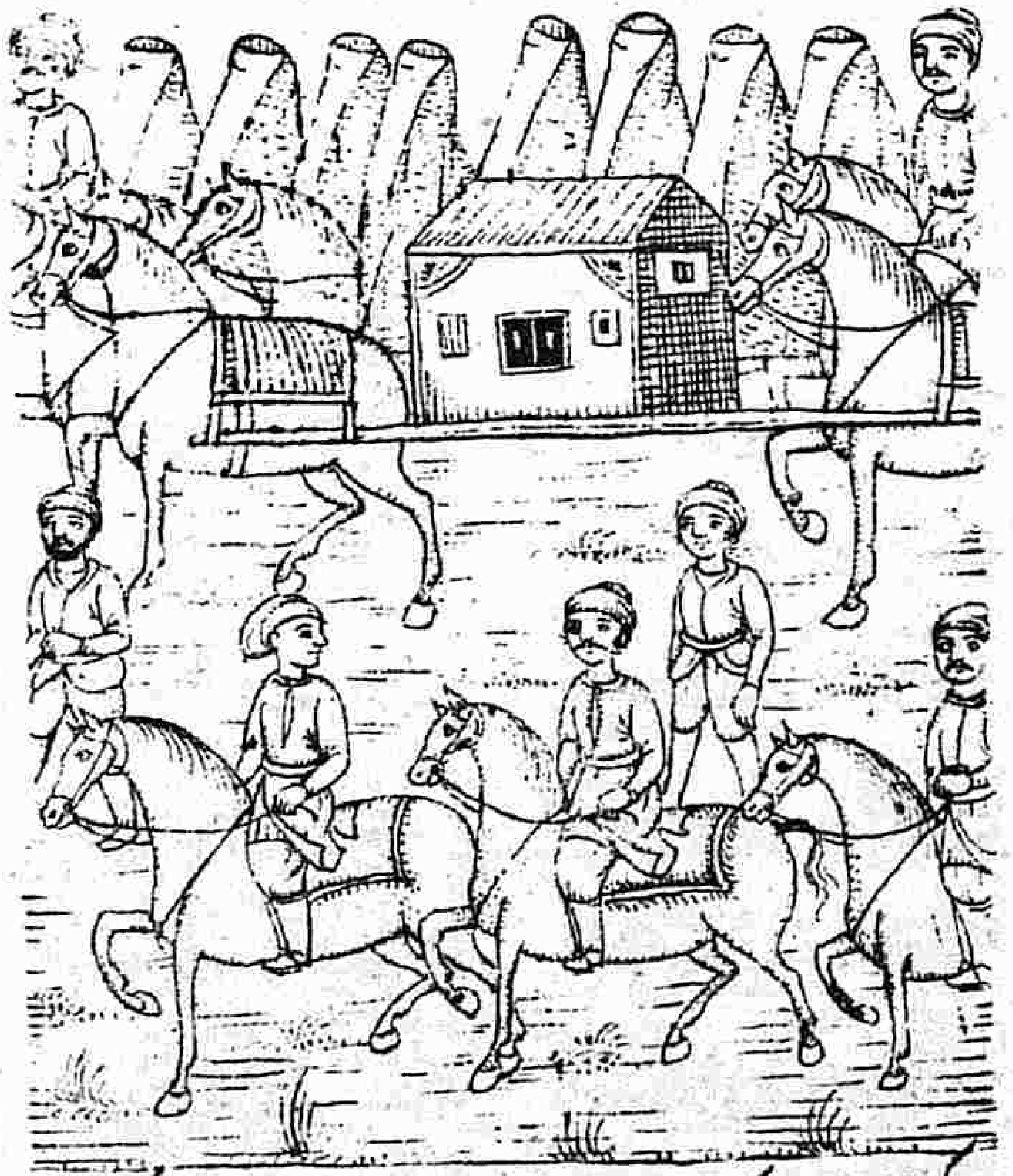

یوز نرکس مست کزدرب جام
صهبا بویردی جام کلفام

یوز کل باشیبی اوزره یوز طبق زر
اولمشدی نثار ایچون مقرر

بر تخت روان ایچینده لیلی
نه شوکته نه شکوهه میلی

هر لحظه فغان و آه ایدردی   سرگشته و مضطرب گیدردی

اندیشهٔ ذوق و عیشدن پاك   سیل ایچره صاغنك گیدردی خاشاك

چون تیدی حرم سرایه اول نا   داغلدی دلن رفیق و همرا

کل خلوتی اولدی صحن گلزار   دور اولدی بساطدن خس و خوار

بختا بن سلامی اتدی آکه   کیم اولدی سنكا مسلّم اولما

اول طالب گوهر یگانه   گوهر هوسیله گردمی کانه

نه گوردی نقاب ایچیده چهره   گوزدن رخ دلفروزی مستور

گرم اولدی محبتنك مذاقی   دپرندی وصاله اشتیاقی

الی ویردی که آچه اول نقابی   رفع ایلیه ورته دن حجابی

لیلی دیدی ای حریف قابل   سن سن سرسر و قبایل

اوصافنك اتمشم زیاده   کامل سن ادبده و حیاده

معلومم ایدی بم که قاف تا قاف   انصافنکه ایل ویریدر انصاف

بن کیم دیمیم غنی فقیرم   مهمان دیمیم سنكا اسیرم

ظلم ایلمك اتمه بن فقیره   اظهار ترحم ایت اسیره

گور حالمی و تمنده اضطرابم   صور حال دلم ایشت جوابم

بن بكته

بن مکتبه گتدوكم زمانلر   حفظ سبق اتدوکم زمانلر

هر شخص بنكا گورندی ناگاه   اولدوم یرا ولدوغمدن آگاه

جنسیلر ایچنده اول پریزاد   الفت نمیله قیلدی بنیاد

هر لحظه دوزده بنكا برابر   دیرکیم نبی آدم اتیمه همسر

بو قصه قیلورم بو دمده فانی   پر ضربیله هم سنی هم افنی

چوق مکر قیلندی اولدی تدبیر   بونمدن انکلمدی بو تخمیر

دفع اولمدی بو بلیّه هرگز   هم آته هم آنه اولدی عاجز

چون بولمدی کیمسه چارهٔ کار   بندن آته آنه اولدی بیزار

شهید لغم اولدی عالمه فاش   نفرت قیلور اولدی یار و یولداش

سن هم که بزم دیاره یتدك   البته بو قصه نی ایشتدك

حالا که سنکله دوشدی بازار   اولدنك در عقدمه خریدار

قرشوده هسلم اول پری دیدر   غیرت قلیچه ال اوروبدر

ترك ایت که بو وصل هم جاندر   هم اوز نكا هم بنكا زیاندر

پرنیجه زمان تحمّل ایله   دوران ایسته توکل ایله

اوله که میسّر اوله مقصود   سندن آچله بو باب مسدود

قطع اولنه یان طعن دشمن   هم سن ته سن مزاجه هم تن

اول ساده ضمیر آنکا آماده سی   بعضی خبرینی صحیح صاندی

وهم ایتدی اگر اولسه یاره وصل   نقصانی اوله مال و جاهه حاصل

جانانه بولنده مال و جاهی   اول آنا قصدنک اولدی سد راهی

بو رسم قدیمدر جهانده   سودا ایستین اینمک زیانده

جانان دیلین خطایه دوزمک   گنج ایستین اژدهایه دوزمک

عشق اهلی محبت ایتسه اظهار   اول آنی امتحان ایدر یار

گر گوره آننک جفایه صبرن   کسر ایتمیه ایدر تمام جبرن

ور گورمه جوره احتمالن   صالمز آنکا سایه وصالن

چون ابن سلامه هم نقصان   اول وصلده روزی ایتدی هجران

میل ایتمیدی مطلق اول نگاره   هرگز آنکا قیلمدی نظاره

تدبیر علاجه دوردی قایم   دردینه دوا صورردی دایم

هر قنده گوردی اهل تسخیر   دیوانه سنه دیلردی زنجیر

بو زید وفا مجنونه خبر گتوردکی لیلینک ابن سلامه پیوند میلیسن گیدردوب دارنک مژده سن گتوردی

صبا چن

صبا چیت خبر جانانه پرداز   بو طرز ایله قیلدی قصه آغاز

کیم وار ایدی پیر ندیم نادر   زید آدلو وفا ی عهده قادر

مشهور ایدی فضلی و کمالی   معروف ایدی حسنی و جمالی

اولمشدی اسیر بر نگاره   بت زیبلو زینب آدلو یاره

چکمشدی محبتنک جفاسن   گورمشدی ملامتنک بلاسن

اول عاشق مستمند محزون   ایلردی همیشه میل مجنون

سویلردی آنکا کمال عشقن   استادنه گوستریردی مشقن

لیلی اره گتدکندن اولزا   تحقیقیله اولدی چون خبردا

مجنونه ادزن یتوردی فی الحال   رنک رخ زردی اگلدن آل

دولمش گوزی پکری یوز دولمش   نطقنده تکلمی دوتولمش

مجنون دیدی ای وفالو یارم   غم مرحله سنده غمگسارم

عادتجه گوزنمز اختلاطنک   هر گون نخنه بنگزمز نشاطنک

نولدی بنکا بیله زار اولوبسن   بیطاقت و بیقرار اولوبسن

عقربده ایدی مگر بوگون ماه   کاندنک بوینکا عزمیت راه

قندن بو کدورت اولدی حاصل   نولدی سبب ملالت دل

زید دل خسته اوردی آتش
سوزیله دیدی که ای بلاکش

دون اختر بختنک اولدی تیره
دوران ستم ایتدی سن فقیره

یار ابن سلامه اولدی روزی
روزی سکا اولدی درد و سوزی

یار اوزکیه اولدی شمع محفل
قالدی سکا تاب آتش دل

اغیار ایله اولدی یار لیلی
وار ایمدی سن آندن اول تسلی

صورت خبر آوردن زید بمجنون از عروسی لیلی

ضایع سنک اولدی فغان و آهنک
سوز شب و آه صبحکاهنک

مجنون که خبردن اولدی آکاه
کردونه یتوردی شعله آه

وحشیلر ایچنده اول کرفتار
پر درد ایله قیلدی نالهٔ زار

کافغانه کتوردی مار و موری
آغلتدی وحوشی و طیوری

خامه کبی باش توکوب بادم
نامه کبی قاتن قلوب خم

یازدی الوبن الینه خامه
دلدارنه پر عتاب نامه

بو مجنوندن لیلیه نامهٔ پر عتاب آمیز و پر پیغام شکایت انکیزدر

دیباچهٔ نامه نام معبود
قیوم و قدیم و حی و موجود

اول پرده کش حجاب اسرار
کیم عالمی یوقدن ایلدی وار

کون کوزکوسن ایلین مجلا
دون طره سن ایلین مطرا

چون بر نیچه حمد تخمین ایتدی
دردی دلنی بیانه چکدی

کیم بو متحمل بلادن
سرکشته و زار و بی نوادن

بو نامه که محض درد و غمدر
اظهار شکایت و ستمدر

اول دلبره کیم وفاسی یوقدر
عاشقلرنه جفاسی چوقدر

ای عهده وفاسی اولمین یار
اغیار ایله کل اولن بکا خار

نولدی سکا نقض عهد قلدک
سندرمغه عهدی جهد قلدک

شهلاغه می کتورمدک تاب
کیم ایلدک آسا رزده همخواب

تا اولدیمی اولدوغنک نشیمن
کیم ایلدک آنده شمع روشن

انجمدی می درد دل مرا جنک　　کیم اولدی طبیعته حقیقتا خنک
پژمرده می اولدی سرو دلجو　　کیم جهد ایله ویرمک استدنک سو
بدخواه می اتدی قصد کلزاره　　کیم بویله اورولدی رخنه خاره
نه بیمله حفظ کوهر اتدنک　　کیم رشته عقد شوهر اتدنک
موجب نه ایدی بنی اونوتدنک　　ترکم قیلوب اوزکه یار دوتدنک
هر لحظه اولوب کواه حالم　　خاک درکا سرشک آلم
مطلق کذرا یلمزمی اولدی　　بندن خبر المزمی اولدی
آیا نه ایدی بو بیوفالغ　　بیکانه لر ایله آشنالغ
چکدنک بنکله یارکی کناره　　رخصت میدر ایمدی اسکی یاره
بندن ایدی محنت و ملالنک　　خوش اولدی اوله آنکله حالنک
بن عهد و وفایه آلدانزدوم　　عهد ایکده وفا اوله صانزدوم
بیلمزدوم اوله ضعیف رایک　　نقصانی اوله تمام آنیک
کعشازنک اوله نمله دایم　　کوکلنک اوله اوزکه ایله قایم
ظاهرده نمله اوله سن یاره　　باطنده دوتاسن اوزکه دلداره
سندن بن اولوم جهانده بدنام　　بی نام و نشانی یوق آله کام

معذورسن

معذورسن ای نکار معذور　　بو دورلره در زمانه مشهور
کل غنچه لغنده خارلنده　　آچلیه پر اوزکه یارلنده
اصلنده بکن چکر غذا بن　　فصلنده چکیم آلور کلابن
ای آرزوی دل نکارم　　قهری چوق و لطفی یوق نکارم
ای آدی اولن وفاده مذکور　　جسمم کی جان کوزمدکی نور
سودای دماغمونک علاجی　　بازار جنونمنک رواجی
سن مهر جمال و مه جبین سن　　غایتده لطیف و نازنین سن
بن خار مزاج و خاک خویم　　بن تندزبان و تیره رویم
سن جمال دلیله ایلیوب عار　　دیرسن که سنکا نه نسبتم وار
بن هیم سنکا سویلرم موافق　　کیم بن سنکاسن بنکا نه لایق
بن خود اولوبم خیالکا داغ　　سن لایقنک استیه سن نه مانع
آیا کیمه بیوفا دیرلر　　کیمنک ایشی خطا دیرلر
اما بن و سندن اوزکه چوقدر　　کیم سو زکیه سندن اوزکه یوقدر
کوردکده بن ایلیین وفانی　　بیلدکده سن ایلیین جفانی
بخشمیدر ایلمک بیان آد　　کیم قیلمیه کیمسه خیرله یاد

سن گرچه دوتوب خلاف عادت
یاردز گیه باغلدنك ارادت

چوقدر سنکا بن کبی جگرخون
هرکیمه که باقدنك اولدی مجنون

بن کیم کسیم دیرم سلامی
سندن چکیم بو اشتقامی

دوتمق دیلرم سنڭ کبی یاری
اما عجب ار سنك کبی وار

بیوندوغی غیرله اشیتدم
باالله که بسی تعجب ایتدم

ای چشمهٔ آب زندگانی
سن جانمی ایچنده سنڭ نهانی

هرلحظه کوزمدن اولمدنك دور
وصلنك نیچه اولدی غیره مقدور

گرابن سلامه نور لیلی
یرو جهیله المش تجلی

لیلیدن اولدی خیالی گورمش
اوزدوا همه سیله عیش سورمش

لیلی دیمون بکا قرینه
کیم آنکا خیالی همنشین در

مجنوندن ایدی اول جدالق
کیم غیرله ایده اشنالق

ای گوهر تاج و تاج تارك
مقصودیکا ایتدگنك مبارك

اصحاب نغوب طرب قلوب شادی
بوخیراتی الینده بنیاد

چوق ذوق وفیله چکدم انتظاری
کیم یاد ایده سن بن فکاری

سن خود دیمدنك که برقولم وار
بوغیده طریقیله یولم وار

گرصانڭز

گرصاندیغیه که پرحضورم
شایستهٔ ثروت وسرورم

شرط ایدی بکا هم اتمك اعلام
تا بن هم آلم بونزدن کام

لله الحمد المدکل وار
جان کیبی نقوده قدرتم وار

ورصاندیغیه که ناتوانم
آزرده محنت جهانم

هم شرط ایدی عذر قلمق ارسال
اتیمك نبی پرسوز یله خوشحال

نه نیله ایدو تشبث ایدی گل
بخشیمیده رایلمك تغافل

ای جانم ایچنده جانه دشمن
هر نیچه که دشمنم سنکا بن

آیین قدیمنکی اونوتمه
تنك یار دوستا وزکه خوی دوتمه

غیرله اولنده شاد و خرم
تقریبله یاد قیل بزی هم

نقش ایت بو مربعی حریره
کوز آنی گتور بزی ضمیره

مربع

غیرله پردهمدن سیر گلستان ایکنك
بزم ایدوب خلوت قیلوبون لطف و احسان ایتدگنك

عهد ایلدنك مرتو درمی ویران ایکنك
خانی ایتالم بیرطه عهد وپیمان ایتدگنك

لحظه لحظه نه پند درگوش ایلدگنك
قانه قانه غیره جام شوقنی نوش ایلدگنك

ذره ذره عهدوپیمانی فراموش ایلدگنك
قانی ایتالم بیرطه عهد وپیمان ایتدگنك

لیلی نینک ایتدی وصفین | کاینات محنت و ملالن
ویدی پهلو رم نذر دوای | اوشال یازلو بنده درد عای
باغلندی اونینک سوزینه اخلاص | خلوتکه قربه قیلدیلر خاص
چون لیلیه زیدا ولدی واصل | مقصودینی بخت اتدی حاصل
پیردم وتورروب کلوب قیا | ال اوردردان چیقردی نامه
تعویذ دیدی و قیلدی تعظیم | اول اوپوب آندن اتدی تسلیم
چون نامه نی آلدی لیلی زار | اول نامه دن آلدی بو دلدار
پیلدی که پراوزکه قیلدی دربو | نه نسخه عمر و زید دربو
چون نامه یه قیلدی تیز نظاره | جان کسوتن اتدی پاره پاره
اول فیضی سیلوب اوزینه اقبال | کوز مردمنه بو یوردی فی الحال
کیسم دراله بحر چشم تردن | لعل آله خزینه جگردن
اول نامه نینک ایلینه نثارن | افزون ایدیه عزّه و اعتبارن
چون درجدن آلدی در مکنون | مکتوبی و قیدی پیلدی مضمون
فهم اتدی معانی عبارت | پیلدی نیه درا ولن اشارت
جانغینه قیلوب عتاب تأثیر | اول نامه جوابن اتدی تحریر

عیش صباکو نیکی تیز و صال دیدنک عادت | ترک ایتدیکز طریق ظلم دوتدینک عادت
عهد لر پیمانلر ایتمیش ایدی اونوتدینک عادت | قانی اظالم بیرله عهد و پیمان ایتدینگ
جرم نولدی که بیزدن ایلدینک بیزارلق | بیز غمونک چیکدوک آنکی ایله غمخوارلق
سیزده عادت بومیدر پیدا ولوری یارلق | قانی اظالم بیرله عهد و پیمان ایتدینگ
چرخ نینک بدمهرلک سی منینی پیدا ایلدی | بختیمه دیمکی واریکن دوندی پیمان ایلدی
دوندی دونیه بیز غمینا اوزکنی شاد ایلدی | قانی اظالم بیرله عهد و پیمان ایتدینگ
کوزلرمن بعد نه بغیچون پریشان اولمسون | باغرمز لعلینک هوا سیله دیچی قان اولمسون
هوقاسن چشم زیاد نکلیه گریان اولمسون | قانی اظالم بیرله عهد و پیمان ایتدینگ
وعده وصلیله آلدنک صبرمز آرام مز | اولکدی بیر کون وصالینکدن تمیز کام مز
کیچدی هجر بله قضو لیسدن تیرایام مز | قانی اظالم بیرله عهد و پیمان ایتدینگ

تمامی سخن

پایانه چو یتدی سعی خامه | تسلیم اولندی زیده نامه
مکتوبیله زیدا ولوب سبکپر | عزم ایلدی ایله کیسم کبوتر
چون یتدی نگارا ولن دیاره | کر بله وصاله قیلدی چاره
افسونله اوردی سحردن دم | تا ابن سلامه ولدی همدم

بسلامتکز

بو لیلینڭ مجنونه پیغام جوابی و عذر عتابی در

بو طرزله کلکی اولدی جاری   کیم اول نامه نام باری
معمار بنای عقد و پیوند   واهب عطای مال و فرزند
اظهار وجود ایدن عدمدن   ایجاد حدوث ایدن قدمدن
مشاطهٔ شاهد زمانه   سلطان بلند آستانه
بو نامه که پر نگاردندر   یعنی بن بی قراردندر
بر صاحب عزت و اعتباره   یعنی مجنون دل فکاره
ای خاک بساط و خار بستر   کام دل تنک و دیدهٔ تر
هر طعنه که ایلسنک روادر   سندن خجلم یوزوم قرادر
بسدر بکا چکدکم خجالت   شرمندهلکمده که ملالت
چون معترفم که وار کناهم   اول لطفکله ایله عذرخواهم
بن کوهرم اوزکه خریدار   بنده دکل اختیار بازار
دوران که بنی مراده صالدی   بیلمن که نیده صاتن کیم آلدی
اولسیدی نصیبم اختیارم   اولمازایدی سندن اوزکه یارم
کر تهمت ایلمشم کرفتار   اکراهبندن اولمه بیزار

بردر

بر دردکم که اوله حکاک   آلدقده تفتّرنده چالاک
کر ابن سلامه دلفروزم   شمع شب و آفتاب روزم
قانع دکل ایراغدن آنله بر نور   بن آندن و بندن اول اوله دور
دور اولسه کورر فروغ و تابم   اولدقده یقین جکر غدابم
فکر ایتمه که بن نشاطمندم   بر دام غم ایچره پای بندم
نه زهرهٔ سیر کوچه و کوی   نه تاب طلبانچه سر و روی
کاهی هوس ایلسم فغانه   اول آنکا ایسترم بهانه
یا آته و آنه ایلرم یاد   یا صحبت همنشین و همزاد
کر زخمی ایتمک ایستسم چاک   خیاطنه اولورم غضبناک
کیم عیب لودر بو جیب و دامن   جهد ایله که ظاهر اولمیه عیب
کاهی طلب ایلسم وصالنک   بیلمک دیلیسم که نوله حالک
پر چشمه بکا اولوب روانه   غسل بدن ایلرم بهانه
شهانه اولورم زاده عریان   موی سرمی ایلرم پریشان
آیینه ده ایلرم نگاهی   حالنک کورورم سنک کناهی
بو غمده یوق اوزکه طوقدنن بار   لعلمده بولنمز اوزکه کهشا

بویم نو بهلی دلربادن — لعلم نبطلی شور صبادن
جانمدن غمنک ایچره نا امیدم — شمشیر جفا ایله شهیدم
قانلو کفنم در آل پرده — بن کورده ام صاغ غمزه اردو
گل شمع عذارم ایله آهنک — زیب لحدیت غبار راهنک
بن بلبل باغ فرقتم زار — اما قفس ایچره ام گرفتار
سیلمن بو قفسده نوله حالم — سمندردی بلا پر ایله بالم
پر وحشی ایله گر اتمشم خو — مستوجب سرزنش دکل بو
وحشیلر ایشی سنکله همدم — همرنک اولوب سنکله بن هم
ای عاشق مستمند ومهجور — دوتغل بن مستمندی معذور
صبر ایت نچه گون اوله که گردون — بوگونلری ایلیه دگرگون
بخت اوزنکی نزار صامه — سرگشته روزگار صامه
بو شعری گرا اوقوسنک دیمادم — معلوم اوله سنک اولورسم غمم هم

مربع

کربنا اولدی رسوا لقم ایلیه چاک دامنم هم — بنکا رسوا نمده دوت هم طعن ایدی دشمنم هم
ره عشق ایچره جانا قلدم گرفتار بلا من هم — بو تمیزمی که پر درد آریو ورسن دیدمه سن هم

اگر دوشم

اگر دوشم غمم ملیدن نهان صبر و قرارم یوق — دگر شرح غم پنهانم ایتمم غمکسارم یوق
اسیر سند وزندان غم المده اختیارم یوق — بو تمیزمی که پر درد آریو ورسن دیدمه سن هم
اولوب بدر اخو ماه بیله گلگون چهره زرد دم — یا نو بدر آتش هجر ایله بو جان پر دردم
جفای چرخ کجرفتار الندن اوزنبک دردم — بو تمیزمی که پر درد آریو ورسن دردمه سن هم
کهی شوق وصالک که بلای هجرله زارم — اوزره م هم حلمرزم دردم ندر من نچه بیمارم
غم عشق ایچره پیر فندمی یوق درده گرفتارم — بو تمیزمی که پر درد آریو ورسن دردمه سن هم
جدا سندن بلا درد هجر ایله دوتدم خو — قیلور هر دم بنکا پیدا درد آریو بلا آیه
بلا ودرده دوشدم روزگارم سیله حالم بو — بو تمیزمی که پر درد آریو ورسن دیده سن هم
طبیب عقلیه چوق اظهار قیلدم درد پنهانی — بن بیماره مطلق اولمادی پر صحت امیر کانی
ازلدن اوزنبک دردم که یوقدر هیچ درمانی — بو تمیزمی که پر درد آریو ورسن دیده سن هم
فضولی هر زمان پر طعنه با غرم قلوب قان — عجب بلمزمیسن کیم عشقدن کیچمک دکل آسان
پلوب سن دوشم پر درده کیم یوقدر آنکا درمان — بو تمیزمی که پر درد آریو ورسن دیده سن هم

تمامی سخن

یازلدی چو نامیه غم دل — زیده دیدی ایکیم کامل
تعویذ نکله خوش اولدی حالم — زایل اولوبن غم و ملالم

هر كون كل وياز چپله تحرير … نا صحت دوتمق اوله اميد
پرياز لو نسخه وار بند … باشه چپله آل آنی كيدند
كرچه چپلورم آنی كه خط در … بيلمن كه صحيح يا غلط در
انعلاقنه وير كمال ايضاح … كر واريسه سهوی ايله اصلاح
تقرير چپله ويردی زيد مكتوب … چپله كركه اهل عقله اسلوب
مجنونه چو نامه اولدی واصل … دركوردی عقيقنه مقابل
مفهومدن آنده كسب مقصود … ليلی طرفندن اولدی خوشنود

بو مجنونك آتاسی صحراده بولدی و نصيحتلر ايتدی احمد عابد صيدلان حزار ولدی

تحرير قلنده اهل انشا … چپله بو مثاله چكدی طغرا
كيم غصهٔ دهره مبتلاسی … مجنون شكسته ننك آتاسی
تا لمشدی ملامت ايچره دون كون … نه كونی كون آيدنه دونی دون
كتمشدی اليندن اختياری … كوندز صبری كيچه قراری
قلمزدی تردد ايده تقصير … بولمزدی بو درده هيچ تدبير

پركون

پركونكی اندلر خبردار … كای پير شكسته دل افكار
دون ليلی آتاسی دل شكسته … اول منعم نقلپير حالی
سرخيلی يا ننده داد ايدردی … مجنون خبرنی يادايدردی
كيم بو دلو حكمله مليوب رام … خلقه پزری ايلر اولدی بدنام
پيوسته پزه تير بلاسی … نوفل غضبندن ايت قباسی
چون محض شر اولدی ذات افعی … واجب كوره ونور پدرم دفعی
هر نيچه كه تنده وار جانی … ناموسمزه تير زبانی
ناموس بزم دكل سننكدر … دفع ايليه كوركه دشمننكدر
چون كيم ضرر نده كوردلر نفع … عزم ايلدلر كه ايدلر دفع
يا ذنك دكل ايليا دغلنكی اول … قيسل چاره كه دشمن اولميه شاد
اول پير دوشوب نيك اضطرابه … ناچار اوزن صالوب غدابه
صحرالره دوتدی سيل تك رو … جهد ايله بوكوردی كزدی هر سو
منزل منزل سرشك قانن … رهبر قلوب استيدی نشانن
چون كيجه كوندز اولدی تغيير … اولدی كيجه ظلمتی جهانكير
رفع اولدی علامه منازل … اول پيره تردد اولدی مشكل

سرگشته گزرکن ایستیوب راه — بر شعله آنکا گورندی ناگاه
اول پیر نك اولوب دلیل راهی — روز اتدی اول او شب سیاهی
صاندی او دی یاندرن عربده — خیل و حشم اول اوده سببده
پروانه کبی یوز اوردی ناره — چون ییتدی و ایلدی نظاره
گوردی که بو شعله پیر نقددر — نه شعله جرم خار و خسدر
مجنون ندر بو که آه سرکش — چکمش اورمش جهانه آتش
قطع نظر ایلمش جهاندن — گیچمش سر و چشم و جسم و جاندن
نه ملك نه مال جستجوسی — نه آتش نه آنه آرزوسی
گیتمش ایله برك اعتباری — اولتالمش و مرك انتظاری
اول پیر چو گوردی اوغلی حالن — توکدی رخ زرده اشك آلن
یانندا وتوردی زار و غمناك — ال اوردی که چهره سن ایده پاك
اول شعشعه آچدی چشم پرنم — کیمسن دیدی ای نمبله همدم
گر ایلچی ایسنك یتور پیامنك — دیر مژده سن اول مه تمامنك
ور یولچی ایسنك وتورمه غافل — عزم ایله گوزت سراو که منزل
اول پیر تضرع اتدی آغاز — کای نقد حیاته کیسه پرداز

بن درجهم و سن درشب افروز — یعنی آتا نکم بن سیه روز
ای حاصل مزرع وجودم — وی عمر خسارتنده سودم
ای جوهر جانمنك هواسی — وی دیده چشمنك ضیاسی
دیردم اوله سن نیم پناهم — فخرم شرفم امیدگاهم
سندن بو سریر اولانده خالی — سن اوله سن اهل ملکه والی
خلق ایده سنی گورنده یادم — باقی سننك ایله اوله آدم
گر طفلکنك ده مست و حیاك — صحرایه دوشوب تقنك قلوب چاك
اولدنك ره عشق ایچنده مشهور — معذور درونك اولزمانده معذور
هر وقتده در پیرامزه غالب — هر عهدده در پیرایش مناسب
نورس لره عشق پیرهنردر — سرحد کماله راهبردر
حالا که مقام عقل بولدنك — تحصیل کماله قابل اولدنك
سندن نه روا بو ماجرالر — سرمایه عیب اولان صدالر
گر غافل ایدنك اول ایدی عاقل — صحرالره دوشمه گزمه غافل
وحشیلر ایله ندر بو پیرلك — انسان ایله خوش دگلمی درلك
گور وحشیله وحش طیرله طیر — همجنسله خوش در ایلمك سیر

رحم ایت بن زار و نامراده
قویمه بو مشقت و بلاده

کافور وش اولدی مشک نابم
بو صبحده سنی آفتابم

اولمق الفم قرینهٔ دال
میلم سنکا اولمغیله دروال

دوران ستمیله جان نه تیدم
پراوزکه دیاره عزمن اتدم

کل تا پشوریم سنکا مقامم
ضبط ایله بساط احترامم

نه سود همیشه مستلکدن
نه فایده بت پرستلکدن

اول لحظه که هوشیار اولورسن
البته که شرمسار اولورسن

ای بتکده لر صنم پرستی
چون رفع اوله بو حجاب هستی

مذموم ولوب اتدکنک بو حالت
البته سنکا تیر خجالت

پیر دلبر ویرکوکل که دایم
بنیاد ثباتی اوله قایم

کرادله

کرادله یولنده بو جهان خاک
دانانی ادلور غباردن پاک

سن صیدی اولن خجسته شهباز
هر لحظه قلور پرالده پرواز

که نوفلیه در مطیع فرمان
که بن سلامه مونس جان

سن بیله بلالره گرفتار
اول ایله چراغ بزم اغیار

شرم ایله بو عشقبازلغدن
بیفایده جانکدازلغدن

بو قدر چو تعاسی روزگار
فرض ایله که یار اولدی یارک

وصل اتمه آنکله کیم بیلورسن
هرکون اولور آدن آیرلورسن

ترک ایله بو هرزه هرزه سیری
یاد ایله استی آنکه خیری

کیم بو قمه معاد و مرجع اولدر
قطع ایت آنکا سوز که مقطع اولدر

حق صنعنه و هر کار که در
موندده عمل اتمیک کنهدر

هرکیمه گرک کلن محلده
بو کارکه ایکیره پیر عملده

هرکیم نه عمل قلورسه بیاد
مزدینی ویرور عملجه استاد

ای کارکه جهانه داخل
سن هم عمل ایله اولمه کاهل

وقتا ولدی سفر قیلم جهاندن
آواره اولم بو خاکداندن

وقتا ولدی ویرم فنایه تخمم
قدر ایله حکیم بقایه رختم

گل یانیه ایله فکر عالم — بیگانه ویرمه ملک عالم
چوق بال غنچه چکمشم رنج — قویمه که نصیب غیر اوله گنج
عشقونک بسلورم که بیله قالمز — دایم اسنی غم بو حاله صالمز
بختنک اویانده بو یوقودن — حرصنک یوروانده جستجودن
قورقم بو که اوزگه اوله حالم — دنیاده نه بن قالم نه مالم
بیکسلک اولوب سنکا مقرر — بیکس قاله سن مدام لیلا
عاقل کیشی دوربین گرکدر — دنیایه امید بین گرکدر
چون پندینی توتمدی اول خردمند — مجنونه تفاوت اتدی اول پند
دولتلو سوزینه اوکدی نامه — پیر فکر اتدی که اوله عاقل
قطع ایده سلاسل جنونی — سوداسنک اولمیه زبونی
ترک ایلیه آرزوی دلدار — عشقه دخی اولمیه گرفتار
اتمانیه عشق شهریاری — فرمانه چکدی اول فکاری
کای واری بنم ولی جهانده — سنک وارسونک بو جسم و جانده
جانانه طمع ایتمه کیم بنم در — ترک ایله تنی که مسکنم در
بندن گیچ و جان و تندن آیرل — قوی وارلغنی اوزنگه سن سال

گلبن گبی قانی جوشه گلدی — بلبل صفتی خروشه گلدی
کای عین صلاح اولن بیانی — وعظی بنکا عافیت نشانی
بن هم بونکا قایلم که پندنک — مضمون کلامی سودمندنک
نسبت بنکا خیر در دکل شر — گر اولسه ایشتمککی میسر
گرچه سوزنکا قولاغ دوتدم — نه سوز ایشتدم اونتدم
سن دیدکه دوت خبر سوزندن — کیم یوق خبرم بنم اوزومدن
عشق آلدی درونم و برونم — گیتدی ایله صبر له سکونم
بن عقله توجه ایلرم چوق — سودا یولمی دوترکه یوق یوق
بن قیدن و ترک عشق قیدن — عشق ازلی چیقرمی جاندن
طعنک ستمیله جانه یتدم — ترک ایله بنی چو ترک ایتدم
لطفیله زمان زمان ویر پند — اصلاحمه اولمه آرزومند
آرتر المم بو ماجرادن — آتش گبی جنبش هوادن
پرشیشه که اولدی پاره پاره — پیوندنه هیچ وارمی چاره
تکلیفمی قیلمه خان ومانه — کور سرعت گردش زمانه
چون سن هم آنی قویوب گیدرسن — آنده بنی آیلدب ندرسن

انجق بڭا عرض ملك و مال ایت ... اوغلنی اوزنڭ كبی خیال ایت

فرض ایله كه مالك اولدی وایی ... كندی یته غیره قالدی مالی

اول كشور عشق پادشاهی ... اول اوج بلا و درد ماهی

عذر ایله قیلوردی ایلیوب آه ... بابا سنه شرح غم كه ناگاه

لرزان اولوب تن حزینی ... قان دوكدی قولندن آستینی

اول ویردی آتاسنه تحیر ... مجنون دیدی ایله تفكر

فصد ایلدی اول بت پریزاد ... نیش اوردی آنڭ قولینه فصاد

اول زخم اثری كوروندی بیننده ... بز بر روح اوزه ایكی بدنده

بزده ایكیلك نشانی یوقدر ... هر بر تنڭه اوزگه جانی یوقدر

صاغمنه كه اولدر اول نیم بن ... بر جان ایله زنده در ایكی تن

خرم اولورم اول اولسه خرم ... غم قیه آنكا بنكا تیر غم

اول بر چو وقف اولدی حاله ... انصاف گتوردی اول كماله

بیلدی كه دگل توبش باطل ... اولمز حیله عشق زایل

من بعد نصیحت ایتمز اولدی ... طعن ایله فضیحت ایتمز اولدی

ترك ایتدی طریقه نزاعن ... نومید اولوب ایلدی وداعن

بو مجنو

بو مجنونك آتاسنك ترك نزاع ایتدكی و ناچار تحسر ایله وداع ایتدیكیدر

كامی رشته گوهر مرادم ... آیینه حسن اعتقادم

هر لحظه بنكا ترحم ایله ... كهشارم ایشت تكلم ایله

پروای بن شكسته حال ایت ... عزم سفر ایلدم حلال ایت

ناخوش سنكا بندن ایدی احوال ... بن كتملو اولدم ایمدی خوش قال

زنهار شكایت ایتمه بندن ... انجكلو حكایت ایتمه بندن

دركده چو سندن آلمدم كام ... توسن فلكه دوشندی اولمدی رام

بو دركه منكدن ایلتماسم ... كیم دوستن اولدكمده یاسم

هر لحظه ایدب فغان و زاری ... تیراغمه ایده سن گذاری

تكلیف نشاط و عیش قیلمن ... كیم سن دیه سن بو رسمی بلمن

فریاد و فغان در اصل ماتم ... سن خود بو روشده سن مسلم

اوزعاد تنكیله ناله ایله ... اجرنی بنكا حواله ایله

بو دركه غرضم كه دوست دشمن ... اوستمده دوروب قیلنده شیون

بیكس ایكم اولمیه بنكا جار ... معلوم ایده لر كه وارثم وار

چون قیلدی وصیت اول پریشان | دوندی اوده کلدی زار و کریان
درد و الم اتدی آنی رنجور | قالمدی حیاته شمعنه نور
در دینه بونلمز اولدی درمان | مجنون دیدی ویردی عاقبت جان
دنیا یه امید دوتمق اولمز | هر کز اولومی اونتمق اولمز
خوش خانهٔ عیشدر بو عالم | در داکه دکل اساسی محکم

بو مجنونک آتاسینک فوتندن خبردار اولدوغی و مزارنه یول بولدوغیدر

ساقی می لاله فام یوقمی | دوزمن بو خماره جام یوقمی
اولدردی بنی غم نهانی | یو قدرمی شراب ارغوانی
غم دفعنه دورمه ایله تدبیر | اندن کلنی کل اتمه تقصیر
دنیاکه نکاردر لر بادر | زنهار صاغنمه بوفادر
سن کرچه اولوبسن آنکا مفتون | اولدر طلبنکده سندن افزون
سن آنکا جهل ایله طلبکار | اولدر سنکا علیله هوادار
هرنچه که آنکا میهمانسن | عیش و طرب ایله کامرانسن
اندن سفر ایتسیا رایدنک | قرب حقه یوز دوتوب کیدنک

کوز

کوز سرمه سن ایلیوب غبارنک | تا محشر اولور نکاه دارنک
یولنکده اوزن ویر او فنایه | صاقلر سنی تا یشور بقایه
هرکیم که بو نکته دن دراکاه | دوران فلکدن ایتمز اکراه
هم درلکده عذابی اولمز | هم موتدن اجتنابی اولمز
هرکون آنده سرشک کلکون | نجد اوزره اوترشیدی مجنون
نک طعنه سیر جفاجی صیاد | اول زاره تیشدی قیلدی فریاد
کای عاردن ایل ایچنده عاری | وی ناقص اولان عیار کاری
یوق سنده نشان نام و ناموس | افسوس که عار ایسن افسوس
انصاف دکل ستمده اسراف | انصافسز اولدغنکده انصاف
درلکده آتا نکی ایتمدنک شاد | باری آنی قیل اولنده بر یاد
جان ویردی محبتنکده اول آه | یاد ایلمدنک ندر بو تقصیر
یو قدرمی جبلتنکده آزرم | الله دن ایلمزمیسن شرم
مجنونه برقدی اول صدا سوز | آرتوردی فغانن اول سینه دوز
باران کبی داشه اوردی باشن | می کبی ایاغه توکدی یاشن
قبرن صوروب ایستدی نشانه | اولدی کوزی یاشی تک روانه

چون کوردی اتسننک مزارن   شمع ایلدی آنکا جسم زارن
تارتنه دردی تاب ویردی   دل آتش و دیده آب ویردی
لوح ایلدی کوکسنی مزاره   درناغله قیلدی پاره پاره
باغرینه با صوب مزار پاکن   کل بیرا اتدی لوح خاکن
افغانله قیلدی تازه ماتم   افغانی ایچنده دیردی هردم

افغان مجنون بردی قبر پدر و زاره نیاز او

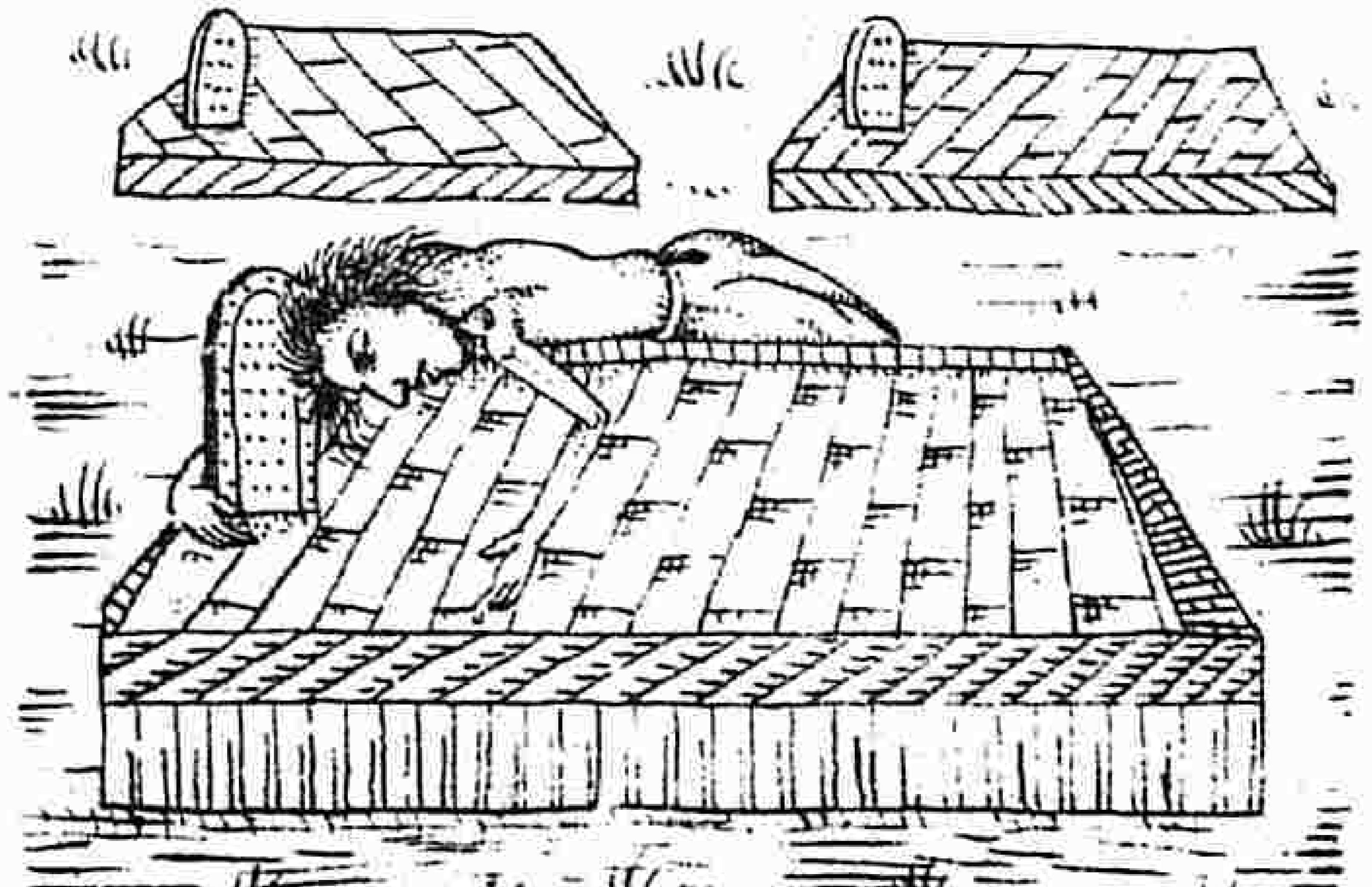

کای بانی بنیه وجودم   عصیانده زیان رضاسی سودم
ایرشادنکی بیلمدم غنیمت   یوز وای که فوت اولندی فرصت
یوز حیف که دوتمدم طریقنک   پرنجه کون اولمدم رفیقنک
فیضنک بنکا اولمدی میسر   سن خیر دیدنک بن ایلدم شر
جوریله سنکا جفالر ایتدم   یا نکاش ور خطالر اتدم

ای دو

ای دولتم اولمه دور بندن   وی شمع کوتور مه نور بندن
اولسم غم عالمه کرفتار   انجو تسیدنک انیس و غمخوار
همراز نبیدنک نکا تیمده   دمساز همیدنک حکا تیمده
نولدی غمه کتورمدنک تاب   قورتقدی مکر سنی بو کرداب
نولدی سبب ایلدنک عزیمت   بندن می ایدی سنکا هزیمت
ای منشاء جوهر حیاتم   خوشنود لغنکده در نجاتم
سیلدم ایشمی کنا هکارم   کلدم سنکا خوار و شرمسارم
دنیاده سنی بن ایلدم زار   عقبی ده نبی سن ایلمه خوار
یاقدنک سنی آتش جفایه   صالدنک غم و محنت و بلایه
سن میل فراغ و راحت ایتدنک   پرکنج دوتوب فراغت ایتدنک
کوسترنبکا هم طریق راحت   کیم سن نیچه ایلدنک فراغت
کیم ایلدی حل مشکلاتنک   کیم ویردی بو غصه دن نجاتنک
شب تا سحر اول اسیر هجران   ماتم دوتوب ایتدی آه و افغان
چون مشکه توکلدی کرد کافور   ظلماته براقدی پرتو نور
احیا قلوبن مراسم وجد   دوتدی ره کور خانه نجد

ارباب کماله اولدی عبرت کیم حسنله عشق توأماندر
عشق آینهٔ جهان نمادر کیفیت حسن آنکا جلادر
حسن اولمسه عشق ظاهر اولمز عشق اولمسه حسن ظاهر اولمز
حسن اولمسه عشقدن نه حاصل معشوق ایدر اهل عشقی کامل
نه آنسز اولور مونک سروری نه مونسز اولور آنک ظهوری
مجنون ایدی شمع مجلس افروز لیلی آنکا آتش جکرسوز
مجنون ایدی جام راحت افزا لیلی آنکا بادهٔ مصفا
لیلیدن ایدی کمال مجنون حسنیله اولوردی عشق افزون
مجنوندن ایدی کمال لیلی عشق ایدی بدن جماله میلی
هرکون مجنون دل شکسته صحراده کزردی زار و خسته
هر صفحهده کوردی ایکی پیکر لیلی مجنون ایله مصور
محو ایلدی نقش دلستانن قویدی اوزینک همین نشانن
صور دیلر آنکا حقیقت حال کیم غیره یر اولدی ایکی تمثال
دیدی بزه پردهٔ حقیقت بیرلکده یاراشمز ایکی صورت
اولمق کرک اهل دانش آگه کیم بیر ایکی لکدن اولدر منزه

سایل دیدی بو دکلمیدر عیان کیم یار اوله یوق سن اوله دن وار
سن غیره قالورسن اول دکورجک باری آنی قوی سنکا قلمجک
دیدی رهٔ عشقده نه لایق معشوقه اوله نقاب عاشق
عشاق تن و حبیب جاندر تن ظاهر و تنده جان نهاندر
معشوقه نه باک اولورسه مستور عاشق کرک ایل ایچینده مشهور
کیم عالمه عاشق آخذن باش معشوقی کیم اولدوغن قیلور فاش

بو مجنوننک صفات کمالیدر

مجنون ایدی ملک درده شاهی خیل دد و دام آنک سپاهی
هر سرور ایدی کریم عادل جمله دد و دامه عدلی شامل
آهونک آلوردی مشک باجن روباه سمورننک خراجن
خون جکرندن اول وفادار خونخوارلری قیلوردی خونخوار
خوناب جکر توکوب دمادم قیلمزدی سباع رزقنی کم
دورنده درندهلر اولوب رام دوتمشدی بری بریله آرام
کور اولمشدی پلنکه همراز کرک اولمشدی کوزنه دمساز

شیر اولمشدی اسیر نخچیر | نخچیر امردی شیردن شیر
پاسنده دوتردی موز خات | کوز باشندن یغردی دانه
کاهی اولوب آشکی سیلی فام | سیلابه کیدردی نبک بهیام
کاه اودنی تند تاب ایدردی | نبک جانوری کباب ایدردی
بیل اولمشدی لنده درناغ | یردن ساووردی باشه پرتاغ
مونیده غبار اولوب فراهم | انکیله چکوب ماتم زبان هم
آهو بره سبزه زاری اولدی | کلزار جنون بهاری اولدی
کرد و تسیدی کوزنیله خو | آقردی کوزندن اول قدر صو
کاول صودن اولوردی تازه تر | هم برک ویرردی شاخ هجر
هر لحظه آلوب آینه پرماه | خرسند اولوبن دیردی اول زار
کاول سنبل مشکبونی دوتدم | سررشته آرزونی دوتدم
قپلان کبی جانه اودردی بنک داغ | اصلان صفتی وزاتدی درناغ
اصلانلر ایکن اولدی پیشواسی | قپلانلر ایکن اولدی مقتداسی

بو مجنونک صحیده قبیله مناجات ایتدوکی و آه و دعاسی هدف اجابته یتیشدوکی بیدر

هر کیجه

هر کیجه که ظلمت ضیا سوز | زلف شبه ایتدی بر فروز
هر لعلی ایدوب سپهر تاب | کوستردی یرینه نبک درناب
هر سنبلی ایلیوب نکونسار | نبک مهچه رایت ایتدی اظهار
قطره قطره چکیلمش افلاک | خشخاش لرنده دوکدی تریاک
دانه دانه عروس کردون | قفتانینه تکدی در مکنون
کردابه دوشوب سفینه ماه | قیلدی اوزینی بحرده دن راه
صاپلدی عطارد ایلک مدادی | آرتوردی بو صفحه سوادی
زهره داغدوب سیاه کیسو | کیسوسی ایچنده کزلدی مو
خورشید نهان اولوب ستاره | کوز آچدی طریق انتظاره
دیرندی سرسنان بهرام | فتح اولدی آنکا ولایت شام
برجیس کروب سیه لباسه | خورشید غمنده باتدی یاسه
آیینه آلوب سپهر کردان | باقدی آنکا عکس صالدی کیوان
کردونه ثوابت اولدی مسمار | تا توکمیه دون بساطی پرکار
کوکده حمل اولدی آشکاره | آهو بره چقدی سبزه زاره
کاو فلک اولدی کاو عنبر | دولدردی جهان زعنبر تر

جوزا کمری مرصع اولدی	گردون بدنی طمع اولدی
خرچنک قلوب سحرلین دفع	خاصیتنی ویردی ظلمته دفع
اولدی اسد آفتابدن دور	پر دود مثال شمع بی نور
گیسوسنه ویردی سنبله تاب	مشکا دستنه توکدی عنبر آب
میزانی یدب فلک ترازو	طرف زنخنه چکدی لؤلؤ
عقرب برخوب کمند پر خم	دلرشبه قیلدی قیدی محکم
قوسینی قوروب سپهر لاعب	آتلدی کمند نجم ثاقب
بزغاله آسمان توکوب مو	گوک صفحه سن ایلدی سیه رو
دلوی دلوب آهشنه مانه	بنک قطره ساچلدی آسمانه
حوت ایلدی حبس یونس روز	برق شفق اولدی آسمان سوز
عرض ایلدی اجنحه جناسن	جبهه دخی جبهه سی ضیاسن
هم هقعه جمال ویردی زیور	هم هنعه مکلل اتدی افسر
شرطین و بطین بساط و اکلیل	نور اتدیلر آسمانه تحویل
تا صادره وارده نعایم	صرفا ایلیه صرفیله دعائم
تزیینی ایچون اتدیلر مهیا	لعن دبران درن ثریا

دیردی

ویردی ایدرش سپهر اخضر	ترتیب مقدم و موخر
مجنون متحیر و پریشان	قالمشدی سپهر اشنیده حیران
گردونه آچردی دیدهٔ تر	یریوزنه اختر ردی اخگر
هر حشره عرض راز ایدردی	بنک آرزوی محال ایدردی
اول اولوب آسمانه مایل	شرح اتدی عطارده غمندن
کای اهل حسابه کاررفرما	مستوفی عقل و مشرف رای
ای ناسخ نسخهٔ معانی	فهرست رموز آسمانی
قسام مقاصد و مطالب	رسام مناصب و مراتب
دردلمنک حسابی چوق قدر	سندن اوزکه دبیر بی قدر
پر نامیه دردمی رقیم قیل	سلطانه عرضه ایت کرم قیل
شاید اثر ایده فیض خامنک	تعویذ جنونم اوله نامنک
کوردیکه عطارد آنکلر راز	پرواز که ترنم اتدی آغاز
دوندردی یوز آندن آغلیوب زار	مریخه نیاز اتدی اظهار
کای والی مسند شجاعت	شمشیر نکا عالم اهل طاعت
سن صاحب نصرت و ظفرسن	ارباب سلاحه تاج سرسن

بن عاجزم و قویدر اغیار | بن یالکز و خصمدر ستمکار
عاجزلره لطف ایدب مدد قیل | یالکزلردن بلایی رد قیل
چک تیغنکی ایله دفع دشمن | تا دوسته همنشین اوله‌م بن
چون کوردی بلندیرده در کام | نه تیر تیر آنکا نه بهرام
تیغیله قلمدن اولدی نومید | دوتدی ره بارکاه توحید
درکاهه دتوب رخ نیازن | معبوده عرض قیلدی رازن
کای تیغه معین و کلکه رهبر | بهرام غلام و تیر چاکر
ای فرق اهل کلاه دوزی | صاحب قم برات روزی
رحم ایت بن زار مبتلایه | دردولی تیر دوایه
لیلی نی سن ایلدنک پریوش | کیم جانم نه جانه اوردی آتش
سن قلدنک آنی بلای عالم | اول اتدی بنی شکسته غم
ویردنک آکا حسن عالم افروز | صالدی بنکا آتش جهانسوز
درد ایله بنی سن ایلدنک زار | بن قندن و لیلی جفاکار
لیلی که بنی بلایه صالدی | پرکور منکیله قرارم الدی
یوقدر روشنده ایشیاری | کیمسه دوندره الدغی قراری

بیچاره دراوزرشیده دل هم | سندن بولونور بوزخمه مرهم
سن هم کرمکدن ایت علاجم | کس غیر کشیدن احتیاجم
ای درده قیلن سنی کرشفا | کیمدر بنکا سندن اوزکه غمخوار
چوق چوق حکمایه سویلدم راز | تشخیص مرضده اولدلر لال
بیلدم که حکیم فرد سن سن | دانای جمیع درد سن سن
کر درد و کر دوا سنکدر | حالم سنن رضا سنکدر
رحم ایله و قیل دوای دردم | بیداد ایلمه ویرمه کردم
یعنی که یتور کالنه ذوقم | کوندن کونه قیل زیاده شوقم
صال چشمه لعلننک خیالن | ویر طبعمه حسننک کمالن
دایم آنی بنده ظاهر ایله | لطف ایت ایکی صورتی بر ایله
قدرم غمی ایچره معتبر قیل | وردن بنکا روزی اولقدر قدر
کیمسه کیمیا دل اولوب منهیم | کیمسه بنکا اولمیه برابر
کورنک رخنی اولمز اوله مقدر | خونبار کوزمدن اولسون دور
ذوق المی اولورسه نایاب | مجروح تنمده اولسون تاب

مناجات

یارب کمال مرتبهٔ مصطفی حقی   صدق و صفای سلسلهٔ انبیا حقی
سندن تیر ولی لره تا ییدا اقتدا   سن مقتدای عالم ایدن رهنما حقی
دوشمز حریم قربنکا بیگانه کر یولی   اول بارگاه محرم اولن آشنا حقی
قهر ایتدکه سیاست آسیب خوفیچون   لطف ایتدکی لطافت فیض رجا حقی
عاشقه یار قیلدیغی جور و جفا ایچون   معشوقه عاشق ایتدکی جور و جفا حقی
لیلیده ظاهر ایلدیکنک فیض حسن ایچون   مجنونه ویردکنک غم و درد و بلا حقی
فقر و فنا سعادتی لطف ایت فضولییه   انده اولن سعادت فقر و فنا حقی

تمامی سخن

ایلردی بو سوز ایله مناجات   محنتلره ایستیوب مکافات
کاچلدی کل حدیقهٔ روز   کوستردی کونش جمال فیروز
مرغ دم صبح چکدی آواز   زاغ شب تیره قیلدی پرواز
هم صفحهٔ عالم اولدی روشن   هم دانهٔ انجم اولدی خرمن
کون آینه واری اولدی کردن   توکدی قدمینه در مکنون
تأثیر صفای جام خورشید   کوک کلشنن ایتدی بزم جمشید
لاله کبی داغه چیقدی مجنون   نظارهیه آچدی چشم پرخون

کوردی

کوردی که کلور ندیم کامل   همراز قدیم زید قابل
رخساره نشاطدن نور   بهجت کوزنه جمالی منظور
یوق ذرّه جه غصّه و ملالی   مجنونه عجب کورندی حالی
صوردی که ندندر انجا طنبک   عادتجه کورونمین نشاطنک
مقصودنکا دسترس می بولدنک   دلدارنکا همنفس می بولدنک
نه قدر له سربلند اولوبسن   نولدی که نشاطمند اولوبسن
زید آچدی در خزانهٔ راز   کای طرفه همای اوج اعزاز
دون طوف دیار یار قلدم   اول سرویکا گذار قیلدم
تعویذ وسیله سیله پردم   اولدم حرم وصاله محرم
کوردم مه عارضین ضیاسز   آیینهٔ طلعتن جلاسز
نه لعل لبنده قطرهٔ آب   نه ماه رخنده ذرّهٔ تاب
لعل تره اشکی کوهر آمیز   برک تره نرکسی کهر ریز
کوردی بنی ایتدی نالهٔ زار   رازن آچدی بنکا که ای وفادار
دوشدی ایوله نجده رهکذار   کوردنک اوله حالن اول نکار
مجنونی کوردنجه با تحسّر   ایله بن زاری آذن آکه

سن برشه کشور رضاسن — هر کیمه دیلرسن آشناسن

بوق حکمی سنکا چو خامه غیر — اوزباشنکا درهمیشه سیرنک

آیا نه ایچون ادرسن اهمال — حال دلنک ایلمزسن ارسال

اورنظم لطیف و دلکشکدن — مضمون عبارت خوشکدن

لطفیله قیلوب همیشه تحریر — کوندرمدکنک دکلمی تقصیر

سندن دکلم بو اشیده راضی — حالا کرم ایت خلاف ماضی

نظم ایلیوبن بیان حالنک — شرح رخ زرد واشک آلنک

ارسال ایده کور بن حزینه — کا دل جوهره جان ایدم خزینه

الفاظنی دلوب همیشه ذکرم — بو کار که ایچره فکر بکرم

طرز غم ایدنده جانه تصویر — اول نقشدن اوله جانشین کبیر

هم حال دلن قیلوب اظهار — هم بوغزلی ایدردی تکرار

غزل

نیچون اد شمع کافور او زره کلکن مشکبار ایتمز — یازوب بیر رقعه بنک لطفنه بیز امیدوار ایتمز

بنمله دوستی لطفن آرتلوب چوق طعن ایدر دشمن — نیچون لطف ایلیوب دشمنلکی بیر شرمسار ایتمز

کل ای کوز یازخطن نامه ده کور منت قلمه — که خط نامه دفع درد هجر خط یار ایتمز

نیچه کیچرا وله ماه وساله — کیم وله رفیقی نوله حاله

بابنه کدرتسنکا دل نکایه — رحم ایت بن زار مبتلایه

بندن آنکا شرح ضعف حال ایت — حالن بن خسته دن سؤال ایت

سویله نیچه بن هجوم غمدن — طغیان تمقت و ستمدن

ماتمزده اولدغنک اشتیدم — قیلدم یقه چاک و شیون ایدم

اول سروکه چیقدی بو چمندن — بندن کتدی دکل که سندن

انجق بیرا و کیدی کیم چکوب غم — استردی بنی سنکله همدم

چوق کوردی بیزه سپهر غدار — یوزنک اغیار ایچنده بیزار

بیز ظلمدربو آشکاره — الدن نه کلور بونکا نه چاره

بو دردکه آزدکل بو که شدر — هم صبر ایده یم که صبر خوشدر

بن دودت که مقید حصارم — محبوس حجاب ننک و عارم

کرشمعه آچله شرح رازم — سایمدن اولور بنک احترازم

ورسایمه سویلیسم غم دل — شمعون حسدی کلور مقابل

نه یازمغه نامه اختیارم — نه ایمکه عرض راز دارم

غنچه کبی ام بن پریشان — آغزم دو تولو ایچم دولو قان

کبوتردادم مردم نامه‌سن کوز ضعف طالعیم … کوزم آهم دودلی حسبه نکاه اولیم کلسه
قصوری نامه شه دلبری تعوید درکو یا … کلیم زسیر خسته دلان خاطر مرحوم قرار

تمامی سخن

مجنون که اشیتدی بو ندایی … بخت ستمزده اولدی همایی
اقبالنه اعتقادی اولدی … دولتنه اعتمادی اولدی
خوناب سرشکدن چکوب دم … کلزار ضمیری اولدی خرم
هم کلدی یوزی چراغی یانک … هم کوکلی اچلدی داغلرینک
زینده دیدی ای رفیق صادق … بن وحشیه همدم موافق
چون مژده مرحمت تیوردک … یارم خبرن بکا کتوردک
بندن هم آنکا تیورشنالر … عرض ایله درودلر دعالر
خاک درنه تیورنیازم … درکاهنه عرضه ایله رازم
کاهی جانمده درد و داغی … کونکلم فرحی کوزم چراغی
لله الحمد یار ایمش سن … بن استدیکجه وار ایمش سن
عهد ایتدکده وفا بولندی آخر … شهد ایتدکده شفا بولندی آخر
بیلدم که نبی‌سن ای ماه … احسنت احسنت بارک الله

لطفنک

لطفنک خبری قرارم آلدی … شیرین سوزنک خطابی ردالدی
لطفنک ایشدب دلو جکر آب … شیرین سوزنکا کتوردی سوبتاب
آه ار قلوبا ونزکه رسم عناد … تا کیم دونه سن طریق بیداد
تلخ اوله سوزنک مثال باده … لطف اولمیه قهر اوله اراده
خوبلر ایشی جور له جفادر … سندن کورونن بکا وفادر
قربان سنکا اوزکه نازنینلر … ادراکنکا یوزنبک آفرینلر
کیمه جو سنکا دفاده تمیز … جانن سنکا کیمه ویره ایتمیز
معشوقه‌نک ای بت وفا … عاشقلقنکی هم ایتدنک اظهار
عاشق دیرمش بکا خلایق … کورمش بو بکا هم ایدوکی لایق
بن قصم الحریف قابل … سن ره عشقده انجیده کامل
تحسین که یکانه زمانسن … جانان دیرنک دلو سنکا که عیان
هر شوخ که اولیدی بو طور … سن اولمز ایدنک یکانه دوران
کر غیری بو حال اولیدی مقدور … سن اولمز ایدنک جهانده مشهور
یاد ایلمکنکدن اولمشم شاد … بن شاد اوله سن همیشه دلشاد
هاچیله بن حزینی شاد ایته … که کاه ترحم ایله یاد ایته

ایسرو سمنبر گلندام   تاراج متاع صبر و آرام
ای خسرو کشور ملاحت   مهتاب شب نشاط و راحت
چون بنده یه رحمت ایلر اولدک   اظهار محبت ایلر اولدک
من بعد طریق مهر و تغافل   اولکی طریقنکی اونوتکل
قویمه جیفه حسرتیله جانم   حددن اوته ناله و فغانم
میل بن زار و بیقرار ات   کاهی بو نکاهیه بر کز ات
همدرد دم ایسنک انیله یار اول   همدردلکنک یوقیسه دور اول
سن ایله مقیم مسند ناز   بن بیچه بلا و درده دمساز
سن محفل عیشده کامکاری   بن گوشه درد و دلفکاری
عیش ایچره نجم رو امیدر بو   راه روش وفامیدر بو
گردونه غری ایسه وفاده لافنک   بندن نه ایچون ندر انحرافنک
کل رفع ایده لوم غم فراقی   یاندره لوم اوده اشتیاقی
اولسون کیدون دکون نیجه بیک   چون بن سنکیم سن اولمه غیرک
وار ابن سلام مانع اولسه   سدره وصل واقع اولسه
بیلدرقلیم سیاه بختن   بیر آهله تار و مار تختن

چون

چون ازدلن توکندی اولزار   زیبا ایدی عزم کوی لدار
پروانه سوزن دیدی چراغه   بلبل خبرین ایشیوردی باغه

بو ابن سلامن کیفیت وفاتیدر

ساقی فلکون کوز انقلابن   گوستر قدح ایچره می حبابن
می آینه جهان نمادر   خاک ره زر ایدن بو کیمیادر
بو فایده بس دکلمی آندن   کیم فارغ ایدر غم جهاندن
بر خواب و خیال ایمش بو عالم   بو خواب و خیالا اولمه خرم
احوال زمانه منقلبدر   آندن خرد اهلی مجتنبدر
غم ماتمن ایلینده بنیاد   نیسانه بو نوع چکدی فریاد
کیم ابن سلامی آتدی گردون   آماج خدنک آه مجنون
اول سندی کوتورمکه ارادن   اشک اولدی روان ایکی بکادن
اول نوری سن ناتوان دماغ   شو قیله جکردی محنت و غم
حسرتلی بیان المدر   غم بدرقه ره عدمدر
درد و غم و حسرت نهانی   سرو قدین آتدی خیزرانی

یوزا وردی درمعه طلسمی / پرغایة بیتدی ضعف جسمی
کیسم یکری نقش بستر اولدی / رعنا قدی ستر بستر اولدی
کون کوندن اولوب خراب حالی / قالمدی ساغلغ احتمالی
دردینه دوا بولونمز اولدی / رنجنه شفا بولنمز اولدی
اندیشه عمری باطل اولدی / جان ویردی وحقه واصل اولدی
کیمدر که کلوب جهانه کتمز / کیم کامل اولور زواله یتمز
بو دوره ورسه روزکار / کیم اوله خزانه هر بهار رنک
لیلی یه کتوردیکه فغانه / اول واقعه اولدی پر بهانه
ماتمده دوتوب اتدی دل و فغا / درناغی ایله یوزینی فکار
چاک اتدی فرغتیله جامه / فاش اتدی خفانی خاص و عامه
یاندردی یوین قوپاردی رختن / تاراج فنایه ویردی رختن
کیسوی معنبر اتدی برباد / افلاکه یتوردی آه وفریاد
کردون کبی رخت نیله اوردی / آتش کبی باشنه کل ساوردی
دیرلر بو ایدی عربده عادت / کیم ار اکر اولسه قالسه عورت
بر ییل ایکی ییل توتردی ماتم / فریاد و فغان ایدردی بادم

خوش کلدی بو عادت اول نکاره / فریاد و فغانه بولدی چاره
ماتمکده ایلدی مقامن / ماتمده کیچوردی روزکارن
پر نیجه کون آنده اغلیوب زار / هم آتنه دینه دوکدی ناچار
اما کون و دون فغان ایدردی / خوناب جکر روان ایدردی
فریاده کلنده کاه و بیکاه / اوزکو نکلنده دیردی اول ماه
کیم ابن سلامه رحمت حق / غمتم روشینه ویردی رونق
رفع ایلدی پرده مدارا / پنهان غمم اتدی آشکارا
اول واقعه دن اولوب خبردار / دوندی ره دشت زید غمخوار
کوردی که شکسته حال مجنون / دورمش دو و دام اکنید محزون
چون ویردی سلام اتدی اعلام / کیم ابن سلامه یتدی ایام
ویردی بو قضیه دن بشارت / کیم قیلدی معارضنک جسارت
دهر ابن سلامی قلدی پامال / لیلی اوزا یوینه دوندی خوشحال
مجنون چکوب آه قیلدی ناله / افغان ایدوب آغلادی بو حاله
حیرتده دوتشدی زید غافل / بو حالته آنی کوروبی مشکل
کیم فهمت رقیب اشنه عاشق / کلمک کرک آخلق نه لایق

تحقیق بیان حال قیلدی اول واقعه دن سؤال قیلدی

مجنون دیدی ای وفالو یارم یوقدرجی بو بولده ننک عارم

محبوبنه جان ویرن تیودر جان ویرمین آزاده اتیودر

اول دوستنه دکلدی دشمن هستم اول آنکا عاشق ایدهم بن

اول جانی ویروب وصال اولدی اوزمرتبه سنده کامل اولدی

نقصم نسنه ایرمدی کماله عیب ایلمه آغلسم بو حاله

خبر آوردن زید بمجنون از وفات ابن سلام

غزل

عاشق اولدر کیم قیلور جانن فدا جانانه میل جانانا ایتمیون هر کیم که قیمز جانانه

جانی جانانه ویرمکدر کمالی عاشقون ویرمین جان اعتراف ایتمک کرک نقصاننه

وصل ایتمیی ویروب جانانه جان راحت بولان یکدر آندن کیم صالور جانن غم هجرانه

عشق سیمین عاشق اولکر نمک کرک پروانه دن کیم کویرکور دکده شمعنک آتش سوزانه

فانی اول عشق ایچره کیم بنکر فنای عاشقون فیض جاوید ایله خضرنک چشمهٔ حیوانه

عشق دردینک دواسی ترک جان ایتمکدر ترک جان ویرلر بو دردنک معتبر درمانه

هیچ کیم جانانا ایچون جان ویرمکه لاف ایتمیون کیم کلوبدر بو صفت انجق فضولی شاننه

بولیلینون ابن سلامدن صونکره ماجراسیدر

چون آته اوینه دوندی لیلی افغانه اولوب همیشه میلی

دوتمشدی طریق اهل ماتم تجدید عزا قیلوب دمادم

هرقنده بیلوردی وار ایدیلر اندوه و مصیبته کرفتار

جمع ایدوب اولوردی انجمنلر ایلردی سرود نوحه آغاز

کر ابن سلام ایدی بهانه مجنون ایدی باعث دل افغانه

آغزنده ایدی بیرا اوزکه ذکری کوکلنده ایدی بیرا اوزکه فکری

اظهار قیلوردی اوزکه آدن پنهانی ایدردی اوزکه یادن

بوز نکله دایم اول پری زاد ایلردی فراغتیله فریاد

سوز دلمه کتورز بیمو ب تاب چرخچه دو اغلدی یار و اصحاب

انجق آنکا شمع قالدی همدم سمندر دکی آنی پر اتله همدم

یعنی نه در و شب سیاهم شمع ایسته غیر برق آهم

تنها قالوب اتدی ناله زار درد و غمه قیلدی عجزن اظهار

کاهی درد غمنه مانه یا بتّه اولمنک بوکیجه غمله همراه

تنها لغله بن یلدم خو سیرانکه مصاحب دوستدنک رو

کوردی غم و دردده یوق نهایت قیلدی شب تیره دن شکایت

کاهی بخت سیاهنک نظیری اشفته قیلن بن اسیری

اول بو قیدی سننک قرارنک سیر ایله کیجردی روزکارنک

حالا نه ایچون قرار ایدرسن ترک وطن اختیار ایدرسن

هر منزله می اوزنک تیوردنک یا ظلمت ایچنده یول اتیوردنک

ماتمزده سن سیه لباسنک کیمدر اوله غیشه دربو یاسنک

دردو المم دکنیزی واشنده سیلاب بلا باشمدن اشدی

تیر فلکه نشانه اولدم طاعونه چرخه دانه اولدوم

ماتمکده دربو کیجه عالم بن بخت قرا پر اهل ماتم

رفـ

نه صبر قالیدر نه آرام چیلمن که نولور بنکا سرانجام

اولمش بوکیجه تمام کوکب آزار مچون تمام عقرب

صبح آینه سعنی زنکدن دوتمش فیض سحری فلک دوتمش

ای صبح سننکشا ولدی حالنک دم اوردمغه قالمش محالنک

کوکلنک خوش ایسه تبسّم ایله مهرنک واریسه ترحّم ایله

فریاد مه همدم ایت خروسی آوازمه قوتش صدا کوسی

مرغ سحری کتور زبانه کوستر دم صبحدن نشانه

چوق آغلدی اتدی ناله زار درد دل زارن اتدی تکرار

کوردی مددینه صبح تیمز شب درد دلینه چاره ایتمز

یوز دوتدی آنکا که فیض عامی چکمش بومدره اصبح و شامی

راز دل زارن اتدی آغاز کاهی واقف حال و عارف راز

بوقدر غم و درده نهایت غمدن کیمه ایلیم شکایت

غم بحد و بن بسی ضعیفم بن بیله غمه قچن حریصم

یا ویر بنکا طاقتجه محنت یا محنتم اولدغنجه طاقت

کر جانمه صبر ایلیم چاک حکمنک یوله کورونور خطرناک

درکوکلمه ویرسلم تمالت   طاقتجه دکل غمم ملالت
ناموسدن ایلسیم جدالق   مجنونلمه قیلسم اشتیاق
قورقم بوکه عصمت اوله پامال   فرمانه موافق اولمیه حال
قیلسم بوهوادن حفظ ناموس   معمورهٔ وصلم اوله محروس
قورقم بوکه دود آه مجنون   احوالمی ایلیه دگرگون
حساد قلرنک ای معتبر   آندن حذر ایتمک خطر در
اول ایله بوچیله نیلیم وای   بلمن بن عاجزه ندر رای
یارب متحیرم بن زار   محنتلره اولمشم گرفتار
سرمنزل امنه راه بیلمن   سندن اوزگه پناه بیلمن
کورباده غفلتیله مدهوش   ایت پردهٔ لطفنکله خطاپوش
دیرلرکه ستمرسیده مجنون   اولمش بن مبتلایه مفتون
بن پیرو پا آنکا نه لایق   کیم حسنمه اوله کیمسه عاشق
بن ذرهٔ خار وخاکسارم   کردره وخاک رهگذارم
روحم که بدنده درسنکدر   هرنشئه که بنده در سنکدر
گنجینهٔ جنونکا امینم   سنسن سببم که نازنینم

یارب

یارب مددایت که بوامانت   محفوظ اوله تادم قیامت
تاقربه توجه ایتدکم چاغ   یولم آچوغ اوله یوزم آغ

مناجات

یارب کمال بارکه کبریا حقی   یعنی فروغ نور رخ مصطفی حقی
قیل غرقه بحر عشقه وجودم سفینه سین   فرمان خضره موسی ایدن اقتدا حقی
صبح وصاله ایله بدل شام هجرمی   صبحون دمیدنکی نفس دلگشا حقی
درد وبلامی رهٔ محبتده قلمه کم   راه محبتکده کی درد و بلا حقی
اهل ضلالتم ابکا کوستر هدایتنک   اهدی راه راست قلن مقتدا حقی
اندوه ودردده کوکلمی صاحب تحملات ایت   درده تحمل ایلین اهل رضا حقی

اخلاجسم ایت دعایه فضولکی درست
درکاهه جانبه لایق دعا حقی

عجزیله دعا قیلورد اولماه   اظهار نیاز ایدب که ناگاه
چکدی جرس الرحیله آواز   رسم هدی ایتدی ساربان ساز
کوچ اولدی آچلدی بارکهلر   بختیلره مهد چکدی مهلر
هرمحمله کیردی لیلی زار   کوه عنین ایتدی ناقیه بار

افغانمه ایدوب جرس اولمست   عشقه یکی ایندی ناقه‌سی مست

بو لیلینک ناقیه عرض رازی و زبان حالیله اظهار نیاز ایدر

چون ناقه‌ده کوردی شاه لیلی   قلدی آنکا همسایه‌ن احوال
کای غالیه بوی و عنبرین موی   کلچهره خارخوار خوشخوی
ای باشی آچوق یاغی یالین   بولمش نیجه کز حرم وصالن
سودا زده خیشه در دماغنک   کوکسنکده ندر بو آکی داغنک
کیمدن سنکا یتدی ظلم و بیداد   هر لحظه ندر فغان و فریاد
عشاق طریقیدر طریقنک   کر عاشق ایسنک نیم رفیقنک
نالان غم عشق یاردن سن   سن دا بیزم قطاردن سن
بن کبی یوق الده اختیارنک   پروزکه النده در مهارنک
چون دوشدی سنکله اتفاقم   رحم ایله بنکا کور اشتیاقم
لطفا ایله بنای کار خیر ایت   مجنونم اولن دیاره سیر ایت
بو شیفته‌نی یتور اول آیه   بو دردمی یتشدر اول دوایه
ناکاه کیدرده اولدی بیهوش   مطلق اوزن ایلدی فراموش

بیهوش

بیهوشلغنده دوشدی اول تن   همراهی اولن کرده بن
اول نوعیدی ظلمت شب تار   کیم اولمادی ساربان خبردار
چون کلدی اوزینه اول پریوش   اولدی بو قضیه‌دن مشوش
کوز آچدی اوزینی کوردی ایتمش   همراهی براقش آنی کیتمش
درد اوزره مضاعف اولدی دردی   دپرندی هیون ره نوردی
چوق جهد ایلدی تک و پو   چوق یول آرایوب بو کوردی هرسو
نه راه و نه راهبر بولندی   نه قافله‌دن اثر بولندی
شها یوزرا و کیدر اول سمنبر   ظلمتده مثال ماه انور
چون سیر فلکده لیلی ماه   شب قافله‌سن ایتوردی ناکاه
لیلی صفتنده کون چیخوب فرد   جمازه‌یه چکدی محمل زرد
دوشدی کنده اول سمن عذاره   مجنون حزین اولن دیاره
هریان نکران کزردی [illegible]   بر شخص حزین کورندی ناکاه
صور ناقه علامه منازل   اول شخص حزینه اولدی مایل
لطفیله تکلم ایتدی آغاز   کیمسن دیو بن ایتوردی آواز
باشن قالدربا اول اسیر محزون   دوندردی جواب آنکا که مجنون

لیلی دیدی که ای اوزینه مغرور — حاشا دیه ایژدها سوزن مور
مجنون دیدی ای در یگانه — مجنونه بیلورمسن نشانه
اول شیفته‌نن ندر نشانه — کوردکده ندن بلورسن آنی
لیلی دیدی اول پری لقادر — رخساره قدی دلربادر
سن شیفته‌سن اسیر ماتم — رخساری شکسته قامتی خم
سن خوارسن اول عزیز عالم — سن میرده پاسن اول معظم
مجنون دیدی اهل عشق اولور خوار — حسن اهلنه در صفا سزاوار
لیلی دیدی ای بهانه پرداز — قید دل زارمه فسونساز
پیکرده تلوم توکلدی عمدن — یا قامتنک اولدی خم ستمدن
مجنونی دیرلر اهل ادراک — اشعاری لطیف و لهجه‌سی پاک
سنده قانی اول ادای دلسوز — اشعار و حکایت دل افروز
مجنون دیدی اهل حال اولور لال — بدر نم اشک شاهد حال
ترتیب عبارت و فصاحت — عشق اهلنه در دلیل راحت
راحتدن اولن نجم کبی دور — کرصامت اوله دکلمی معذور
لیلی دیدی چون سنکا شکم آر — مجنون اسینکا ایله حالنک اظهار

لیلی

لیلی‌نی سورسن ایله فریاد — پر سعی محبتنک ایت یاد

بو مجنونن اظهار راز اتدوکیدر

مجنون حزین ایشتدی کیند — کوردی آنی شعره آرزومند
تفصیل غمینه ویردی اجمال — قلدی آنکا عرض صورت حال
کای سبزه دردمه ویرن آب — سررشته رازدن آچن باب
صورمه نیجه کچدی روزکارم — عشق ایچره نه اولدی حال زارم
ولدا غمین می سولیم آه — یا پند محبت و طعن بدخواه
چکدم نیجه کون جفای مکتب — هر روز مشقتیله تا شب
آخر که چوق اولدی طعن اغیار — آیرلدی بن شکسته‌دن یار
فاش اولدی چو عالمه فسانم — تدبیرمه دوشدی آتم آنم
که دغدغه طبیب کوردم — که سعیله کعبه‌یو کوردم
آچلمدی هیچ بابدن باب — تدبیرمه عاجز اولدی احباب
که نوفلا ایلدم تضرع — فیضنده بولنمدی توقع
که ابن سلامه یار اولوب بار — ویردی بن مبتلایه آزار

که زید پیمانه‌نیاندم | هر وعده که ویردی دوغرو صاندم
امیدله عمرم اولدی ضایع | حالم تبه ایتدی ضعف طالع
القصه وجودم اولدی برباد | هر لحظه فلکدن اولمدم شاد
کوکلنه قیلوب فراق تأثیر | بو بیر غزلی هم ایتدی تقریر

غزل

ای کیم هر دم فلک ایمجه دوران ایتمدی | وصل دریا ایله دفع درد هجران ایتمدی
یاردن بنک دیدی دل هیچدم بو هم دردی کیم | سیلدی بنکی دیدم هر درده درمان ایتمدی
وادی غربتده جان ویردم اول شاه حسن | هر کیجه خونی صبا اوزره جهان ایتمدی
دوستلر چاک گریبان ایلیم منع ایتمیك | کاودلی کیم کوردی کیم چاک گریبان ایتمدی
قهر ملکن دوت گر ایتر ایسن کمال سلطنت | کیم بو ملکون فتحنی فغفور و خاقان ایتمدی
تیغ سیداد ایله هر دم قانمی توکمک نه در | ای فلک کیم هر دم و درد عشقدن قان ایتمدی
عهد و پیمان ایتدی یارم کیم سنکا یارم دیو | یارلق وقتی صانورسن عهد و پیمان ایتمدی
عقل زندانیدن زندان بلا سلمز ای مجنون | کیم که بیر دم جنون ملکینی سیران ایتمدی

ستر عشقن ایتدی انجق فضولی آشکار
بو مبارک ایشی هر کیم ایتدی پنهان ایتمدی

بو بیرله

بو لیلی نین مجنوندن خبردار اولدیغی و متاع وصلنه نقد جان ایله خریدار اولدیغیدر

چون بیلدی کیم اولدیغینی لیلی | رخسارنه آقدی اشک سیلی
گریان دیدی ای گوزم چراغی | وحشیلره ایل نمله یاغی
سن بن دیدیکم حبیب ایمشسین | دردیمه طبیب ایمشسین
سنسن دون و گون دلیمده ذکرم | کوکلمده اولان خیال و فکرم
گر تا نه سیلمدم روا در | مستم بن و مست ایشی خطا در
کیمه که اوزندن اولسه غافل | بیر اوزکه نی بیلمکه نه قابل
اولدم که دماغه تیتدی بوی نیک | گوز کوردی شعاع ماه روی نیک
جان بیخبر اولدی عقل شیدا | تن قیلدی بیک اضطراب پیدا
دریای تحیره اولوب غرق | اغیاردن ایتمدم سنی فرق
معذور دوت ای صنم بو حالم | طعن ایلمه ویرمه انفعالم
سنسیز بن ایدم شکسته خاطر | یوزن شکر سنکا یتشدم آخر
گلزار امیدم اولدی سیراب | یا رب بو خیال اولدرمی یا خواب
عیش و طربم چراغی یاندی | بختم بو قودن مگر اویاندی

ایمش که ایدردی آه و ناله | دایم نگران اولوب شب و صباله
تا دولت وصل و ذوق دیدار | باللّه وخی ایتمه نالهٔ زار
ابدی قچنده توکوب سرشک گلگون | هر دم دیر ایدی که قانی مجنون
منظورنک اولپدی اول سمنبر | قیل مقدمنه نثار گوهر

تصویر رسیدن لیلی بمجنون در صحرا

ایجان که جگرده نک نظاری | کورمک ده ایلیوب همیشه یارے
تیدنک آنکا گل صبح امیدی ایتدن | کیت یاره کس اختلاط ایتدن

دردینی ویرکن اول پریزاد
سوزیله بو شعری اتدی بنیاد

آچدی

آچدی کوکلم فلک یاغزنی تانتمدی | قیلمدی حرمتی یار زوکریان اتمدی
قلمدی پیدا دلمه یوز پاره پرخون کوکلمی | پرچمنده گل کبی هر لحظه خندان اتمدی
شکر کیم ویردی فلک کامم نی نومید ایدی | شیوهٔ مهر و محبتده پشیمان اتمدی
دردیوقدر کیمسه ده یوقسه طبیب فیض عشق | کیمده کوردی دردیم ولدرده درمان اتمدی
صبر یوقدر هر دم عالمده یوقسه روزکار | قانسی مشکلدر که تدبیر یله آسان اتمدی
دوتدی سیلاب و چشمم یریوزن اما خوشا | کیم بنا صبر منک اول سیل ویران اتمدی
عشق سوداسنده جانی قلدم متاع وصل یا | فضولی جان ویرن جانانه نقصان اتمدی

بو مجنونک خبرانهاست حیرتی و لیلیدن استغنا غفلتی در

مجنون دیدی ای آچن بکا راز | لطفیله قلن بنی سرافراز
کیمسن بکا ظاهر ایله آدنک | بو بادیه ده ندر مرادنک
جان تازه لنور فصاحتنکدن | بو لهجهٔ پر ملاحتنکدن
خلقے خوش و لفظی جانفزاسن | بیله کورنر که آشناسن
باللّه نه دیاردن کلورسن | نه راهگذاردن کلورسن
گر لاله ایسنک نه داغدانسن | ور سوسن ایسنک نه باغدانسن

شیرین شیرین تکلّمک وار ‏— حال دلمه ترحّمنک وار

پیکانه دوا و مرهم بو حالی ‏— پر لطفیدن دکل بو حالی

بیهوده دکل بو کوکلم آلمق ‏— کلمک شامها و ورره یه یالمق

عقل اولدی نیمله همراه ‏— احوالنکدن اولوردم آگاه

غم کوکلمی اتمیه ی بیتاب ‏— کوز پرده سی اولمیه خوناب

غفلت خللندن ایرلوردم ‏— البتّه کیم اولدوغنی بیلوردم

چون بنده یوق احتمال ادراک ‏— سن سویله اوزنکی کیمسن ای پاک

غزل

ایله سرمستم کیم ادراک ایتمزم دنیا ندر ‏— بن کیمم ساقی اولن کیمدر می صهبا ندر

گرچه جاناندن دل شیدا ایچون کام استرم ‏— صورت جاناندن بیلمزم کام دل شیدا ندر

وصلدن چون عاشقی مستغنی ایلر پر وصال ‏— عاشقه معشوقدن هر دم بو استغنا ندر

حکمت دنیا و ما فیها بیلن عارف دکل ‏— عارف اولدر بیلمیه دنیا و ما فیها ندر

آه و فریادنک فضولی ایچید بدر عالمی ‏— کربلای عشقده خوشنودسن غوغا ندر

تمامی سخن

لیلی دیدی ای قرینهٔ روح ‏— کام دل مبتلای مجروح

مژده که مراد اولدی حاصل ‏— مقصود ده سنی حق ایتدی واصل

لیلی نیم آرزوی جانک ‏— کام دل زار و ناتوانک

مشتاق جمالیدنک همیشه ‏— محتاج وصالیدنک همیشه

حالا که میسّر اولدی دیدار ‏— تقصیر و تعلّل ایتمه زنهار

کور دولت وصلی غنیمت ‏— کل اینمه قیلمه فوت فرصت

دل ندر وصاله تشنه کدر ‏— ور جانمه ییا ناتشنه کدر

چون دوشدی مجالنک اتمه اهمال ‏— کل یوزنکی دوت اتشنک آل

گر خسته سینک نیم طبیبونک ‏— ور عاشق ایسینک نیم حبیبونک

کل بزم وصاله محرم اولغل ‏— پر لحظه نیمله همدم اولغل

ویر نرگسه لاله ایله رونق ‏— ریحان ترا ایله زیب زنبق

فیروزه می ایت قرین یاقوت ‏— قل طوطیه قندنیدن قوت

پیوند کل ایله ارغوانی ‏— خضره بیور آب زندگانی

ور عاشق مبتلا دکلسن ‏— مجروح غم و بلا دکلسن

تقلید ایله کوستر علامت ‏— قلما وزنکی بنی ملامت

پر عقل و فراست ایله پیدا ‏— انجق بنزی ایتمه خلقه رسوا

ای کل بو سنکا دکلمیدر رنک — کیتمز اولمیه سن ببله هم رنک
بن عرض ایدم آفتاب رخساک — سن قلمیه سن حرارت اظهار
بن حاجم ددیتم دیم که کل ال — سن دورمیه سن ایاغه فی الحال
چوق تجربه قلمشم اولور آنز — معشوقنه عاشق ایلمک ناز
اظهار حیا لن ایلمک نکار — بلبل کوردب ایلمیک تغافل

تقریبا اول بت دلارا
هر طرفه غزل هم ایتدی انشا

ای قلب شیدا سنی بندن بو استغنا ندر — نیشه صورمزسن که احوال دل شیدا ندر
کرچه کا خلق ایچره پروا قلمدیک معذورسن — بو که تنها لغده قیلمزسن بنکا پروا ندر
سهلدر کر بلمیوب حالم ترحم قلمیک — حالمی بیلمک تغافل ایلمیک عمدا ندر
کل تمناسنده دیرلر بلبلنک غوغالرن — چون کلی کوردکده کلمز سویلمزم غوغا ندر
اول پری مطلق بنی رسوایه قلمز التفات — انفعالی بلمزم جرمم بنی رسوا ندر

بو سلیمه مجنونی اظهار استغنا و اثبات صفای اعتقاد در

مجنون دیدی ای بت پریوش — خاشاک ضعیفا ورمه آتش

یاندر مغمه

یاندر مغمه تیر وصالنک — یوقدر بنکا طاقتی وصالنک
زنهار کتورمه ای سمنبر — آیینه عارضنک برابر
هر ذره کیم وجودی یوقدر — آیینه دن آنکا سودی یوقدر
اولکونکه کوزمده واریدی نور — کوزدن یوزنکی یاشوردک ای حور
حالا که نظاره اولدی مشکل — دورمق نه ایچون بنکا مقابل
عشق ایتدی بنای وصلی محکم — معنیده بنی سنکله همدم
رفع اولدی بو اعتبار صورت — حاشا که اولم شکار صورت
لذت رخ یار دلستاندن — جاندر بولن ایدری نغ جاندن
جانم کیدلی بنی زماندر — جسممده کی شیمدی اوزکه جاندر
سنسن حالا تنمده جانم — کوزده نورم جکرده قانم
بندن بنی ایلدنک بری سن — عرضه کیمه ایلیم سنی بن
بنده اولن آشکار سن سن — بن خود یوقم اولکه وار ایسن سن
دایم سنکا بنده در تجلی — بن غیردن اولمشم تسلی
کر بن بن ایسم نه سن سن ای یار — ور سن ایسنک نیم بن زار
چون بن اولوبم سنکله مملو — وحدت روشنده خوش در کل بو

کیسم پیشره ده یتیم نشانو | پیراوزکه مکان بپسلم مکاننک
اوّل بو ایشی ایدنده بنیاد | بن طفلدم و زمانه استاد
ایتمشدی سنکا بنی مقید | کویا او قودردی درس ابجد
حالا ایدیم کمال حاصل | ابجد سبقن اوقورمی کامل
چون ییدی کمال سرخط عشق | سرخط کوروب انجا ایلرم مشق
رسوالغه چون بن ایتمشم آد | سن هم بو سلوکه ایتمه بنیاد
دوت پرده عصمت ایچره آرام | رسوای نیم سن اول نکونام
مجنون بنکا دیرلر اهل عالم | انجق بنکا در جنون مسلم
سن اولمه فسانه خلایق | مجنون ایشی لیلیه نه لایق
مجنون نیم ای بت وفادار | دیوانه لغه نیم سزاوار
سن ایله جهانکه ذکر کون | لیلی نه رواکه اوله مجنون
غمخوار ایسنکا ای بت پریرو | غمخوارلغنک همین تیر بو
کیم پرده نشین اولوب همیشه | دایم قیله سن حجاب پیشه
کون کبی چیقوب مدام آسره | کوسترمیین جمال غیره
کیم سنده نه اوله رسم عادت | اطوارمه در نیم شهادت

بن عشق کنده کهنده خالکم | ایل حمله پسلوبنی که باکم
رحم ایت بنکا ای بت وفادار | طعن اهلینک آغزن آچمه زنهار
چون بن ره و رسم عشقده دوم | ناموس طریقنی اوتندم
ناموسنکی ساخله هر خللدن | سن عقل ایتکینی قویمه الدن
تقریبله اول اسیر مهجور | بو مادده شعری ایتدی مذکور

خیالیله تسلیه ر کوکل میل وصال ایتمز | کوکلدن دیشره پرپاره اولدن عاشق خیال ایتمز
حقیقی عشق چون مستوجب نقصان دکل مطلق | اوزن اهل حقیقت اوله حسن و جمال ایتمز
کمال عشقه طالب محترز در حسن صورتدن | که قید حسن صورت عاشقی صاحبکمال ایتمز
دلیل جهلدر عشق اهلنه صورت پرست اولمق | که عاشق اقرافنی ممکنیله اتصال ایتمز
کوکلده سست و تمکین لسه بو طرز کوزده جولانی | محبت ثابت اولسه وزیر بند انتقال ایتمز
سودا ماسودن لوح دل جا کرک دایم | موحّد صفحه سی دراکه نقش خط و خال ایتمز
اراتد ضایع ایتمز اهل معنی صورته هرکز | حقیقت جوهرن جهل مجازه پایمال ایتمز

مقید اولمز اهل صورتنک نیکنه حال اهلی
فضولی کبی مقید در کرا ادرک حال ایتمز

لیلی دیدی ای وجودکامل   قرب حقه عصمتیله قابل

معراج کمالنکی صانوردم   کیفیت حالنکی صانوردم

اولدم نیچه اولدیغنکدن آکاه   خوش مرتبه در بو بارک الله

احسنت که ذات پاکمش سن   پاکیزه وجود خاک ایمش سن

انصاف همین اوله قناعت   تسکین هوایه استطاعت

عشقنکده ریا کمان ایدردم   اطوارنکی امتحان ایدردم

المنة لله اولدی معلوم   وصل اولدیغی مشربکده مذموم

غمناک ایدم ایلدنک شاد   بو قید تعلقندن آزاد

پیر غافل خودپرستیدم بن   جهلیله مدام مست ایدم بن

آرایش زلف وخال ایدردم   پیوسته مونی خیال ایدردم

کیم سن طلب وصال ایدرسن   نظارهٔ زلف وخال ایدرسن

حالا بکا روشن اولدی حالنک   معراج حقیقت کمالنک

بن بیلدکم بو زلف وخالی   چشم سیه وغدار آلی

اوز جانمه ایچون دکل شب وروز   نذر نظر ایلدم ای دل افروز

تا ایلیه سن دمی نظاره   تسکین ویره سن دل فکاره

هم سن اوله سن مراده واصل   هم اوله بکا ثواب حاصل

بو قدر چو نظاره میلی سنده   بنلر بو جمال خوب بنده

تن در چنبنده درد وانم   کنج بدنمده نقد جانم

دیردم اوله صرف رهگذارک   کورد کده ردن قیلم نثارک

توفیق وصالنکا یدم دراک   اندیشهٔ هجردن دلم پاک

حالا که میسر اولمز اول کام   اولمق نه روا اراده بدنام

نسخ خط اعتبار قیلدم   راه عدم اختیار قیلدم

تا نیچه دیره غبار صورت   آیینهٔ ذاتمه کدورت

وقت اولدی که روشن اوله مرآت   مستغنی اوله صفاتدن ذات

خوناب غمیله دولدی کونکلم   غنچه صفتی دوتولدی کونکلم

فرض اولدی که طی قلم باطلم   قطع ایدم اوزمدم اصطلاحم

ستر ایدم عدم حجابن   رخساره چکم فنا نقابن

تا حسن رخمکه استمز یار   اولمایه نصیب چشم اغیار

زیرا که نشان حسن قابل   اولدر آنکا عاشق اوله مایل

حسنمده چو یوق قبول عاشق   نقصانمه اولمقم نه لایق

بو حاله مناسب اول پرداز
فی الحال بو شعری ایتدی انشاد

نه دلبر کیم دمادم عاشقه عرض جمال ایتمز
قالور ناقص بو کو فیض نظر کسب کمال ایتمز

دکل حد تمیین عاشقی معشوقدن قابل
نه حاصل حسن صورتدن که جذب اهل حال ایتمز

کرک رخساره معشوق مخفی غیر عارفدن
که عارف اولمین ادراک حسن ذو الجلال ایتمز

هوای وصلده کیم خوبلر عشقیله طالبدر
وکرنه عشق کامل فرق هجران و وصال ایتمز

اولان نقد حیاتن عاشقنک معشوقه صرف ایلر
نه ظلمدر اکر معشوقنه عاشق حلال ایتمز

مجاز اهلینه خوبلر جلوه قیلمز اهلنه کیم
اوزان اهل حقیقت تبلانی لطف و خیال ایتمز

فضولی عالم صورتده سرکردان کزر زاهد
زهی غافل بو سودانن سر انجامن خیال ایتمز

چشم ایله دین سوزینی اول ماه
پیرانه نشین کوردنی ناکاه

ناقه اثریله سبک خیز
کوردی که کلور نسیم تک تیز

سیلدی بت کلرخ و سمن بوی
کیم اوزی ایچونده اولدی تک و پوی

بیلدی که رقیب بدکماندر
کاندده دل و بلای جاندر

اول ماهوش اولدی غنده غائب
المش آنکا سر حقیله طالب

کلزاره هنوز تمدین خار
کل قیلدی وداع صحن کلزار

اول حالته واقف اولمدین غیر
دیرندی جنازه سبک سیر

جو نیده کوروب اول آفتابی
ترک ایتدی شتاب و اضطرابی

توفیق مراده اولدی خوشدل
دوشدی یوله قیلدی عزم منزل

شهبازی تیوردی آشیانه
تا یشوردی همالی باغبانه

مجنون ینه قالدی زار و مهجور
همصحبتی مار و همدمی مور

نه دورمغه طاقت و قراری
نه کزمکه الده اختیاری

بو مجنونک معراج فضایلی و بیان مرتبه حسن خصایلیدر

شاهنشه ملک محنت و درد
یعنی مجنون درد پرورد

پیراکیدی کیم بو عرصه خاک
آننک کبی کورمشدی پیرپاک

معموره قرب حق مقامی
اردواحد فریضه احترامی

چون نفرت شر نسل آدم
قلدی آنکا وحشتی مسلم

هر وحش دونیدی پر فرشته
یار اولدی اول آدمی سرشته

ظاهرده رفیقی وحشیله طیر
باطنده ملایکیله همسیر

قلمشدی کمال اعتدالی   کسوت المندن آنی خالی
سیلمشدی جهانن اعتبارین   یوق یرینه صانمشیدی وارین
چکمزدی جهانده اول جهانگرد   اندیشهٔ گرم و غصهٔ سرد
دوتمشدی طریق اهل توحید   بولمشدی کمال ترک و تجرید
اولمشدی وجودی پاک و پرنور   آلایش اکل و شربدن دور
تحصیل قلوب صفاسی سیرت   بولمشدی مجازدن حقیقت
اعیانه یوقیدی اعتمادی   نقاشی ایدی نقشدن مرادی
موزون ایدی طبع نکته دانی   هر نکته ده واقف معانی
آوازی ایدی سببی ملایم   اسلوبی درست و اصلی قایم
تحریر ایله هر چکنده آواز   قوشلاره دوتردی راه پرواز
گاهی غزل و گهی قصیده   انشا قلوبا اول ستمرسیده
سوزیله دوقوردی گاه و بیگاه   پرنجه عزیز آنکله همراه
یازرلردی تمام شعرین   اوقورلردی مدام شعرین
عالمده اول غریب مهجور   اکثر بو سببدن اولدی مشهور
آوازی و ذهنی و جمالی   قلمشدی مقید اهل حالی

[illegible]

کیسم ولسه بو پوچ کماله قابل   دیمک اولور آنکا ذات کامل

پیوسته قلوب کمالن اظهار
بو بیتلری ایدردی تکرار

بز جهان معموره سن عینده ویران بیلمشوز   عافیت ملکن بو ویران ایچره پنهان بیلمشوز
کرا وزن ذا بیلو تقلیده صورت پرست   عالم تحقیقده بز آنی نادان بیلمشوز
بیخبرلر شربت رحمت بیلورلر باده یی   بز حکیم وقتوز آنی توکشورقان بیلمشوز
بیلمشوز کیمیم ملک عالم کیمیه قلمز وفا   اولزماندن کیم آنی ملک سلیمان بیلمشوز
آیرو دوشمز شنس فضولی مسجد و میخانه دن   سهو ایتمش ولکیم سنی بز اهل عرفان بیلمشوز

بو بلبلینون بهار عمرینه خزان ایرودوکی و گلبن حیاتینه صرصر نقصان ایتوردوکی ایندکی

ساقی کوزه کلدی نشاء می   پر ایچه قدح یریت پیاپی
عزم طرب ایتدی نک اهتمام ایت   ذوق طرب اهلنک تمام ایت
بزم اهلنه جام لاله گون ور   اما بزه جمله دن فزون ور
زیرا که هنوز نسیم مستم   غم سلسلهٔ سینه پایبستم
خوشدر طرب اهلنک بساطی   اولسیدی ثبات و انبساطی

تاریخ نویس عالم ایام   بو قصه یه ایله ویردی تمام
بکم وصلدن اولمیوب تسلی   مجنوندن اولنده دور لیلی
کسمشدی تعلقین جهاندن   قطع نظر ایلمشدی جاندن
بر فصل که دست غارت دی   گلزار بساطنی ایلدی طی
ماتمکده اولدی عرصهٔ باغ   ماتمده سر و ذلّه زاغ
لیلی کبی اولدی لاله مستور   مجنون کبی شاخ ارغوان عور
رنج یرقاندن اولدی اشجار   لرزان و ضعیف و زرد رخسار
صولدی گل و لاله نک چراغی   صرصر بلی ظلمت اتدی باغی
گل هم تعرّض هوادن   لاله ستم دم صبادن
رختینی یاتوردی باغلرده   لعلینی یاتوردی داغلرده
بر بادشماله اولدی هر نهر   هر نهرده صو مشابهٔ زهر
ایل آب حیاته آتش اولدی   آتش ایلیخنده دلکش اولدی
گوکدن یره ینددکده باران   هر قطره اولوب مثال پیکان
گویا که تیردی باغه پیداد   کیم شعبدهٔ تحرک باد
بر صحرا آب آهن اتدی   آندن تن باغه جوشن اتدی

بر کون

بر کون بو هواده لیلی زار   غم دفعنه اتدی میل گلزار
گوردی گل و لاله دن اثر یوق   انواع شجرده برگ و بر یوق
صحن چمنک صفاسی گیتمش   نقصان صفا کماله یتمش
نه سبزه تننده تاب قالمش   نه برگ یوزنده آب قالمش
ماتمکده گوردی بوستانی   رقّت اوده اوتشدی جانی
سوز جگر ایله یانه یانه   شرح اتدی غمینی بوستانه
کای باغ ندر بو آه سرزنک   بن خسته یه ظاهر ایله دردنک
بن داخی سنک کبی نزارم   بر گلدن ایراغ زرد و زارم
نه دولت قربنه قبولم   نه روضهٔ کوینه وصولم
سن گرچه خزانه سن گرفتار   البته بهاره امکنک وار
امید وصال بنده یوقدر   سندن غم و غصه بنده چوقدر
آرتردی غم آغلدقجه دردن   گریان گوکه دوندردی زردن

بو لیلینون آناسینه وصیت اتدیکی و دونیادن گیتدیکیدر

معبودنه عرض قیلدی رازن   بیلدردی گوکلدکی نیازن

کاه حاکم عرصهٔ قیامت — سلطان سریر استقامت
نومیدلق آتشینه یاندم — باللّه بو وجوددن اوصاندم
چون دستِ ددویانده ناقبولم — باللّه بو حیاتدن ملولم
بن شمع شب فراق یارم — سوزان وسیاه روزکارم
یاندردی بنی جفای عالم — دکلمزم اولمینجه بردم
دیردم که وجودم اولسه باقی — شاید دوشه وصل اتفاقی
پرتو برجنده آشنایم — بیلدم که وجود امش نقابم
یارب بنی ایت فنایه ملحق — کیم راه فنایش ره حق
پاک ایدی دعاسی اتدی تأثیر — فی الحال مزاجی اتدی تغییر
تأثیر هوای نامناسب — ترکیبنه قلدی ضعف غالب
کلدکجه زیاده اولدی دردی — تب لرزه فراغتن کیدردی
محو اولدی تب ایچره اول پریوش — بر شمع کبی که کوره آتش
اکسلدی عرقده جسمی تابی — بر کل کبی کیم کیده کلابی
ضعف تنی دل مقامنه یتدی — کیم تب ایچنده جسمی ایتدی
بستروه طلب قلن نشانن — کورمزدی وجود ناتوانن

رفع اولدی نشانهٔ سلامت — موتینه کورندی بنک علامت
عزم ایلدی اولقده مسافر — رحلت اثری جوا اولدی ظاهر
رفع اتدی حجاب احترازن — فاش اتدی آنایه کزلو رازن
کاه درد دلم دواسی آنه — شمع املم ضیاسی آنه
غم کرلمکیله جانه یتدم — ناممکن ایدی تحمل اتدم
حالا که مقرر اولدی کتمک — فرض اولدی بو سری ظاهر ایتمک
اولسون سکا ای ضعیفه روشن — کیم تیغ هوا هلاکیم بن
جسمده یوق اوزکه درد تابی — الا غم عشق اضطرابی
بن عاشق زار دیپناهیم — بیرماه لقایه مبتلایم
سوداسی ایله یوق اولدی وارم — کیچدی هوسیله روزکارم
جوق آرزو ایلدم جمالن — بیردم کوره بیلدم وصالن
حالا کیدرم کوکلده سوزی — الدن نیجه بو بیله ایدی روزی
انجق دکلم بن پریشان — اول ماه غمنده زار وکریان
اولها هم بن زار مبتلادر — سرکشته وزار وبینوادر
بندنکه جنونی افزوندر — قیس ایکن اولوبدر آدی مجنون

دایم گیچورر غمده ایام | هرگون آنکا حاصل اولمیوب کام
رسوای زمانه اولدی بندن | آفاقه فسانه اولدی بندن
همواره دل فغان و آهی | یا قمری بی آشنانک گناهی
بن کیمم کیدرم بو خاکداندن | دردم بو که شرمسارم آندن
دیمونس روزگارم آنه | غمخوارم و غمگسارم آنه
بن دار بقایه عزم ایدنده | دنیا فنی وداع ایدب گیدنده
بن سیز چکوب آه زغفانلر | صحرالره دوشدکنکز نالر
دوشسه یولنکا اول ولی ناز | عرض غم ایله اول نگاره
زنهار آنکا اولنده واصل | خوش کیمسه دو آندن اولمه غافل
دوش آیاغنه رضاسن استه | بن مجرم ایچون دعاسن استه
عرض ایله که ای وفالو دلدار | جان ویردی یولنکده لیلی زار
عشقکده یرینه ییتدی لافی | دعوینکنک اولمدی خلافی
سویله بن زار و مبتلادن | کامی عشقده لاف ایدن وفادن
خلوتکه انسه محرم اولدم | آزاده و شاد و خرم اولدم
سن هم گله کو تعلل ایتمه | بن منتظرم تغافل ایتمه

کرصا

کر صادق ایسن بو یولده ای هم | صبر ایلیه ایله ترک عالم
گل کام دلیله اولدم یار | پرپرده که بو قدر آنده اغیار
دایم اولم پرا بوده همراز | کیپ حقیقیم دیشره آندن آواز
خوش منزل امنه بو شمشه | بی طعنه دوست وجور بدخواه
بندن اسنه ایلمک خبردار | بسم الله اگر ارادتنک وار
چون قلدی وصیتنی آخر | عزم سفر ایتدی اول مسافر
یاد ایلدی یار مهربانن | وصل آرزوسیله ویردی جانن
کیمدر که جهانده فانی اولمز | دور فلکون امانی اولمز
دنیا ییدی باشلو اژدهادر | اندیشه ایلقی خطادر
هر لطفینه در دفینه بنک قهر | هر شهدنه در قرینه بنک زهر
دوران اوزرنده در زمانه | البته گلن کیدر جهانه
ارباب زمانه ویر و پند | بو شعری نه خوش دیمش خردمند

غزل

بو عالم کیم کوکلنکی قیده بن چکر محنت و عذر | فنا سرمنزلن سیر ایلیه کیم هر خونیچه عالم
آلوب نهایتی قبر ایچره بغیر قیلدی و یکدن | طریق انس دوکیم آزوخ چراغ آردر

دکل محکم جهان ملکنده هر بنا کیم قیش تنک — فنا ملکنده طوتمش منزل کیم دل بنا محکم ایده
اجل آلاشمز خوف وخطادن قورتولور نفسی — بو جوهر کیمیای دولته اکسیر اعظم ایده
کمال غنی انسان متوطن درر ادکلمه — بلی مجری ایدن حکمنک تماشای تجلی حق ایده
بهار تا می کیرسه لاله زار حاک احزاسن — تحیر کورمه کیم هر ذره بیر حالیله بر جهد ایده
اسیر نفسه راه جهان بیلمز فنا قدرن — فضولی ترک وتجریدی نکا انجق مسلم ایده

تمامی سخن

لیلی کل کلشن لطافت — چون کوردی خزان بلیله دهشت
پامال خزان اولوب بهاری — انجامه ییتشدی روزکاری
بیچاره آناسی آچدی باشن — باشندن آشوردی قانلو یاشن
کافورینی توکدی زعفرانه — سوزدلیله کلوب فغانه
چوق آغلدی ایتدی آه وناله — آغلر کیشی اولورسه بیله حاله
القصه دوتوب طریق ماتم — اول واقعه‌یه اغلدی عالم
تعظیمله دوتدلر عزاسن — قبرن دوزوب اوردلر بناسن
تن اولدی مقیم روضهٔ خاک — روح اولدی قرین اوج افلاک
شوق اهلنه قرب حاصل اولدی — دریاسنه قطره واصل اولدی

بو مجنونک لیلی وفاتندن خبردار اولدوغی و دوست یادیله دنیادن دنیادن کتدکیدر

محنت چمننده کل درنلر — عالمده بیان خبر ویرنلر
غم نسخه‌سن ایلینده تحریر — ویرمشلر انکا بو نوع تشهیر
کیم زیدستم رسیدهٔ زار — اول واقعه‌دن اولوب خبردار
فی الحال قلوب عزیمت راه — مجنون حزینی ایتدی آکاه
کاشیشه شکسته طالع — افسوس که سعیون اولدی ضایع
ادبار طلسمنک ایتدی باطل — بو شغله‌دن دخی نه حاصل
بازار بوزلدی بیع بساطنک — بو سلسله دکس ارتباطنک
لیلی سکا ویردی زندکانی — سن اولدک ایدی اول اولدی فانی
سن صدقه‌سی اولدغنک پریشن — صدقه سکا اولدی بلا کش
عزم ره جنت ایتدی اول حور — فردوس مقامن ایتدی معمور
مجنون که خبردن اولدی آکاه — سوز جکر ایله چکدی بیر آه
کیم غلغله‌سن هم اولر مانده — جانانه ایشتدی اول جهانده
از قالدی که ناله‌سیله دلدار — اول خواب اجلدن اولدی بیدار

هر لحظه بلندا ولوب خروشی — دوشدی یره کتدی عقل و هوشی
چون کلدی اوزرینه چکدی ناله — یاغدردی خزانی اوزره ژاله
طعنه سوزن اتدی زیده بنیاد — کای ساقی بزم ظلم و بیداد
ندم سنکا قصد جانم اتدنک — قصد دل ناتوانم اتدنک
قیدنک بن زار و ناتوانه — اوردنک ستم آتشینی جانه
زهر یدی اکر بو ویردوکنک جام — کیم مرک پیامن ایتدی اعلام
هر مورچه ندر بو کینه — عزت می یتوردی کبر بزیه
تاثیر ستمدن اجتناب ات — باری بوکناهه یر ثواب ات
القصه نیجه یارا ولن دیاره — شمع ایله نیجه همدم اول مزاره
دوشدی یوله زیده اولدی همراه — هر حالیله کیم نعوذ بالله
چون کوردی مزار کلعذارن — دوشدی و قوجقلدی مزارن
کوکسینی لحد کبی قلوب چاک — مرقد کبی باشنه صاچدی تپراغ
قبر اوزره آچیلدی قانلو یاشن — لعل ایلدی یاشی قبر داشن
پر یوزن ایدوب سرشک مملو — ییقدی یره اول سرشکدن صو
اولدی دل اشک بی قراری — قبر اوزره نکارینک نثاری

کوزیاشنه

کوزیاشنه ایلدی مخاطب — کای تیره شب فراقه کوکب
چیقموش سنکا شمدی اولدی واجب — کیم اولدی اول آفتاب غایب
هر برجی مقام دوتمش اولماه — کیم بولمز آنکا نیم همراه
سن دوره اکر مروتنک وار — کیر تپراغه آنی ایسته زنهار
کورقنده در اول دریکانه — تیتمش آنکا آتش زمانه
پابوسن ایدوب بتور نیازم — سویلر بو تضرع ایله رازم
کای شمع ندر بو اجتنابنک — بن بخت سیاهدن حجابنک
جام می غم دوتنده عالم — سن همدم ایچدنک بو جامی بن هم
مست اتدی اکر سنی بو باده — کیم بزمده دورمدنک زیاده
هر ناوره شمع یدنک شب افروز — دوشدی سنکا ذوق عشقدن سوز
هر نیجه زمان اکرچه یاندنک — سوزدله دوزمدنک و صاندنک
بیدارلغه کتورمدنک تاب — شهلا کوزنک اولدی نرکس خواب
همراهمیدنک بو یولده یاراه — همراه قویوب کیدرمی همراه
افلاکه تفاخر ایله انجاک — کیم اولدی دفینک اولدر پاک
زلفینه معارض اولمه یار — کیم آنده مقیمدر دل زار

خاکسنه تعرض ایتمدی مور / کیم باغلو در آنکا جان مهجور

ای عمر کل ایمدی باری سن هم / کیم چشممه تیره اولدی عالم

عالم خوش ایدی که واریدی یار / چون اول یوق اولمسون نه کیم وار

ای جان تن خستهیی وداع ایت / پرخنده ایله تیز نزاع ایت

مشتاقونکم ای اجل کرم قیل / دفع الم ایله رفع غم قیل

قورتر بنی اضطراب غمدن / دیر مژده وجوده عدمدن

آیینهمی ایله زنکدن پاک / قیل پرده اعتبارمی چاک

رفع ایت نه ایسه آرده حایل / ایله بنی دلنکاره واصل

تکلیف وصال ایدر بکا یار / پرخلوت کیم یوق انده اغیار

بن کیتمه مک ایلسم خطادر / سندن بکا بر مدد روادر

بالله مدد مدد قیلمه اهمال / کیم بخشمه یوز دیرمدر اقبال

یارب بکا جسم و جان کرکمز / جانانم ایستر جهان کرکمز

من بعد ذلیل و خوار قیلمه / سرگشته روزکار قیلمه

افغانده ایکن کیدب قراری
اولدی بو غزل دلینده جاری

یاندی برجانم هجرله وصل رخ یار استرم / دردمند فرقتم درمان دیدار استرم

بنک بیمارم ولکن بیهوده فرسایار اتدکم / بلمسنم ناله ن نفس قیدنده کلزار استرم

دهر بازارنده کاسددر متاع همتم / بو متاعی صاحب عشقه پراذرکه بازار استرم

فانی اولمق استرم یعنی بلای دهردن / سوحت جسم ضعیف و جان افکار استرم

نوله کر قلسم شب هجرانی تمنا از صباح / بیلیم چوق قدر غمم دفعینه غمخوار استرم

چون تقاضا زمنده دردلدار بی درد بزم / بو فنا دیرنده بزم وصل دلدار استرم

ای فضولی استر کیمه رضا ایله فنا
بن که بوندن اوزکه بلمم چاره ناچار استرم

چون راز درون اتدی تقریر / رای نه موافق اولدی تقدیر

اولدی قبول عنایت حق / قیلدی آنی مقصده موفق

کل دیردی حدیقه ملدن / می ایچدی صراحی اجلدن

قبرینی قوجقلدی نکارون / جان صدقهسی اتدی دلفزان

لیلی دیدی ویردی جان شیرین / اول عاشق بیقرار و مسکین

انصاف همین اوله محبت / بو دیره ده مقام حیرت

کویا که النده ایدی جانی / دایم کوزه دردی اولزمانی

چون دردله یتدی اولزمانه … آندن پر حرارت اولدی جانه
هر نیچه که واریدی نگاری … عالمده ایدی آنک قراری
چون قیلدی نگاری ترک عالم … بو عالمی ترک قیلدی اول هم
چون کوردی بو حالی زید غمناک … افغان ایدیباتدی یقه سین چاک
فریاد قلدی نوحه بنیاد … اوج فلکه یتوردی فریاد
زار آغلدی اکیسی هم اولدم … آهی دودنه بغلدی عالم
ایل جمع اولوب اتدلر نظاره … مجنون سیاه روزکاره
قبر اوستنه کوردلر کلمش … جانانه جان نثار قلمش
احوالنه آغلیوب سراسر … دفن اتمکن اتدلر مقرر
غسل ایلیوبن تن نگارن … ولدلر سنک آچدلر مزارن
قویدلر آنی همان ولمزاره … غمناک یتشدی غمکساره
روح اولدی فلکده زهره همراز … تن اولدی تنیله پرده دمساز
رفع اولدی تعلقات حایل … مطلوبنه طالب اولدی واصل
هر بزم ایکی شاهه محفل اولدی … هر برج ایکی ماهه منزل اولدی
قبر اوستنه قویدلر نشانه … فاش اولدی بو ماجرا جهانه

طوفنده اولوب مراد حاصل … اول قبره خلایق اولدی مایل
کیچه کیجه زمان مکرم اولدی … حاجتگه اهل عالم اولدی
بودر اثر محبت پاک … خوش مرتبه در بو قالبنک ادراک
اول مشهده زید اولوب مجاور … آثار صدق اتدی ظاهر
تعمیر ایچون اتدی چوق عطالر … تدریجله قویدی چوق بنالر
پیوسته حرارت جکردن … قندیل مزارن اتدی روشن
جاروبله آب اولانده مطلوب … آهیدی واشکی آب وجاروب
هر لحظه ایدردی تازه ماتم … قلمزدی فغان وناله سن کم
اول مونس ومشفق موافق … هر کیجه قرین صبح صادق
بیمار تمننده قالمیوب تاب … قلمشدی مزاره یاصدانب خواب
خواب ایچره کورندی اول نگاره … بر باغده ایکی مهپاره
رخسارلرنده ذوقدن نور … هم غم ودرد وغصه دن دور
خوش وقت ونشاطمند ودلشاد … اغیار تعرضندن آزاد
هر مهوشنه نک فرشته صورت … اخلاص اولمش اهل خدمت
صوردی که بولر نه ماهلردر … نه رتبه لو پادشاهلردر

بو روضه‌نه روضهٔ برین در
بو قومه نه قوم نازنیندر

بو دردیدلر ریاض رضوان
بو قوم خجسته حور و غلمان

بو ایکی مه خجسته رخسار
مجنون ایله لیلی وفادار

چون اولدی عشقه کردلرک پاک
اول پاکلک ایله اولدیلر خاک

منزللری اولدی باغ رضوان
چاکرلری اولدی حور و غلمان

چون مونده رضا ویردلر قضایه
صبر ایلدیلر غم و بلایه

کتدکده جهان بیوفادن
قورتلدیلر اول غم و بلادن

چون زید یوقودن اولدی پیدا
بو نکته‌نی خلقه ایتدی اظهار

خلقک اولوب اعتقادی افزون
اول قبره زیارت اولدی قانون

بو خاتمهٔ کتابدر

ساقی متغیر اولدی حالم
سویلشمکه قالمادی مجالم

من بعد زیاده ویر منه باده
رحم ایله که سرخوشم زیاده

خوش غفلت ایله کچوردم ایام
بیلمن که نولور ایشیم سرانجام

سرمایهٔ عمر کتدی الدن
سود ایتمدم ایتدکم عملدن

فریاد

فریاد بو جوردن که کردون
احوالمی ایلدی دکرکون

دون دیدهٔ تر قلوب کهربار
کردونه دیدم که ای جفاکار

هرکز روشنکدن اولمدم شاد
دائم غم و محنتکدن آزاد

احبابه نقیض دورانیدرسن
ارباب کماله جور ایدرسن

مجنون اکر اولسه ایدی جاهل
اولمزدی نک طاعتنده کاهل

فرماننه انقیاد ایدردک
کوکلینی مدام شاد ایدردک

اهل هنر اولدیغی سببدن
صاحب نظر اولدیغی سببدن

اقرانی ایچنده خوار قلدک
بی عزت و اعتبار قلدک

لیلی کبی اولیدی بی حیاسز
ناکس کبی مهرسیز وفاسز

اولمزدی آنکا همیشه جورک
کامنجه مدام اولوردی دورک

فضل و هنره مایل اولدیغندن
ادراکه کامل اولدیغندن

دائم غمی الده زار ایدرسن
آشفتهٔ روزکار ایدرسن

بن هم کر اولیدم اهل تزویر
ایتمزدک اعانتمده تقصیر

سندن غرضم اولوب سرانجام
دورکده بکا اولوردی بر کام

چون اهل وفاره نک عارم
جورکله همیشه خوار و زارم

بو یوزدن ایمس سنینگ مدارنگ / وار ایمدی که یوقدر اعتبارنگ
گردون ایشیدا بیلیم خطا ایم / ویردی بو ادا ایله جوابیم
کای صورتینگا لدن خبرسیز / هر حکمته عیب ایدن هنرسیز
بن امره موافق ایلرم دور / حکمتده وفا درا تدگم جور
اتمس ایدن عمل خطا در / کیم سیر طریق تعقونینگ هوا در
شاعرلگه افتخار ایدیبن / کذبی اوزینگا شعار ایدیبن
مجنون دیدیگنگ وجود کامی / هر دانشه نیدن اولدی قابل
دیوانه سن آنی ایلدنگ یاد / سندن آنگا یتدی ظلم و بیداد
لیلی دیدیگنگ مه تمامی / بن پرده ده ساخلدم گرامی
رسوای خلایق اولدی سندن / بنگ طعنه لایق اولدی سندن
که نوفله غدر قلدینگ اطلاق / که ابن سلامه ظلمی الحاق
شرم ایلمیت بو نه هرزه در نه جهل / نه ابن سلام قاتنی نوفل
شرح ایلمک ایتدینگ افسانه / ایتدینگ او ایکی لری بهانه
کوردی چو روش سونگرا آزار / تهمتلر انگا اولوب گرفتار
اموات مظالمینه گیردنگ / آسوده لره عذاب بیردنگ

جرمینگ اولاندا خلق ملزم / لازم صورولر بو قرائیم
یتمس می بو باعث عذابنگ / بو مسئله ده ندر جوابنگ
ای طوطی بوستان گفتار / صراف سخن فضولی زار
آلدانمه اگر سپهر لاعب / طعن ایلسه سنگا دیدنیه کاذب
اشعار ره یمان دیوب وصانع / سرمایه نظمی سهل صانمه
سوز در گهر خزانه دل / اظهار صفات ذاته قابل
جان سوزدر اگر بیلور انسان / سوز در که دیرلر اوز که در جان
بالله بو یمانمیدر که حالا / امواته سوز ایله ویردنگ احیا
مجنونله لیلینی قیلوب یاد / اروحلرینی ایلدنگ شاد

بو بیان عذر تالیف کتاب و تاریخ امان فتح الباب ابدر

ای کلک رونده بارک الله / اولدینگ بن رهنورده همراه
بنگ سعی ایله خاتمه یتوردنگ / پیر منزله عاقبت یتوردنگ
رحمت سنگا کیم سن اتدنگ امداد / بو نسخه نی بالی اتدم آباد
انجیله درونی نسیم مندود / آه ایله برونی عنبر آلود

مخزنلری گنج گوهر درد — روزنلری منفذ دم سرد
القصه مرتب اولدی بر باغ — هر لاله‌سی داغی ذره‌مین داغ
خون جگر آب جویباری — نوک مژه ابر نوبهاری
اولدم که بو نسخه اوله مرقوم — لیلی مجنون آدیله موسوم
اظهاره گلوب رموز وحدت — وحدتده تمام اولوب حکایت
تاریخنه دوشدیلر موافق — پر اولمغیله دل ایکی عاشق

بو ارباب وفادن توقع قبول معذرت و اصحاب ذکادن تمنای دعای مغفرتدر

انصاف ویر ای حسود انصاف — طعن ایتمه که جوهرینگ دگل صاف
احوالی گور خراب و مضطر — اندوه زمانه‌دن مکدر
سوز ایره‌سی دگل بو احوال — انصاف ایله گر اولمزم لال
بندن طمع ایتمه فکر صائب — احوالمه در سوزوم مناسب
آز در دیمه جوهر صفاسن — بر صور که نه ویردلر بهاسن
بالله گر اولیدی بر خریدار — بنک گنج نهان قیلوردم اظهار
فی الجمله بو هم که اولدی مسطور — بر شوقله ذوقدن دگل دور

بعضم

عیبیم هنر اختیار قیلمه — شعرم حددن شمار قیلمه
بیهوده تیر تعرض ایله — گر قادر ایسنگ جواب ایله
ترک ایله تعرض و ارادی — گیم وادی جهلدر بو وادی

دم خیر سوزندن اوردم ادم
ور خیر دیمز سن ابسم ابسم

تمت الکتاب بعون الملک الوهاب حسب الخواهش اخوی المکرم مشهدی
حاجی آقای تبریزی علی ید العبد الاقل الاحقر عسکر بن
حسین بیک اردوبادی الاصل تبریزی المسکن فی شهر
جمادی الاخری من شهور سنه اربع
و سبعون و مائتین بعد الالف
من الهجرة النبویة علیه آلاف
التحیة والثناء
١٢٧٤

پند سعدی بگوش جان شنو | ره چنین است مرد باش و برو

بعد از تأمل این معنی مصلحت آن

دیدم که در نشیمن عزلت نشینم و دامن صحبت فراهم چینم و دفتر از گفتهای پریشان بشویم و من بعد پریشان نگویم

زبان بریده بکنجی نشسته صم بکم ✻ به از کسی که نباشد زبانش اندر حکم ✻ تا یکی از دوستان که در کجاوه انیس

و در حجره جلیس من بودی برسم قدیم از در درآمد چندانکه نشاط ملاعبت کرد و بساط مداعبت گسترد جوابش

نگفتم و سر از زانوی تعبد برنگرفتم رنجیده نگه کرد و گفت ✻ کنونت که امکان گفتار هست ✻ بگوی ای برادر

بلطف و خوشی ✻ که فردا چو پیک اجل در رسد ✻ بحکم ضرورت زبان در کشی ✻ یکی از متعلقان منش بر حسب واقعه

مطلع گردانید که فلان عزم کرده است و نیت جزم که بقیت عمر در دنیا معتکف نشیند و خاموشی گزیند تو نیز

اگر توانی سر خویش گیر و راه مجانبت پیش گفتا بعزت عظیم و صحبت قدیم که دم برنیارم و قدم برندارم

Süleymaniye U Kütüphanesi
Kısmı | Hacı Mahmud Ef
Yeni Kayıt No | 5284
Eski Kayıt No |